

- Arbeidsmarkedet
- Økonomien
- Energi og industri
- Bolig- og varehandel

A satirical cartoon map of Europe where countries are represented by caricatures of people. Labels include: IRLAND, SKOTTLAND, DANMARK, ESTLAND, LATVIA, LITAUEN, NEDERLAND, ISKLAND, Tsjekkia, POLLEN, FINLAND, ROMANIA, UKRAINA, FRANKRIKE, SPANIA, PORTUGAL, KROATIA, ALBANIA, TYRKIA, and MIDDelhavet. The map is signed 'A. A. 1998' in the bottom right corner.

ONS Norway arrangeres for første gang i høst, to måneder senere får vi OTD2013. Begge er optimistisk på egne vegne, men er det rom for to messer i Stavanger?

Stavanger er landets mathovedstad, men mangler en Mathall. Den bør plasseres sentralt i byen, mener initiativtakerne. SR-Bank på Domkirkeplassen er et mulig sted.

Anita Krohn Traaseth er toppsjef i Hewlett-Packard Norge – og blogger. I løpet av fem korte måneder har hun over 390.000 besøkende. I mars besøker hun Lederskolen.

	26	Kristin Gustavsen har aldri hatt noen stor plan i livet, nå meisler hun ut en plan for hele Stavanger sentrum. Det er hun egentlig altfor utålmodig til, mener prosjektlederen for sentrumsplanen.	45	Under oljekatastrofen i Mexicogolfen i 2010 ble ekspertene i Add Energy kontaktet. De er verdensledende og har fått mye av æren for at lekkasjen ble stoppet.
50	En stor del av sykefraværet skyldes stress. Medco Bedriftshelsetjeneste i Tananger har et unikt tilbud innen stressmestring.	72	Else-Marie Sandvoll har 30 års erfaring fra barnehagesektoren. Nå handler det om begeistring, lønnsomhet og kvalitet for gründeren.	

Rosenkilden følger redaktørplakaten. Ansvarlig redaktør: Harald Minge. Redaktør: Egil Hollund. I redaksjonen: John Gunnar Skien, Frode Berge, Trude Refvem Hembre og Elianne Strøm Topstad. Utgivelse/produksjon/layout: Næringsforeningen i Stavanger-regionen. Telefon: 51 51 08 80. Telefaks: 51 51 08 81. E-post: post@stavanger-chamber.no. www.rosenkilden.no. Opplag: 14.000. Trykk: Kai Hansen Trykkeri AS. Fotografer: Eirik Anda/BITMAP. Årgang: 20. Redaksjonen avsluttet: 20. desember 2012.

INNHOOLD

GIR KRAFT TIL VEKST	3	SENTRUMSNÆR	26
SLIK BLIR 2013	4	2012 I ROSENKILDEN	31
GODE TIDER OG LAV RENTE	6	BLÅTT ER GODT	45
VIL PASSERE 200 MILLIARDER	7	FORTSATT TILFREDSE MEDLEMMER!	48
- TØFT FOR ALLE UTENFOR	8	LÆRER NÆRINGSLIVET STRESSMESTRING	
LAVERE PRISVEKST OG FLERE BOLIGER	9	OG BEDRE LIVSKVALITET	50
- DET BLIR BEHOV FOR FLERE FOLK	10	NORGES SJEF SBLOGGER	59
- VI KNUSER FORVENTNINGENE	11	MØTENE VÅREN 2013	60
OLJEMESSER I KØ	12	GÖRAN PERSSON TIL VESTLANDSKONFERANSEN	61
- TØFF KONKURRANSE!	15	ARBEIDET MED RYFAST ER I GANG!	64
MOBILISERER FOR MATHALL	17	DETTE BETYR VIKARBYRÅDIREKTIVET	67
- BRUK KRISEN TIL NOE POSITIVT!	20	KRISE TIL TROSS – EU FORDYPER SAMARBEIDET	69
NORSK OLJEMUSEUM		GODT NYTT ÅR!	71
FIKK KOMPETANSEDELINGSPRISEN 2012!	24	FRA BARNEHAGESUKSESS TIL BEGEISTRINGSBEDRIFT	72

Gir kraft til vekst

I 2013 skal de ulike departementene ta beslutninger i en rekke viktige saker som har stor betydning for Stavanger-regionen. I skarp konkurranse med andre landsdeler tar vi opp jakten på samferdselskroner og ber om å få være vertskap for forskningsinstitusjoner, spesielt innenfor energi. Men med tanke på de siste måneders demonstrasjon av politisk kaos og splittelse, hadde det vært en fordel om internettlinjene til Oslo var kuttet.

I 2012 har Næringsforeningen vært gjennom en omfattende strategiprosess. Vi går inn i en ny fireårsperiode med en helt ny visjon, nemlig: "Gir kraft til vekst".

De fem viktigste fokusområdene for Næringsforeningen i de årene vi nå går inn i er infrastruktur, kompetanse, bolig-situasjonen, de to strategiske hovednæringene energi og mat og prosjektet Den grenseløse regionen. Under her ligger det en rekke strategiske prosjekter. Ikke bare om hvordan vi skal håndtere de ulike områdene som her er nevnt, men også hvordan denne regionen skal få posisjonert seg i det nasjonale bildet. For: I 2013 er det en rekke viktige politiske saker som skal behandles i de forskjellige departementene, og som kan få store konsekvenser for Stavanger-regionen. En del av disse beslutningene er selvsagt påvirkbare dersom de samlede signalene fra regionen er sterke nok.

Samferdselsdepartementet: Her er det selvsagt Nasjonal transportplan som gjelder. Fram til bybane/bussvei-saken startet for alvor utpå senhøsten, var vi samlet. Flere av kommunene leverte en omforent høringsuttalelse, avstemt med fylkeskommunen. Tydelige prioriteringer og stø kurs mot såkalte Jærenpakke 2. Men så startet altså den store kringelen om bybane kontra bussvei, som tross alt bare representerer en mindre del av transportpakken. I skrivende stund er situasjonen den at en del av kommunene har tenkt å jobbe videre for å få nasjonalt gjennomslag for bybane, mens fylket altså har vedtatt bussvei. Vi drar dermed til Oslo med to forskjellige budskap, og hvis noen skulle laget en oppskrift på en kommunikasjonsmessig katastrofe, måtte den blitt akkurat slik. For de som

driver næring i denne særdeles opphættede delen av Norge, og som peker på forbedret infrastruktur som en forutsetning for videre vekst, er det frustrerende og uvirkelig å se et slik sirkus få utspille seg. Andre bruker allerede dette mot oss. Rystad Energi har alt oppfordret oljebransjen til å finne andre steder å etablere seg i enn Stavanger på grunn av manglende infrastruktur. Mer av den type analyser vil dukke opp framover – og dessverre med god grunn.

Andre viktige saker å følge med på: Kommunal og regionaldepartementet skal både levere en melding til Stortinget om boligpolitikk, og om distrikts- og regionalpolitikk. Miljøverndepartementet kommer med en forvaltningsplan for Nordsjøen og Skagerak utpå vårparten, og Olje- og energidepartementet har flere viktige høringer og meldinger, spesielt i forbindelse med nordområdene.

I Kunnskapsdepartementet kommer det opp saker som er særlig viktige for Stavanger-regionen. Det skal etableres et forskningssenter for økt utvinning av eksisterende oljefelt, og her har UiS, IRIS, SINTEF og NTNU klokt nok dannet en allianse i kampen mot Universitetet i Bergen. Å få et slikt senter til landets oljehovedstad på et så strategisk område vil være av svært stor betydning. Også når det gjelder etablering av et forskningssenter for petroleumsaktiviteter i arktiske strøk er UiS og IRIS på banen, sammen med åtte nordnorske institusjoner. Denne saken skal også behandles utpå vårparten og krever oppmerksomhet, og dessuten: UiS har tatt initiativet til et nasjonalt kompetansesenter for samfunnssikkerhet og beredskap, et behov som åpenbart har meldt seg etter 22. juli-hendelsen. Dette er et område universitetet vårt i flere tiår har opparbeidet spisskompetanse på.

Stavanger-regionen har også et meget sterkt finansmiljø. Det er derfor ikke naturlig at 99,8 prosent av pensjonsfondet forvaltes av to miljøer i Oslo. Derfor jobber næringsforeningene i storbyene for at Stortinget utreder muligheten for at deler av statens finansielle formue (innland og utland) skal investeres i uo-terte aksjer og at forvaltningen av disse pengene skal skje fra kompetente miljøer i de største byene i Norge, spesielt i Stavanger-regionen.

Og til slutt: Neste år er det stortingsvalg, det skal dannes en regjering. Uavhengig av valgutfallet, er det viktig å

Harald Minge

Administrerende direktør i Næringsforeningen

se til at det er en tilstrekkelig representasjon herfra i regjeringsapparatet. En energistatsråd fra Stavanger-regionen hadde vært naturlig, og det finnes flere gode kandidater til den jobben.

Disse perspektivene viser at kampen om de nasjonale kronene er beinhard, og de ulike regionene vi konkurrerer mot har sine strategier for å vinne fram. Etter et par måneders åpen demonstrasjon av dårlig politisk forankring, sår som ikke vil gro, manglende kommunikasjonsverner, skittkasting og fri dressur i sosiale medier og særdeles stygge taklinger, er det nå viktig å løfte blikket hvis vi sammen skal ta ansvar for å "gi kraft til vekst".

Godt nytt år!

Slik blir verden i 2013

Tekst: Egil Hollund
Illustrasjon: Ståle Ådland

Lave renter, stor aktivitet i energibransjen, press i boligmarkedet og kamp om de gode hodene. Norge forblir annerledeslandet i 2013, Rogaland forblir på den grønne gren mens Europa og store deler av verden der ute sliter i økonomisk motvind. Les hvordan vårt ekspertpanel ser på framtiden i 2013.

Gode tider og lav rente

2013 ser ut til å bli et like godt år økonomisk som i 2012. Vi fortsetter å være annerledes-landet – mye takket være energibransjen. – Veksten er så rask at utfordringen er å skaffe nok kvalifisert arbeidskraft, boliger til alle og å få effektiv transport til og fra jobb, sier Elisabeth Holvik, sjeføkonom i SpareBank 1 Gruppen.

I fjor forventet Holvik at den økonomiske utviklingen i Rogaland ville bli positiv, til tross for internasjonal usikkerhet – ikke minst i Europa.

– Veksten i 2012 ble sterkere i Norge enn mange hadde sett for seg. Særlig ble veksten sterk i Rogaland. Oljeprisen holdt seg godt over 100 dollar gjennom store deler av året, og med rekordlav rente og mangel på arbeidskraft i regionen er optimismen på topp ved inngangen til 2013. Store olje- og gassfunn, en dynamisk leverandørindustri og et kraftig oppsving i byggeaktivitet bidrar til den kraftige veksten i regionen, sier Holvik.

I fjor nedjusterte Norges Bank rentebanen, noe de har gjort igjen i høst. Årsaken er lav inflasjon, høy kronekurs og rentenivået internasjonalt. Med andre ord; en økning i rentene mot et normalnivå ser ut til å være ytterligere utsatt.

– Med ekstremt lave renter og svake vekstutsikter i våre naboland er det lite sannsynlig at Norges Bank vil greie å sette opp renten i Norge de neste årene. Jeg tror det er større sannsynlighet for at renten blir kuttet neste år enn at den blir hevet. Blir det mer turbulens i Europa som følge av svak vekst og manglende progresjon i krisehåndteringen vil det kunne gi en ny runde med kapitalutgang fra Europa, og noe av denne kapitalen vil trolig finne veien til Norge, sier Holvik.

HØY PRIS I MANGE ÅR

De gode tidene i Norge og Rogaland skyldes som alle vet i all hovedsak en høy oljepris. Rekordinvesteringer i oljesektoren og det faktum at stadig flere

bedrifter vrir sin produksjon og tjenester til å levere til oljesektoren, drar i positiv retning. En del av leverandørindustrien til oljesektoren har også stor eksport av varer og tjenester til utenlandske oljeselskaper, noe som bidrar til å holde totaleksporten høy tross nedgang i tradisjonell eksport.

– Mye taler for at oljeprisen vil holde seg høy i mange år fremover. Det vil gi mange år med sterk aktivitet og store ringvirkninger for næringsliv og folk flest i området.

For Rogalands del vil nok 2013 være preget av tiltagende press i både arbeidsmarkedet, boligmarkedet og infrastruktur, tror Holvik.

Det er slett ikke bare positivt.

– Økte kostnader vil på sikt kunne gå ut over marginene i bedrifter i regionen, advarer hun og fortsetter:

– Sett utenfra burde en slå sammen kommunene i og rundt Stavanger for å få en mer effektiv langsiktig planlegging av boligfelt og infrastruktur.

VELG I EUROPA

Veksten i verdensøkonomien vil bli om lag som i år, litt over to prosent, tror Holvik.

Det er fremvoksende økonomier som drar lasset, mens de modne økonomiene er tyngt av aldrende befolkning og for mye gjeld. I perioden før krisen i 2008 steg gjeldsveksten globalt kraftig. Bare i perioden fra 2002 til 2008 doblet den globale gjelden seg. Etter krisen i 2008 har privat sektor og banker redusert sin gjeld, noe som forsterker fallet i BNP. De fleste land har, for å unngå en kol-

– Sett utenfra burde en slå sammen kommunene i og rundt Stavanger for å få en mer effektiv langsiktig planlegging av boligfelt og infrastruktur, sier Elisabeth Holvik, sjeføkonom i SpareBank 1 Gruppen.

laps i økonomien, brukt både penge- og finanspolitikken for å stimulere økonomiene. For å holde etterspørselen oppe har derfor mange land måtte øke statsgjelden kraftig, samtidig som renten har blitt satt til nær null i de fleste land.

– Utfordringen i 2013 er at svært mange land har fått en så stor statsgjeld at de må begynne å redusere på stimulerings tiltakene. Når mange land må stramme til og øke skatter samtidig, vil det gi en negativ dominoeffekt og forsterke den negative spiralen. Selv Tyskland er ventet å få en vekst i BNP neste år på magre 0,4 prosent, ifølge siste prognoser fra den tyske sentralbanken. Japan er allerede i resesjon etter to kvartaler på rad med negativ vekst, sier Holvik.

– Når det gjelder Europa, tror jeg også vi kan få et spennende år preget av valgkamp, først i Italia, og så i Tyskland i september. For å vinne valget på hjemmebane må trolig Merkel vise styrke og ikke love å overføre skattepenger til andre land. Men, for at euroen skal overleve i dagens form må det gjeldslettelser til for de svakeste landene. Utfordringer blir dermed å skyve problemet foran seg til etter valget i september. Strukturelle reformer er på vei, men vil ta lang tid før de får full effekt, fastslår hun.

Og i mellomtiden øker arbeidsledigheten og faren for politisk og sosial uro i Europa...

Vil passere 200 milliarder

Både Norsk olje & gass og SSB er enige om at investeringene på norsk sokkel vil passere 200 milliarder kroner i 2013. - Nordsjøen vil fortsatt utgjøre tyngdepunkter for investeringene, men Norskehavet og Barentshavet anslås gradvis å få større betydning, sier Roger Pedersen, informasjonssjef i Norsk olje & gass.

I fjor anslo SSB at det ville bli investert for 184,6 milliarder kroner på norsk sokkel. Før alt er talt opp ved utgangen til 2012, ser det ut til at vi i alle fall vil passere 180 milliarder kroner. Roger Pedersen hadde også store forventninger til rekordaktivitet på norsk sokkel.

- I forhold til investeringene har de vært som forventet. Det er også gledelig at 2012 tegner til å bli et godt leteår på norsk sokkel. Så langt i år er det gjort fem betydelige funn, hvorav tre i Nordsjøen, ett i Norskehavet og ett i Barentshavet, sier Pedersen i Norsk olje & gass.

Norsk olje & gass er tidligere Oljeindustriens Landsforening (OLF), som byttet navn høsten 2012.

Til neste år oppjusterer Statistisk Sentralbyrå (SSB) sin forventning med hele 12,6 prosent til 207,8 milliarder kroner. Den vil i så fall bety ny rekord med god margin.

- I vår konjunkturrapport for 2012, «Gode utsikter, globale utfordringer», anslås investeringene på norsk sokkel, målt i faste 2012-kroner, å kunne øke fra 184 milliarder kroner i 2012 til 205 milliarder i 2017, sier Pedersen.

Men det er også usikkerhet knyttet til tallene, selv om de fleste forventer en fortsatt høy oljepris.

- Svekket verdensøkonomi og vedvarende innslag av geopolitisk uro gjør markedsutsiktene for olje og gass usikre. Våre investeringsanslag forutsetter en olje og gasspris i nærheten av dagens nivå, understreker Pedersen.

TRENGER NYE FELT

Investeringsanslagene for felt samlet, det vil si feltutbygging og felt i drift, var i 2012 hele 31 milliarder kroner høyere enn de sammenlignbare tallene for 2011. Økningen har sammenheng med den vedvarende høye oljeprisen. Oljeprisen bidrar til at mange nye felt besluttet utbygd og utløser mange nye prosjekter

Svekket verdensøkonomi og vedvarende innslag av geopolitisk uro gjør markedsutsiktene for olje og gass usikre.

Roger Pedersen, informasjonssjef i Norsk olje & gass

for økt utvinning på felt i drift, og gir incentiver til høyere boreaktivitet. Mange av innretningene er i tillegg gamle. Det investeres derfor store beløp på ny infrastruktur på eldre felt. Nedgangen innenfor letevirkomheten har sin bakgrunn i at letebrønner utsettes på grunn av riggknapphet. Men dette kan endres framover.

- De to siste årene har vært gode år for næringen. Med flere betydelige funn, vedvarende høye oljepriser og et jevnt høyt aktivitetsnivå fortsetter fremtidsoptimismen i næringen. Men 2013 blir et avgjørende år. Olje- og gassnæringen har ikke fått tilgang på nytt leteareal siden 1994. Den igangsatte konsekvensutredningen med sikte på petroleumsaktivitet av det tidligere omstridte området i Barentshavet er gledelig, men ikke nok. For å sikre et jevnt aktivitetsnivå etter 2020 må også sokkelen utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja åpnes for aktivitet, sier Pedersen.

KOMPETANSE I FOKUS

At det er behov for å gå i gang i Lofoten, Vesterålen og Senja etter de senere års gigantfunn, kan derfor by på betydelige kommunikasjonsutfordringer for bransjen.

- Vi må fortsette å forklare hvorfor næringen trenger tilgang til nytt leteareal, i en tid med høy aktivitet og betydelige funn. De kommende landsmøtene i partiene og valget i 2013 vil derfor bli viktige for oss, ifølge Pedersen.

Den andre store utfordringen er ikke uventet nok folk med riktig utdanning og erfaring.

- Vi må sikre tilstrekkelig arbeidskraft og kompetanse. Det må utdannes flere ingeniører og fagarbeider spesielt, i tillegg må realfaginteressen økes blant barn og ungdom, sier Pedersen, og legger til:

- Aktørene på norsk sokkel må også ha en bevisst holdning til kostnadsutviklingen fremover.

- Vi må fortsette å forklare hvorfor næringen trenger tilgang til nytt leteareal, i en tid med høy aktivitet og betydelige funn, sier Roger Pedersen, informasjonssjef i Norsk olje & gass.

- Tøft for alle utenfor

Er du utenfor olje- og gass, vil også 2013 bli et tøft år for industrien.

- Fortsatt utfordringer i Eurosonen og lavere vekst i fremvoksende økonomier sørger for at det blir utfordrende, sier Rolf Roverud, konsernsjef i Scana Industrier.

Innstramminger i økonomiene leder til lavere etterspørsel, overkapasitet på produksjonssiden og bortfall av industriarbeidsplasser. Rolf Roverud tegner et krevende bilde av situasjonen for norsk industri i 2013, på samme måte som han gjorde det i fjor.

- Vi var vel mange som håpet at den globale veksten hadde vært noe høyere og at Europa mot slutten av 2012 skulle vise noe bedring. Det har ikke slått til. Norge har kommet ut som forventet, sier han.

Produksjonen i norsk industri gikk opp 2,7 prosent fra oktober 2011 til oktober 2012, viser virkedagskorrigerte tall fra Statistisk Sentralbyrå (SSB). Det var spesielt vekst i næringer som næringsmiddelindustri, maskinindustri samt bygging av skip og oljeplattformer som bidro. På den annen side var det en nedgang i næringer som papir- og papirvareindustri, kjemiske råvarer, metallindustri, samt møbel- og annen industri.

- Olje- og gassindustrien er nok en av få industrier som viser fortsatt vekst og

styrke. Det betyr at Norge rusler videre som lykkeland, selv om lav global vekst og Europa-problemer vil merkes, sier Roverud.

SIKKERT SVAKT

At den svake utviklingen økonomien i Europa, og dermed også industrien, fortsetter, kan vel strengt tatt ikke karakteriseres som usikkert. De fleste økonomer regner det som sikkert at det vil ta flere år til før eurosonen er på fote igjen.

- Usikkerheten ligger i hvilke effekter det gir i Industri-Europa når lavkonjunkturerne varer så lenge. Mange virksomheter tåler noen svake år, men nå har det vart ganske lenge. Ellers er det jo spørsmål knyttet til utviklingen i USA, Kina, India og Brasil – land som på sett og vis har kompensert litt for Europas utfordringer, påpeker Roverud.

Statistikk fra Eurostat viser at industriproduksjonen i land i eurosonen gikk ned med 2,3 prosent fra september 2011 til september 2012. Et lite lysglimt er det at norsk data og elektrisk utstyrsindustri har hatt en liten oppgang i høst og var med og bidro til en vekst i produksjonen på 0,9 prosent fra august til og med oktober.

OPPRETTHOLDE KONKURRANSEKRAFT

Roverud mener at utfordringen for norske eksportbedrifter i 2013 blir å opprettholde konkurransekraft i en situasjon med ledig produksjonskapasitet i mange bransjer og dermed hardere konkurranse om oppdragene.

- Norske virksomheter har et allerede høyt kostnadsnivå, lønnsvekst høyere enn konkurrenter og en meget sterk norsk krone. Derfor må det både ytterligere effektivisering til, kombinert med at

vi må være dyktige på å utvikle merverdi for kundene.

For hans eget selskap, Scana Industrier, har de klart å omstille seg og vokst i Norge, Sverige og Storbritannia i 2012.

- Scana har historisk hatt Europa som hjemmemarked. Vi har prøvd å redusere Europa-eksponeringen så mye som mulig og har de siste to-tre årene halvert vårt salg mot Europa utenom Norge, Sverige og Storbritannia. Vi har vokst i de tre sistnevnte landene på grunn av vår vridning mot offshore og vi har vokst i resten av verden av samme årsak, forteller han.

Vi var vel mange som håpet at den globale veksten hadde vært noe høyere og at Europa mot slutten av 2012 skulle vise noe bedring.

Rolf Roverud, konsernsjef i Scana Industrier

Men det har ikke bare vært enkelt:

- Å vri virksomheter over mot offshore er lett å si, men krevende å gjennomføre. Det fordrer andre interne prosesser og andre kompetanser. Resultatmessig har 2012 vært veldig utfordrende. For 2013 har vi valgt å planlegge med at det ikke skjer noen forbedringer i globale forhold og at forbedringer for Scanas del derfor kommer av egen innsats og forbedring og ikke av store markedsmessige endringer, sier Roverud til Rosenkilden.

- Vi har prøvd å redusere Europa-eksponeringen så mye som mulig og har de siste to-tre årene halvert vårt salg mot Europa utenom Norge, Sverige og Storbritannia, sier Rolf Roverud, konsernsjef i Scana Industrier.

Lavere prisvekst og flere boliger

Boligprisene vil stige i Stavanger-regionen også til neste år, men trolig noe mindre enn i 2012.

- Med utsikter til lav rente, lav arbeidsledighet, inntektsvekst, høye oljepriser, vekst i USA og Asia tilsier dette fortsatt gode tider og prisvekst, sier Rune Bertelsen, leder i Rogaland eiendomsmeglerforening.

I fjor anslo Bertelsen en prisvekst på fire-fem prosent lokalt. Fasiten ble åtte prosent i Stavanger, ni i Sandnes og seks i Rogaland utenom de to byene – ved utgangen av november. Det er under landsgjennomsnittet på 7,6 prosent for Rogaland, men for Stavanger og Sandnes er det på nivå med Oslo – som har hatt en prisvekst på åtte prosent.

- Prisstigningen dette året ble større enn forventet. Uroligheter i verden virket ikke inn og tiltakene i forhold til økt utbygging har ikke veiet opp for den økte etterspørselen. Myndighetenes innstramninger når det gjelder finansiering har dempet etterspørselen noe, men det gjelder først og fremst blant de yngste som vil inn i markedet, sier Bertelsen.

Til neste år er forventningene til de fleste en prisvekst et sted på firetallet.

- Lokalt er høy aktivitet i oljeindustrien med å dra prisene opp, samtidig som det fortsatt er mindre nybygging enn det behovet er. Derfor vil nok prisene fortsette å stige, sier Bertelsen, som i år ikke vil tallfeste det mer enn det.

Det som er usikkerhetsmomentene, er selvsagt utviklingen i verdensøkonomien.

- Dersom euroen ikke skulle bestå eller vi får et større fall i oljeprisene, vil dette påvirke boligmarkedet i negativ retning. Lokalt har vi utfordringer i forhold til at det er vanskelig for bedrifter å tiltrekke seg kompetent arbeidskraft til en by det er veldig dyrt å bo i. Dette vil nok ikke påvirke prisene nevneverdig i 2013, men i et lengre perspektiv er det et problem, mener han.

Sandnes har et enormt potensiale til vekst, spesielt i Sandnes Øst.

Rune Bertelsen, leder i Rogaland eiendomsmeglerforening

DET BYGGES MER

Underskuddet på boliger har bedret seg noe. Trolig vil Sandnes nå målet om å bygge 700 boliger i året i 2012, mens Stavanger fortsatt er noe unna. Men antallet igangsatte boliger stiger og bransjen er optimistisk. Prisveksten for leiligheter vært noe lavere her enn i andre større byer.

- En del nye prosjekter er på gang, flere nye boliger enn på lenge er ferdigstilt. Det ligger også en psykologisk faktor i at det er områder med flere tusen boliger under planlegging. I Stavanger utpeker Madla- og Revheim-området seg ut, samt at det er knyttet spenning til utviklingen av Forus travbane-tomten. Sandnes har et enormt potensiale til vekst, spesielt i Sandnes Øst, påpeker Bertelsen.

Han understreker imidlertid at det ikke er noen grunn til å slappe av. Vi trenger etter alle solemerker alle de boligene som det er mulig å bygge.

- Utfordringen er å bygge boliger nær der folk jobber, nær eksisterende eller nye kollektivtraseer. Det vil være

- Lokalt er høy aktivitet i oljeindustrien med å dra prisene opp, samtidig som det fortsatt er mindre nybygging enn det behovet er, sier Rune Bertelsen, leder i Rogaland eiendomsmeglerforening.

fremtidsrettet. I Stavanger trengs flere rekkehus hvis man ønsker å beholde familiene. Vi trenger også flere mindre leiligheter, slik at det blir lettere for studenter å leie og lettere for førstegangs-etablerere å kjøpe. Dessverre er rigide regler i forhold til universell utforming en bremsekloss for disse, mener han.

TIPS TIL DEG SOM SKAL KJØPE

- Hvilke råd vil du gi dem som er på jakt i boligmarkedet og ønsker å kjøpe seg en ny bolig?

- Det avhenger av livssituasjon. Men generelt kan jeg si at å forberede boligjakt gjennom å få økonomisk rådgivning, er en god start. Det er også lurt å undersøke alternative steder hvor man kan bo, ut fra hvor man jobber, studerer, bruker fritiden, har sitt nettverk og kommunikasjonsmuligheter. Dermed er du klar til å slå til når den riktige boligen dukker opp.

Bertelsen er ellers spent på valget til høsten.

- Det blir interessant å følge med på om boligpolitikk blir et viktig tema i valgkampen og om et eventuelt regjeringsskifte kan få betydning for markedet etter neste høst.

- Det blir behov for flere folk

I 2013 kommer sysselsettingen i Rogaland til å stige med to prosent, tror NAV Rogaland. - Det lite som indikerer at vår region vil bli påvirket av den økonomiske krisen i enkelte EU-land og i USA, sier Truls Nordahl, direktør i NAV Rogaland.

Antall helt ledige var i november 3903 personer i Rogaland. Dette er 365 færre enn i november i fjor og betyr at 1,6 prosent av arbeidsstyrken er uten jobb. Det plasserer Rogaland på toppen av listen av fylker med lavest ledighet i Norge, sammen med Sogn og Fjordane. - Rogaland er et stort eksportfylke, og en eskalering av den økonomiske krisen i sentrale EU-land og i USA kan også komme til å påvirke arbeidsmarkedet i Rogaland. Men vi forventer det ikke, sier Nordahl.

Antall utlyste stillinger i perioden januar til november i 2012, har også økt i forhold til samme periode i 2011. Totalt har bedriftene søkt etter 24.456 ansatte i løpet av årets 11 første måneder. Dette er en økning på fem prosent sammenlignet med året før.

- En hovedårsak til veksten er at olje- og gassindustrien, samt olje- og gassrelatert virksomhet, utgjør en stor andel av etterspørselssiden på arbeidsmarkedet i Rogaland. Denne delen av næringslivet ikke er så konjunkturutsatt. Dette gir oss også mange positive ringvirkninger for store deler av det øvrige næringslivet i Rogaland, sier Nordahl.

Men medaljen har også en liten bakside. Arbeidsmarkedet i Rogaland er av samme grunn mer spesialisert og kravene til fagkompetanse er derfor høyere enn i mange andre fylker. Dette resulterer i færre ufaglærte arbeidsplasser.

LAVERE LEDIGHET ENN FORVENTET
NAV Rogaland estimerte i oktober 2011 med at årsgjennomsnittet for ledigheten i 2012 ville utgjøre 4.792 personer, tilsvarende 2,0 prosent av arbeidsstyrken. Fasiten blir trolig et årsgjennomsnitt for 2012 på rundt 4.300 helt ledige, tilsva-

rende 1,8 prosent av arbeidsstyrken. Med andre ord noe lavere enn forventet.

- Sett i sammenheng med den fortsatt ekstraordinære store etterspørselen etter arbeidskraft innen olje og gassbransjen og oljerelatert virksomhet, og det faktum at eksportrettet industri har blitt mindre skadelidende enn antatt, så må prognosen for 2012 ansees for å være god, mener Nordahl.

Prognosen fra 2012 estimerte også en økning i sysselsettingen fra 4. kvartal 2011 til 4. kvartal 2012 på 5.286 personer, tilsvarende 2,3 prosent. Den faktiske økningen ble på 8.029 personer (3,4 prosent).

Hvis oljeprisen ikke synker til et ekstremt bunnivå, vil de oljerelaterte virksomhetene i Rogaland ha enda bedre utsikter i 2013 enn resten av landet.

Truls Nordahl, direktør
i NAV Rogaland.

VEKSTEN STOPPER IKKE OPP

Veksten i arbeidsmarkedet vil heller ikke stoppe opp i 2013, dersom vi skal tro på NAV. De forventer en sysselsettingsvekst i 2013 på rundt to prosent, og rundt ni prosent redusert arbeidsledighet sammenlignet med 2012.

- Tre forhold peker i retning av at det i fremtiden fortsatt er et relativt stort

- Rogaland er et stort eksportfylke, og en eskalering av den økonomiske krisen i sentrale EU-land og i USA kan også komme til å påvirke arbeidsmarkedet i Rogaland. Men vi forventer det ikke, sier Truls Nordahl, direktør i NAV Rogaland.

behov for nye medarbeidere ved en rekke virksomheter og bedrifter i Rogaland, sier Nordahl.

Han lister opp:

- Det er god tilgang på ledige stillinger, og etterspørselen etter kvalifisert arbeidskraft innen spesielt ingeniør- og IKT-fag, helse og omsorgssektoren, industrisektoren og bygg og anleggsbransjen er stor.

- Per i dag er det stor etterspørsel etter ingeniører generelt og petroleumsingeniører spesielt. Hvis oljeprisen ikke synker til et ekstremt bunnivå, vil de oljerelaterte virksomhetene i Rogaland ha enda bedre utsikter i 2013 enn resten av landet.

- Bedriftsundersøkelsen i mai 2012 slår fast at rundt 20 prosent av bedriftene hadde så alvorlige rekrutteringsproblemer at mangel på relevant arbeidskraft går utover driften.

Bekymringen til Nordahl og NAV er imidlertid at boligprisene er blitt så høye at det er mange kvalifiserte personer som ikke har råd til å flytte til Stavanger-regionen for å arbeide.

- Vi knuser forventningene

Varehandelen i regionen har økt med seks prosent første halvår av 2012 og det forventes en tilsvarende vekst i 2013. Bilbransjen har økt med hele ni prosent. - Med fortsatt lave renter og økt tilflytting, ser jeg lyst framtiden i 2013 også, sier senterleder Anette Ø. Worum hos AMFI Madla.

Tall fra Statistisk Sentralbyrå viser at detaljhandelen, foruten salg av biler og bensin, har økt fra vel 17 milliarder kroner i Rogaland i første halvår av 2011, til vel 18 milliarder i samme periode i 2012. Det tilsvarer en vekst på rundt seks prosent.

- På AMFI Madla hadde vi et mål for 2012 på pluss to prosent. Vi kommer til å havne på pluss fem prosent. Med andre ord knuser vi forventningene, sier en fornøyd Worum.

Neste år forventer de også at omsetningen vil vokse med fem prosent.

- Konkurransen er selvfølgelig hard, men for AMFI Madlas del går det svært bra. Vi jobber nå med en spennende posisjonering og vekststrategi for 2013 til 2016 og regner med å være i mål med det i løpet av våren 2013. Vi får også Vinmonopol til våren, noe som også vil ha betydning, sier Worum.

Ifølge henne går trendene i markedet mot at kjøpesentrene går fra å være kun handelsrelatert, til å fungerer mer som opplevelsessenter.

- Her må vi finne vår måte å oppfylle det på. Samtidig er internetthandel en av de utfordringene som vi må møte og som vi jobber med å finne løsninger på, forteller Worum.

GOD TEMPERATURMÅLER

Som temperaturmål på hvor god råd folk egentlig har, er bilbransjen et veldig godt parameter. Der er også fasiten at salget i 2012 ble enda bedre enn forventet. Trolig vil det endelige tallet bli over 140.000 solgte biler 2012, mens forventningene lå på 125.000. Dermed ble det pluss én prosent, mens forventningen var en nedgang på rundt ti prosent.

- Her lokalt har det gått enda bedre enn i landet for øvrig, forteller Øyvind Josef Ohm, formann i Rogaland Bilbransjeforening.

I Rogaland har nemlig salget økt med ni prosent innen utgangen av november.

Tradisjonen tro budsjetterer vi edruelig med en liten nedgang til 130.000 enheter. Men allikevel et nytt godt år.

Øyvind Josef Ohm,
formann i Rogaland Bilbransjeforening

- Stavanger har økt med hele ti prosent og Sandnes med 4,1 prosent, forteller Ohm.

Men i næringslivet tar de det litt mer med ro enn i 2011. I alle fall registreres det færre biler med grønne skilt.

- Vi har registrert en nedgang på åtte prosent i Norge etter kronåret i 2011. Varebilsalget har allikevel vært meget bra, sier Ohm.

Men selv om de fleste forventningsbarometrene er skyhøye for 2013, er bilbransjen litt måteholden.

- Tradisjonen tro budsjetterer vi edruelig med en liten nedgang til 130.000 enheter. Men allikevel et nytt godt år, tror Ohm.

Han utdyper:

- Dårlige tider i Europa gir oss god tilgang på produksjonskapasitet og korte leveringstider. Det er viktig i en så kapitalkrevende bransje som bil. I tillegg skjer det mye spennende i en bransje som tar miljøansvaret på alvor. Ikke en ny modell introduseres uten at den har betydelige gevinst på vekt, utslipp og forbruk.

HOTELLENE OG FLY ØKER OGSÅ

I tillegg til varehandel og bilsalget, øker også hotellene og antallet flyreisende.

For hotellene sin del, hadde de nesten 1,9 millioner overnatting i Rogaland i løpet av de ti første månedene av 2012. Det tilsvarer en vekst på nesten sju prosent, sammenlignet med 2011.

På Stavanger lufthavn, Sola, styrer de også mot ny rekord. I 2011 passerte Sola for første gang fire millioner passasjerer. Innen utgangen av november 2012 har flyplassen allerede passert fire millioner, og kan skilte med en vekst på hele 7,5 prosent - mer enn noen av de andre store flyplassene i Norge. Fortsetter trafikkveksten ut året, vil flyplassen havne på i underkant at 4,5 millioner reisende i 2012. Holder trenden seg i 2013, vil grensen på fem millioner reisende i året nærme seg faretruende.

- Internetthandel er en av de utfordringene som vi må møte, og vi jobber med å finne løsninger her, sier senterleder Anette Ø. Worum hos AMFI Madla.

- Bilsalget i Stavanger har økt med hele ti prosent og Sandnes med 4,1 prosent, forteller Øyvind Josef Ohm, formann i Rogaland Bilbransjeforening.

Oljemesser i kø

Til høsten dukker nyskapningen ONS Norway opp for aller første gang. Samtidig er det bestemt at OTD2013 (Offshore Technology Days) skal arrangeres annethvert år i Bergen og Stavanger. Suksessen i oljehovedstaden i 2011 gav mersmak, dermed får Stavanger to store messer og konferanser for energibransjen - med to måneders mellomrom. Er det plass til begge?

ONS 2012 ble rekordstort. ONS Norway i august skal ta under en tredel av plassen, men lover et spennende og attraktivt konferanseprogram.

Tekst: John Gunnar Skien

– Vi ligger godt an, bedre enn ventet, forteller prosjektleder for ONS Norway, Gerd Anita Pettersson.

– Det har vært en formidabel interesse, allerede nå vet vi at det blir ny rekord, sier OTD-sjef, Peter N. Keilen.

ONS Norway arrangeres for første gang 19.-21. august i år og blir et nedskalert arrangement forbeholdt norsk sokkel, men bare to måneder senere er det OTD som inntar utstillings- og konferansefasilitetene i Stavanger Forum.

– Det blir spennende for oss med en ny type arrangement, den mest åpenbare forskjellen er at det blir mindre, sier Pettersson. Utstillingsarealet blir på rundt 6.000 kvadratmeter mot 21.000 under ONS 2012. Mens det ordinære ONS-arrangementet har utviklet seg til en møteplass for hele det globale miljøet, skal man her fokusere på leverandørene til den norske sokkelen. Og konferansen skal ikke ta opp de store geopolitiske sakene, men være mest mulig matnyttig for industrien.

KONKURRANSEN

ONS vil ikke ut med tall på hvor mange utstillere som har meldt sin ankomst til nå, men ambisjonen er et sted mellom 300 og 400 under ONS Norway. Responsen er altså "bedre enn ventet" så langt. Messeområdet blir under en tredel av ONS 2012. For OTD sin del er det ved utgangen av 2012 solgt plass til vel 300 utstillere, men tallet kan bli 400, i følge OTD-sjefen. Netto utstillingsareal blir, slik det ser ut i dag, på rundt 6.600 kvadratmeter, noe større enn ONS Norway, mens ambisjonen er 8.400 kvadratmeter.

– OTD er skapt og utviklet av oljeindustrien gjennom 15 år. Vi har hatt en kontinuerlig, men kontrollert vekst - og etter den oppmerksomheten vi opplever nå håper vi på 25-30.000 besøkende under OTD2013 Stavanger. Det viser seg at flere utlendinger kommer, så allerede nå ligger vi 20 prosent over 2011-nivået. OTD har aldri vært større, sier Keilen.

– Hvordan vurderer du konkurransen med ONS Norway?

– Konkurransen er bare positivt. Vi må konsentrere oss om å gjøre OTD best mulig ved å fokusere på det vi kan. Ingen andre messer kan skilte med like mye business mellom deltakerne som OTD. Avtaler blir inngått, samtidig som det er mange arrangementer som gir et betydelig utvidet nettverk. Det er også spesielt at

– Det er kjekt om begge lykkes, men vi har lokalisert et behov i bransjen, dette er et arrangement som etterspørres, sier Gerd Anita Pettersson og Jon Are Rørtveit i ONS. Foto: John Gunnar Skien.

– Ingen andre messer kan vise til like mye business mellom deltakerne, sier OTD-sjef Peter N. Keilen. Foto: OTD.

man som utstiller er inkludert under alle arrangementene, her er ingen lukkede rom. Og industrien ønsker å veksle mellom Bergen og Stavanger.

– Trækker ONS i deres bed ved å lage ONS Norway og satse utelukkende på norsk sokkel?

– Tja, hva skal jeg si? OTD er Norges største årlige oljemesse. Gjennom 15 år er det opparbeidet en kultur sammen med oljeindustrien. Når vi opplever den formidable responsen som OTD2013 har fått, føler vi industrien har talt.

– Dere er i førerretet, mener du?

– Det må nesten andre vurdere, men vi er ydmyke overfor det mandatet vi har fått.

SATSER PÅ MERKEVAREN

ONS satser på at en solid merkevare og 38 års erfaring med oljemesser skal sikre at ONS Norway kommer for å bli. Houston er større dersom man teller kvadratmeter, men ingen samler flere viktige beslutningstakere enn ONS. Derfor kan man uten blygsel slå fast at vi snakker om verdens ledende energimøtested. Det har man ikke slått seg til ro med, i årevis har det vært et ønske om å skape et mellomårs-arrangement, svaret vet vi nå. Markeds- og informasjonsdirektør i ONS, Jon Are Rørtveit, legger ikke skjul på at en del bedrifter kommer til å velge mellom ONS Norway og ODT, men legger diplomatisk til:

ONS NORWAY OG OTD2013

- Det er kjekt om begge lykkes, men vi har lokalisert et behov i bransjen, dette er et arrangement som etterspørres. Leverandørene er i fokus, hele kjeden fra a til å skal være representert. Vi skal legge til rette for effektiv butikk og bli det viktigste utstillingsvinduet for den viktigste industrien i AS Norge, sier Rørtveit.

- Hvorfor satser dere på leverandørene?

- Vi har ikke neglisjert norsk sokkel, men kan helt klart bli bedre. Og det er behov for å styrke identiteten til den norske leverandørkjeden. Det har skjedd mye med den de siste årene, rammeavtalene er store, kundene færre, men større. Bransjen trenger dette møtestedet som heter ONS Norway.

- Forstår du at det stilles spørsmål ved eksistensberettigelsen når to messer blir arrangert med så kort mellomrom?

- Det er ikke så rart. Men vi merker også at det er store forventninger til en nyskaping som ONS står bak. Bonusen er at vi får en mer operativ organisasjon, noe som vil styrke de ordinære ONS-arrangementene.

- Konferanseprogrammet skal være spisset, teknisk og faglig. Dialogen som foregår i selskapene skal få komme ut

i det offentlige rom, det er målet med konferansedelen. Vi må lage et innhold som er så attraktivt at hele bransjen føler de må være der for ikke å gå glipp av noe, legger prosjektlederen til.

SATSER UNGT

ONS satser på de unge i bransjen gjennom egne arrangement som Ung Energi. Også OTD satser ungt gjennom Young

OTD vet allerede nå at høstens arrangement blir det største de noensinne har gjennomført.

Professionals, som det heter der.

- Det har vært en kjemperespons! I 2013 skal vi lage et enda bedre konsept for de unge. OTD skal være den største rekrutteringsarenaen innen olje og gass. Mellom 2.500 og 3.000 studenter fra hele landet skal delta, avslutter OTD-sjefen.

drivkraft

LIDENSKAPELIG OPPTATT AV TALL

ROTT REGNSKAP OG RÅDGIVNING

PEDERSGATA 18, 4013 STAVANGER TLF: 51 85 86 50 - WWW.ROTTREGNSKAP.NO

DEN DE ANDRE LYTTET TIL

- Tøff konkurranse!

Bjørn Vidar Lerøen er forfatter, energikommentator og samfunnskontakt i Norsk Olje og Gass, tidligere OLF. Han registrerer at Stavanger får to store oljemesser denne høsten. Det kan være bra, mener han.

- Du kan bygge overkapasitet på absolutt alt, også messer. ONS har jobbet i årevis for å finne et mellomår-arrangement, og nå blir det altså dette, ONS Norway, sier Lerøen.

- Er det plass til begge?

- Som alt annet i oljebransjen handler det om konkurranse, dette er også et marked. Det kan være bra, men bare tiden vil vise om det er plass til begge to i Stavanger.

ANDRE UTFORDRERE

Lerøen tror likevel ikke at OTD er den største utfordreren til ONS Norway.

- Oslo Energy Forum er en større konkurrent, tror jeg. Og strengt tatt er jeg ikke bekymret for messene, det er konferanseprogrammene som blir det springende punktet dersom du skal få folk til å komme. Jeg har vært på det meste bransjen har å by på av konferanser og messer, men det er lenge mellom hver gang jeg hører noe nytt. Det blir ofte de samme folkene du hører over alt, sier Lerøen.

Bjørn Vidar Lerøen tror konferanseprogrammet blir den største utfordringen for messene - og at kanskje Oslo Energy Forum er den største utfordreren til ONS Norway.

Kontorlokaler i Stavanger
www.ogreid.no

Øgreid Eiendom
51 85 40 00 / post@ogreid.no

FLEKSIBILITET MED AIRFRAME UTSTILLINGSSYSTEM

Fleksibelt rammesystem:

- Monteres uten verktøy
- Spennende byggemuligheter

Dekorpanel med print og magnetfeste:

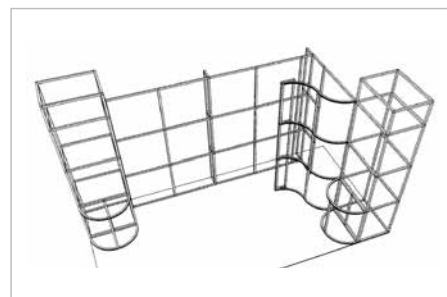
- Sandwichplater med aluoverflate
- Akrylplater for bakkelysning

Muligheter:

- Høy gjenbruksverdi
- Messevegger
- Disker, bord, hyller
- Innbygging av flatskjerm

Tilbehør:

- Belysning
- Messegulv
- Flightcase

*"Messe, utstilling eller bare tomme kontorvegger?
Vi har løsninger for det meste og kan printe på de
aller fleste materialer. Vi har egne designere og leverer
til inn- og utland. Ring oss for en uforpliktende samtale."*

Egil Hagir | Prosjektleder | 909 14 759

BITMAP*

Kvitsøygata 15, 4014 Stavanger
Tlf. 51 84 92 30, post@bitmap.no
www.bitmap.no

Mobiliserer for Mathall

Mange gode krefter er nå i sving for å gjøre Stavanger sentrum enda mer attraktivt. Forslaget om Mathall er det mest konkrete som er lansert så langt. Kanskje får vi snart en pulserende ny Mathall i umiddelbar nærhet til torget?

Tekst: Frode Berge

Stavanger er landets mathovedstad. Byen er senteret for en region med en sterk og variert matindustri, og kan skilte med topp restauranter, dyktige kokker, Måltidets Hus, Gladmatfestivalen

Kristin Gustavsen er Stavanger kommunes prosjektleder for sentrumsplanen og Arild Tvedt er leder for Næringsforeningens ressursgruppe for Stavanger sentrum. De tror begge at en Mathall vil bidra til å gjøre sentrum mer attraktivt for kunder og besøkende. SpareBank 1 SR-Bank sitt bygg på Domkirkeplassen er ett av flere mulige lokaliseringssteder for en Mathall. Foto: John Gunnar Skien

og Årets Måltid. Nå mener mange at det er på høy tid at mathovedstaden får sin egen Mathall. Blant dem er Kristin Gustavsen (prosjektleder for sentrumsplanen) og Arild Tvedt (leder for Næringsforeningens ressursgruppe for Stavanger sentrum).

BRED FORANKRING

I forbindelse med utarbeidelsen av den nye sentrumsplanen er det etablert egne idé- og konseptgrupper for utvalgte satsingsområder, blant annet mat. Gruppen har bred, faglig tung sammensetning og består av: Sigve Skretting, Anna-Marie Antonius, Kai Victor Hansen, Hanne Berentzen, Njål Gaute Solland, Emilie Bergrem, Arve Serigstad, Whitney Love, Cecilie Christ og Moa Sundberg.

Det er denne «Matby-gruppen» som har lansert forslaget om Mathall i Stavanger.

Som en del av arbeidet med å konkretisere forslaget inviterte Stavanger kommune, Stavanger sentrum AS og Næringsforeningen i desember Sverre Landmark fra Aspelin Ramm til et møte i Stavanger. Landmark og Aspelin Ramm har vært drivkraften bak etableringen av den nye Mathallen på det tidligere industriområdet Vulkan sentralt i Oslo. Mathall-prosjektet i Oslo har så langt vært en stor suksess, med høye besøkstall og overstrømmende kritikker.

- Selv om forutsetningene for en slik etablering i Stavanger er forskjellige fra Oslo er erfaringene fra Mathallen på Vulkan veldig inspirerende. For vår del

Fortsettelse fra forrige side ...

Den nye Mathallen i Oslo tegner til å bli en stor suksess, og tjener som inspirasjon for dem som vil etablere en Mathall i Stavanger sentrum. FOTO: Mathallen Oslo/Finn Ståle Felberg

jobber vi nå med to alternative konsepter. Det ene er å samle alt i ett bygg slik som i Oslo. Dette forutsetter at vi finner en bygning av betydelig størrelse. Det andre alternativet er å etablere mathalltilbudet i flere bygg som ligger i umiddelbar nærhet av hverandre og kan utgjøre en klynge, forteller Gustavsen.

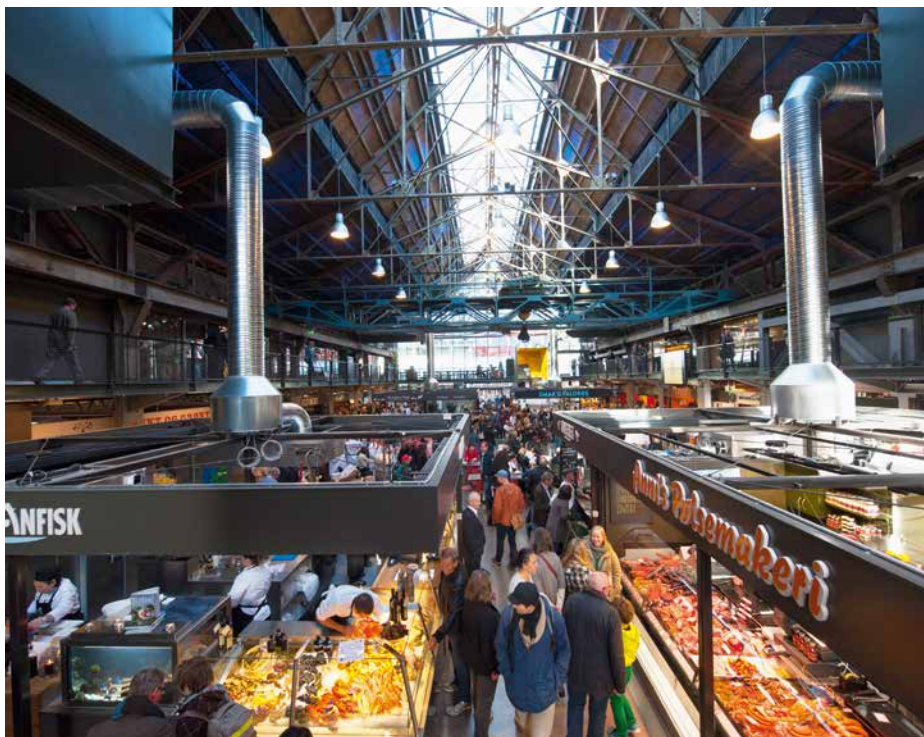
SPENNENDE ALTERNATIVER

Prosjektlederen understreker at ambisjonen er å skape en Mathall som tilbyr mer enn utsøkte råvarer og spennende restauranter og spisesteder.

- Dette skal være et pulserende sted for kunnskapsformidling, undervisning og debatt for store og små i tillegg til flotte matopplevelser. Mathovedstaden har allerede mange tilbud og sterke kompetansemiljøer. En Mathall i sentrum vil imidlertid bringe disse miljøene nærmere folk flest, og være et viktig bidrag i arbeidet med å videreutvikle Stavanger som matby.

Hvis det viser seg mulig å etablere en Mathall i Stavanger, vil det selvsagt være stor interesse knyttet til lokaliseringen. Selv om det fortsatt er langt fram til en investeringsbeslutning for et slikt prosjekt, har det i løpet av kort tid utkrystallisert seg flere spennende alternativer.

- Vurderingen av mulige lokaliseringssteder bør sees i sammenheng med ønsket om å vitalisere torget. En Mathall i umiddelbar nærhet til Tusenårsstedet ville utvilsomt gitt torget et løft. Tunellen like ved Rosenkildetorget er allerede lansert som mulig lokalisering. Vi har også god dialog med Øgreid Eiendom som har omfattende og ambisiøse planer for utvikling av Ankerkvartalet. I tillegg har vi hatt innledende samtaler med SpareBank 1 SR-Bank om bygget på

Domkirkeplassen. Også dette framstår som et interessant alternativ, men det er selvsagt helt opp til SR-Bank om dette kan bli en løsning. For øvrig har vi fått flere henvendelser fra andre huseiere, sier Gustavsen.

POSITIV RESSURSGRUPPELEDER

Arild Tvedt er leder for Næringsforeningens ressursgruppe for Stavanger sentrum. Ressursgruppen har tatt aktiv del i arbeidet med den nye sentrumsplanen.

- I arbeidet med å gjøre Stavanger sentrum mer attraktivt er det behov for flere forskjellige tiltak. Det er blant annet viktig at nye prosjekter og investeringer bidrar til å trekke flere kunder og besøkende i alle aldersgrupper til sentrum. En Mathall kan være et godt bidrag i så måte, sier Arild Tvedt.

KOMMUNEDELPLAN

Arbeidet med en ny kommuneplan for Stavanger sentrum pågår nå. Et av hovedmålene med planen er å gjøre sentrum mer attraktivt for besøkende og næringsdrivende. Etablering av en ny Mathall er et av de mest konkrete forlagene som så langt har materialisert seg i debatten. Forslaget er møtt med stor entusiasme fra både matbransjen og andre sentrumsaktører.

Noen arbeidsdager er bedre enn andre.
Bestill på 51 94 30 00 eller kurs@sola-strandhotel.no

Sola Strand HOTEL

DE HISTORISKE

Alente foto: Tom Hagen, Klar, Caponekilden

FLEKSIBLE KONTORLOKALER SØKER IDÉRIKE BEDRIFTER

Gode ideer er glad i god plass. Det har vi her hos Ipark på Ullandhaug. Til deg også, dersom du er en kunnskaps- eller kompetansebedrift på jakt etter et sted å trives og vokse.

Ipark er et internasjonalt senter for innovasjon, forskning og næringsutvikling og har i dag rundt 130 leietakere. En fersk undersøkelse viser at 9 av 10 av dem anbefaler andre å leie lokaler her. På spørsmål om hvorfor, er beliggenheten det som nevnes først, deretter kommer de gode fellestjenestene sammen med god parkeringsdekning.

Ipark har 35 000 m² med kontorlokaler fordelt på 8 bygg og kan tilby avtaler i ulike prisklasser. Nå er vi i gang med å pusse opp hele 1200 m² som vil stå klar til bruk i løpet av 2013. Du kan være liten eller mellomstor, nystartet eller etablert – vi finner løsningen som passer.

Er du interessert i å bli en av oss? Da ringer du 51 87 40 00. Du kan også lese mer på www.ipark.no.

ipark
INNOVASJONSPARK
STAVANGER

– Bruk krisen til noe positivt!

Skipet går på grunn. Lageret brenner ned til grunnen. En ting er sikkert; ulykker skjer og kriser oppstår. Men de fleste krisene kan brukes til noe positivt for bedriften, mener Bjørn Richard Johansen i First House.

- Før en krise oppstår skal man spørre seg hvor godt forberedt vi er til å håndtere en krisesituasjon. Det er et leder- og styreansvar, mener Bjørn Richard Johansen i First House.

Tekst og foto: John Gunnar Skien

17. februar 2011 gikk konteinerskipet "Godafoss", tilhørende det islandske rederiet Eimskip, på grunn ved Ytre Hvaler nasjonalpark i Østfold. Skipet hadde 439 containere om bord. Ifølge Kystverket lakk 105 tonn bunkersolje ut fra skipet. Slikt er kritisk for så vel rederi som miljø, og det er gjerne i slike

situasjoner bedrifter ber om hjelp og råd. Denne torsdagskvelden var det seniorrådgiver Bjørn Richard Johansen i First House som fikk en telefon.

- Før eller siden får man en krise i fanget, det er sikkert. Vi har derfor en 24-timers kriseberedskap for de som er tilknyttet den. Men også ikkekunder ringer nummeret når akutte situasjoner oppstår. Det var tilfelle med Godafoss. Når telefonen kommer hører vi først om det eksisterer en krise- og beredskapssorganisasjon i bedriften. Gjør det det, bidrar vi som en ekstern rådgiver og ser det hele utenfra. Har man det ikke, kan vi hjelpe til med å sette opp hele organisasjonen veldig raskt, sier Johansen.

I tilfelle Eimskip og "Godafoss" hadde de alt på plass på hovedkontoret i Reykjavik på Island, men trengte stedlig representasjon i Fredrikstad og Norge.

- Hva er en krise?

- Krise er en plutselig forandring av en situasjon som tar deg ut av den normale hverdagen. Og ofte blir den komplisert fordi det blir mye fokus; presse, politikere, organisasjoner og andre aktører som umiddelbart interesserer seg

- og det å håndtere krisen og se den som en mulighet kan være vanskelig.

KRISE – EN MULIGHET

Når en ulykke eller en krise inntreffer får bedriften oppmerksomhet fra aktører man kanskje har vanskelig for å komme i kontakt med ellers, men som kan være viktige for selskapet. Det være seg politikere, toppledelsen i departementer og andre myndigheter, forteller den erfarne rådgiveren.

- Da er det en mulighet til å komme i en posisjon der man kan kommunisere på en ordentlig, ryddig og troverdig måte – noe som kan være en god relasjonsbygger for fremtiden.

- Gjelder dette mediene også?

- Ja, de vil gjerne ha et kritisk utgangspunkt, men ved å håndtere krittikk på en god måte, det vil si å takle det som er vanskelig profesjonelt og skikkelig, vil man kunne oppleve en økt respekt i mediene. Dette kan det selvsagt være vanskelig å huske for en aktør som står midt i krisen, men det er veldig viktig. I 1996 fikk jeg kake av den svenske avisen Expressen etter å ha jobbet med

Krise er en plutselig forandring av en situasjon som tar deg ut av den normale hverdagen.

Bjørn Richard Johansen,
First House

Hallandsås-skandalen i seks måneder for entreprenørselskapet Skanska. Tetningsstoffet Rhoca-Gil rant ut i drikkevannskildene i Bostad kommune. Dette har vært den største miljøskandalen i Sverige i nyere tid og det sier litt om hvordan det er mulig å bygge gode relasjoner også med en kritisk presse i krisetider.

ASKESKYEN

Vi husker alle askeskyen over Europa i 2010. Flytrafikken ble helt og delvis stengt etter at utbruddet i Eyjafjallajökull førte til store utslipp av vulkansk aske. I utgangspunktet skulle man tro at dette

17. februar 2011 gikk konteinerskipet "Godafoss", tilhørende det islandske rederiet Eimskip, på grunn ved Ytre Hvaler nasjonalpark i Østfold. Slikt er kritisk for så vel rederi som miljø, og det er en stor fordel å være forberedt på hvordan man skal håndtere en slik situasjon. Foto: Morten Lund Mathisen, Wikborg-Rein

var negativt for Islands omdømme, selv om ikke noen råder over naturkreftene på sagaøyen. Nei, dette er en helt unik anledning, tenkte noen framsynte sjeler.

- Vi ble engasjert som rådgivere for Island og Icelandair Group. Island var "problemet" for hele Europa, men de bestemte seg for at dette skulle være en stor mulighet. Arbeidet med en global markedsføringskampanje kom i gang, og perioden da vulkanen stengte Europa ble godt brukt. Da flytrafikken var i normalt gjenge igjen ble kampanjen rullet ut. Man tenkte at et slikt nyhetsfokus får man sannsynligvis bare én gang, og når det roer seg vil det fortsatt være interesse for et så spesielt fenomen. Kampanjen "Inspired by Iceland" registrerte i 2011 660.000 turister, i år blir visstnok tallet 840.000 – en voldsom økning.

I Norge forventes det at de ansvarlige unnskylder seg og tar ansvar. Det islandske rederiet både unnskyldte seg og betalte for ryddejobben. Foto: Kystverket

- Så noe negativt kan fort snus og brukes til noe positivt?
- Absolutt! Ikke i alle situasjoner, men i de aller fleste, vil jeg si.

FØR KRISEN

- Hva er det viktigste å tenke på for en bedrift når krisen inntreffer?
- Før en krise oppstår skal man spørre seg hvor godt forberedt vi er til å håndtere en krisesituasjon. Det er et leder- og styreansvar. Det viktigste grepet gjør man i forkant, men når det først skjer, gjelder det å sette sammen de ressursene som er nødvendig og allokere et selvstendig prosjekt som rapporterer direkte til toppledelsen i selskapet - og som har ansvar for å håndtere krisen eller problemet til det er over. Da oppnår man at all annen virksomhet går mest mulig normalt mens man får isolert problemet i en prosjektorganisasjon, eller den såkalte Staben. I oljesektoren er dette satt i veldig godt system med første-, andre- og tredje-lin-

jes krise- og beredskapsorganisasjoner, men i landbasert industri og offentlig sektor er denne typen kunnskap helt fraværende. Etter Gjörv-kommisjonen vil det komme krav som også vil omfatte disse sektorene. Med en god Stab kan man avgrense problemet, i motsatt fall oppleve at en krise vokser og blir det viktigste man diskuterer internt. Det er ikke bra.

- Hvor viktig er det å håndtere mediene på en god måte?
- De er viktige, men internkommunikasjon er nesten det aller viktigste. Det heter "If you take care of the inside, the inside will take care of the outside". I tillegg har du kundene, myndighetene, aksjonærene, med flere - alle må du forholde deg til - og prioritere.

KULTURFORSKJELLER

Når et containerskip går på grunn i en nasjonalpark vekkes følelser. Vi nordmenn forventer nærmest at noen i det minste beklager og sier unnskyld. Det vet Johansen, men å få oppdragsgiveren, et islandsk rederi med amerikanske eiere, med på å unnskyldte hendelsen, var en prøvelse.

- Når flere nasjonaliteter er involvert

må man ha forståelse for det kulturelle elementet. I forhold til "Godafoss"-grunnstøtingen dukket problemet i forhold til å si unnskyldt opp.

- Hvorfor er ordet "unnskyld" så komplisert?

- I Norge blir det sett på som om du ikke tar ansvar for det som har skjedd dersom du ikke unnskylder deg. Men på Island er det et ord man er veldig tilbakeholden med å bruke. Det betyr noe i et kjærlighetsforhold frem til du gifter deg. Etterpå er man forsiktig med å bruke det, sagt på en noe forenklet og tabloid måte. I USA forbindes det med å ta ansvar rent juridisk. Så et ord som "unnskyld" kan by på problemer, derfor er det viktig å være klar over slike kulturelle forskjeller.

- Men én ting er det å si unnskyld, noe annet er det å mene det?

- Ja, derfor må meningen underbygges med at man eksempelvis tar regningen når den kommer på bordet. Uten å krangle.

Rederiet Eimskip gjorde som Johansen rådet dem til. De beklaget grunnstøtingen og oljesølet - og gjorde opp for seg.

LIDENSKAPELIG OPPTATT AV TALL

ROTT REGNSKAP OG RÅDGIVNING

PEDERSGATA 18, 4013 STAVANGER TLF: 51 85 86 50 - WWW.ROTTREGNSKAP.NO

DEN DE ANDRE LYTTET TIL

Seabrokers
Services AS

Seabrokers Services forvalter totalt 160.000 m² næringsbygg i Stavanger-området. Gjennom kvalitetsstyrt drift har vi som mål å oppnå de mest veldrevne og kostnadseffektive byggene i regionen.

Ocean Rig UDW Inc, er et operatørselskap med verdensomspennende virksomhet. Selskapets kontor i Stavanger blir profesjonelt driftet av Seabrokers Services.

Vil du ha et veldrevet næringsbygg?
Kontakt oss for tilbud! Tlf: 51 80 00 00,
e-post: kunde@seabrokers.no.

VELDREVNE NÆRINGSBYGG

«Det blir enklere å gjøre en god jobb i et bygg driftet av Seabrokers Services.»

*Solveig Fyljesvoll Lyngøy,
Office Manager, Ocean Rig*

Seabrokersgruppen ble startet i 1982. Vi jobber aktivt innenfor områdene skipsmegling, utvikling og drift av eiendom, radarbasert havovervåking og entreprenørvirksomhet. Gruppens hovedkontor er plassert i Stavanger, men vi har også kontorer i Bergen, Aberdeen, Rio de Janeiro og Singapore. Se www.seabrokers.no for mer informasjon

SEABROKERS GROUP
STAVANGER - BERGEN - ABERDEEN - RIO DE JANEIRO - SINGAPORE

Norsk Oljemuseum fikk Kompetanse- delingsprisen 2012!

Oljemuseet fikk prisen under Næringsforeningens årlige julemøte i Rogaland Teater.

Tekst og foto: Trude Refvem Hembre

Det er Næringsforeningens ressursgruppe for Strategisk ledelse og kompetanse som i forlengelsen av et kompetansesikringsprosjekt fikk ideen til å sette opp en pris for kompetansedeling. I år deles prisen ut for femte

gang. Tidligere vinnere er AS Norske Shell, Skretting AS, Rogaland Kurs og Kompetansesenter og BP Norge.

Årets jury har vært ledet av Næringsforeningens styreleder Sissel Medby. I juryen sitter også Anne Dysjaland og Bjørg Kaspersen fra ressursgruppen, prisvinner i 2011 BP v/ Asbjørn Hide og administrerende direktør i Næringsforeningen, Harald Minge.

JURYENS BEGRUNNELSE:

«Norsk Oljemuseum i Stavanger er et moderne og interaktivt museum hvor besøkende kan oppleve hvordan olje og gass ble til for millioner av år siden. Museet tar også for seg leting, produksjon og bruk. Olje og gass brukes til langt mer enn drivstoff og oppvarming.

Oljemuseet med tilhørende Geopark er et museum for alle. Oljemuseet er det eneste av sitt slag i norsk sammenheng og er en helt unik og fremragende bidragsyter til oljerelatert kompetansedeling, læring og økt innsikt til alle dens besøkende; enkeltpersoner, familier, barnehager, skoler, bedrifter og organisasjoner. Museets utstillinger forteller hvordan olje og gass blir til, funnet, produsert og hva disse ressursene brukes til. Museet gir også innsikt i teknologiske nyvinninger og i hvordan petroleumsressursene påvirker det norske samfunnet. Originale gjenstander, modeller, filmer og interaktive utstillinger formidler alt fra hverdagsliv til teknikk og dramatikk. Muset har også et eget bibliotek og en god hjemmeside (på 3 språk) hvor interesserte kan finne mye informasjon.

Direktør Finn E. Krogh, Norsk Oljemuseum mottar Kompetansedelingsprisen av Næringsforeningens styreleder og juryleder Sissel Medby. Prisen består i et diplom og et litografi av kunstner Kjell Pahr-Iversen.

Oljemuseet tilbyr flere gratis undervisningsopplegg for unge, fra barnehager, barneskoler, SFO til videregående skoler, oljemuseet ønsker at de selv skal være en forlengelse av klasserommet. For tiden har museet tolv undervisningsopplegg med læreplanaktuelle tema som geologi, energi, oljehistorie, samfunnsøkonomi og kjemi. Til sammen mer enn 10 000 elever tilbringer minst en dag på museet og bruker museet både som klasserom og til "factfinding". I alle skoleferier inviterer i tillegg oljemuseet til aktivitetsdager med realfagspreg. I april ble det arrangert flere "Realfagsdager for jenter. I år vil museet ha et årlig besøkstall på over 100 000 – noe som gjør det til Vestlandets best besøkte museum.»

HYGGELIG Å FÅ PRISEN

Finn E. Krogh har ledet museet helt siden starten for 15 år siden. Han sier det var svært overraskende å motta prisen – men desto hyggeligere.

– I det daglige tenker vi vel ikke over at vi driver med «kompetansedeling» – men det ligger jo innbakt i hele museumsgjerningen å samle inn, systematisere og formidle kunnskap. At temaet vårt er petroleumsvirksomhet gjør også dette aktuelt og samtidsorientert.

– Hvorfor er det viktig å drive med kompetansedeling?

– Jeg tror det er viktig å «by på seg selv» og oppsøke arbeidsfellesskap der vi har en gjensidig interesse av å gjøre hverandre gode. For oss i museumsbransjen har dette vært spesielt nyttig gjennom de store samarbeidsprosjektene vi har hatt sammen med arkiv- og biblioteksektoren – som for eksempel de store kulturminneprosjektene, sier Krogh.

På spørsmål om hvordan han tror de kan bruke prisen i det videre arbeid, svarer den sympatiske direktøren:

– Det er en stor anerkjennelse å motta en slik pris – og det tror jeg blir lagt merke til blant våre samarbeidspartnere. Ikke minst håper jeg at bevilgende myndigheter innen både kommune, fylke og stat kan se det potensialet vi har som kunnskapsinstitusjon. Vi trenger økte offentlige ressurser for å styrke vår virksomhet på flere områder – som for eksempel til å lage flere og bedre utstillinger, til håndtering av materiell kulturarv og ikke minst – til egen forskning.

NORSK OLJEMUSEUM FOR ALLE

Oljemuseet er lett tilgjengelig med en av Stavangers beste utsikter, moderne møterom og en egen museumsrestaurant. Dette er med på å bidra til at museet blir flittig benyttet av regionens

næringsliv og organisasjoner i "opplæringsøyemed" i kombinasjon med møter og konferanser.

HØY AKTIVITET I 2012

I 2012 har museet passert et rekordhøyt besøkstall på over 100.000 – noe som gjør det til Vestlandets best besøkte museum! Museumsdirektør Finn E. Krogh er fornøyd med det:

– Vi gleder oss stort over besøksrekorden dette året. Første uken i desember tok vi imot gjest nummer 100.000 i 2012. Dette er første gangen vi har klart å passere dette magiske tallet i løpet av ett driftsår. Besøkstallet representerer så langt en økning på 11,5 % fra i fjor. Det tyder på at vi er på rett vei...

NYE UTSTILLINGER I 2012

I år har oljemuseet blant annet hatt følgende nye utstillinger:

- «Apejenta Ida» – en fortelling om liv og død for 50 millioner år siden med utgangspunkt i det verdensberømte fossilet. Oljemuseet er til nå det eneste museet i verden (utenom Naturhistorisk Museum selv) som har fått lov til å stille ut originalen for en avgrenset periode!
- «Norsk sokkel – OD 40 år» – en ny del av basisutstillingen med informative illustrasjoner og egen touchscreen med muligheter for publikum til å få vite "alt" om aktiviteten på norsk sokkel både før og nå – med utgangspunkt i data fra Oljedirektoratet.
- «Statfjord – giganten som sprenger grenser» – en utstilling som nylig åpnet i forbindelse med lanseringen av Kulturminne Statfjord – et formidabelt dokumentasjonsprosjekt (nettsted) som viser feltets betydning både økonomisk, politisk og teknologisk.

STORE PLANER FOR NESTE ÅR

Oljemuseet er i ferd med å etablere et Newtonrom på museet med god hjelp av Statoil og Stavanger kommune. Der vil alle Stavangers 9. klassinger få et obligatorisk to-dagers kurs om energi og ulike energikilder. Både fossile og fornybare energikilder vil bli formidlet på en ny og spennende måte. Planlagt oppstart vil bli høsten 2013.

– I 2013 starter vi et nytt stort dokumentasjonsprosjekt om Valhall-feltet i Nordsjøen – som i løpet av tre år skal bli til «Kulturminne Valhall». Vi har allerede gjennomført slike prosjekter for Ekofisk, Frigg og Statfjord. Disse store prosjektene er blitt til viktige dokumentasjonsfaglige «flaggskip» for vår virksomhet. På utstillingsfronten skal vi til våren 2013 lansere en ny utstilling med tittelen «ENERGI – problemet eller løsningen?».

Julegrot i Rogaland Teater

Hensikten med prisen er:

- Å stimulere til deling av kompetanse/læring både eksternt og internt.
- Synliggjøre Næringsforeningens fokus på Stavanger-regionen som en kompetanseregion.
- Belønne personer og virksomheter som i særlig grad har bidratt til deling.

Kriterier

Kandidaten skal i særlig grad ha bidradd til deling/erfaringsoverføring innen en bedrift/organisasjon eller i en næringsklynge

- gjennom enkelttiltak
- ved å ta initiativ til system for deling
- ved systematisk deling

Dette blir vår måte å dele kunnskap på – om vår tids største utfordring – forholdet mellom energiproduksjon og klimautfordringen, forteller Krogh.

Da er det bare opp til alle oss andre å kjenne vår besøkestid...

Sentrumsnær

Kristin Gustavsen har aldri hatt noen stor plan i livet, men nå meisler hun ut en plan for hele Stavanger sentrum. Det er hun egentlig altfor utålmodig til, men hun kunne ikke la en slik mulighet gå fra seg. De næringsdrivende er alfa og omega for byen, mener prosjektlederen for den nye sentrumsplanen.

Tekst: John Gunnar Skien
Foto: Eirik Anda, Bitmap

– New York har en mytisk tiltrekning på meg. Jeg reiste dit for fire-fem år siden og ventet bare på at myten skulle slå sprekker, men det gjorde den ikke, den ble forsterket. Det er en enormt pulserende og sammensatt by, intens og avslappet på samme tid. Kontrastene er enorme og folkene så hjertelige! Sier Kristin Gustavsen. Om New York, i Stavanger. For det er strengt tatt denne byen det skal handle om.

GODFØLELSEN

Kristin Gustavsen er glad i byer, og det skal vi være takknemlige for. Hun er formelt sett rådgiver i Stavanger kommune, men det er som prosjektleder for den nye sentrumsplanen hun har dukket opp i mediene det siste året. Og ja, det var hun som ledet Urban Sjøfront i en årrekke. Hva hun lærte av det? Det skal vi komme tilbake til.

– Jeg er svak for byer som har en definert bykultur, som er avklarte og som har vært byer lenge, fortsetter hun. Det er litt vanskelig å forklare det!

– Byer som ikke strever på vei mot noe, men har funnet seg selv på en måte?

– Ja, nettopp. Men som likevel er i utvikling. En by er alltid i utvikling.

– Den beskrivelsen passer godt på min opplevelse av København. Enig?

– Ja, det er jeg enig i. Amsterdam og Paris har også dette ved seg, men jeg finner det ikke i Barcelona. Den er oppskrytt som helgebesøksby. Du får liksom ikke helt tak på den byen, det er en ganske intuitiv følelse du får når du kommer til en ny by. Enten klarer du å gripe byen, eller så gjør du det ikke.

– Hva med Stavanger da?

– Stavanger har mye av denne avklarheten over seg. Vi er ikke helt i mål, men er ikke så langt unna heller. Vi kan fort bli en by med en positiv selvsikkerhet, og som samtidig er et godt vertskap for folk som kommer hit som turister eller for å jobbe. Den godfølelsen jeg får i disse andre byene får jeg også her, men vi har noe å gå på. Dette handler ikke bare om fysiske omgivelser, det er like mye folk som skaper atmosfæren i byen. Og da må vi gjøre byen attraktiv nok, det klarer vi ikke uten at aktørene samarbeider. Vi har ikke, og kommer aldri til å få, så mange mennesker at det er nok brukere til absolutt alt. Det er helt avgjørende å tenke samarbeid og helhet innad i handelsstanden, så jeg heier veldig på Stavanger Sentrum AS som prøver å få gårdeierne til å organisere seg.

– LÆR AV KJØPESENTRENE

45-åringen er utdannet sivilarkitekt ved NTNU i Trondheim, og hadde egentlig ikke tenkt å bli boende i Stavanger. Men ektefellen Geir fikk jobb i oljehovedstaden og dermed gikk flyttelasset. Gustavsen, som selv har vokst opp i Arendal og Oslo, innser at hun nå har tre barn som snakker kav siddis. Og det er helt greit, hun har blitt glad i dialekten. Familien ble med andre ord værende og etter 20 år i byen er Stavanger "hjem" for Kristin. Hjem er nærmere bestemt Hundvåg, du må jo ikke nødvendigvis bo i sentrum for å være en sentrumsentusiast. Hva med kjøpesenter da, der går vel grensen for hva hun synes er greit?

– Vet du, jeg bruker ingen energi på å irritere meg over kjøpesentrene. Jeg mener tvert i mot at sentrum har noe å lære av dem.

– Vi må spille på lag, det er jo tross alt de private som i stor grad skal gjennomføre det vi vil med denne byen, sier prosjektlederen for den nye sentrumsplanen, Kristin Gustavsen.

- Hva da?
- Kjøpesentrene er svært flinke til å programmere riktig, det vil si å få inn de rette butikkene som ligger i nærheten av den og den butikken. Det er ikke tilfeldig hvor leietakerne plasseres i et kjøpesenter, alle næringsdrivende vet at naboskapet til andre butikker, og helst de rette, er viktig. Sentrum må også klare å programmere riktig for å skape attraktive gateløp slik at folk vil handle i bykjernen, kort sagt bli like attraktivt for gode leietakere som sentrene er.
- Dermed blir du glad når kjeder som Zara vil slå seg til i Kirkegata?
- Ja, det blir jeg av mange grunner.

For det første vet vi at Zara tiltrekker seg folk, og slikt vitaliserer hele området. For det andre er de profesjonelle og grundige, det ligger solide analyser bak valg av sted. Det betyr at de ser potensialet i middelalderbyen, hvis ikke hadde de ikke valgt Kirkegata. Så dette er et godt tegn for den øvrige sentrumshandelen.

URBAN SJØFRONT

Helt siden 1998 har det handlet om østre bydel for Gustavsen, først som prosjektleder, de siste ti årene som daglig leder for Urban Sjøfront. Det har dreid seg om å finne og lede prosjekter som fornyer

og transformerer Stavanger Øst, med store nøkkelprosjekt som Tou Scene, Folkepark på Kjelveve, BI og Borgen. En helt utrolig reise, mener sivilarkitekten.

– Det var motstrøms arbeid de første årene, men det snudde heldigvis. Det har vært fantastisk å få være med og omgjøre bakgården i Stavanger til et av de mest spennende områdene i byen.

– Hva lærte du som du nå har nytte av i jobben med sentrumsplanen?

– At byutvikling dreier seg om å få aktørene til å ønske å følge en plan. For skal vi ha gjennomføringskraft nok, må folk virkelig føle eierskap til den. Det er dessuten en myte at utbyggere

”... kanskje kan området rundt Torget bli manifestasjonen på den matbyen vi ønsker å fremstå som?

– Jeg bruker ingen energi på å irritere meg over kjøpesentrene. Jeg mener tvert i mot at sentrum har noe å lære av dem, sier Kristin Gustavsén.

og næringsdrivende ikke vil ha rammer for hva de kan foreta seg. Poenget er at rammene må være forutsigbare over tid og ikke medføre utilsiktet forskjellsbehandling. I Urban Sjøfront – og nå i kommunen – var og er jeg opptatt av å bygge ned avstanden mellom de private og det offentlige. Vi må spille på lag, det er jo tross alt de private som i stor grad skal gjennomføre det vi vil med sentrum.

– Hvordan vil du beskrive de næringsdrivende i byen?

– De er stort sett veldig imøtekomende og positive, og jeg har et svært godt samarbeid med Stavanger Sentrum AS. Næringsforeningen har også tatt noen gode grep ved blant annet å sette sammen en egen ressursgruppe for sentrum.

NY SENTRUMSPPLAN

Den forrige sentrumsplanen for Stavanger ble laget i 1996. Det er behov for en ny og den skal være klar på nyåret 2014, for mye har skjedd med byen siden 90-tallet; aldri har behovet for arealer til boligbygging vært mer presserende, og nye næringsområder vokser heller ikke på tre lenger. Gustavsén ser for seg at fortettingen må fortsette der det er mulig, og det må bygges høyere noen steder. Nøyaktig hvor vil hun ikke ha noen offentlig mening om nå fordi det vil ødelegge for en mest mulig åpen prosess fremover, mener hun.

– Du, det er kanskje et toskete spørsmål, men hva er egentlig en sentrumsplan?

– Det er en oversiktsplan som skis-

serer strategiske utviklingstrekk for sentrum av byen. Hvor skal vi bygge, hva skal vi bevare, hvor skal det være handel og hvor skal det ikke finnes butikker? Mandatet er relativt åpent, dersom vi for eksempel mener at deler av vegnettet bør legges om, kan vi foreslå det. Det samme gjelder disponeringen av havneområdet. En ting er jeg sikker på; det blir debatt og uenighet om planen. Derfor skal vi hente inn mye kunnskap og gjøre en skikkelig jobb slik at det vi foreslår er faktabasert.

STØRRE SENTRUM

Selv om lite kan konkretiseres nå, er det i det minste bestemt at sentrumsgrensene blir utvidet. Noen konflikt mellom vern og utvikling ser sjefen for sentrumsplanen ikke, det sentrale er å utvikle de gamle byggene på en god måte – og da skal byens identitet være det styrende prinsippet. Blikket skal løftes og søkelyset rettes mot hva det vil si å være matby, studentby, kulturby, turistby, handelsby og energiby.

– Vi skal ikke ta diskusjonen rundt universitetets plassering, men vi kan godt drøfte om enkelte deler kan legges til sentrum. Og tenk om vi kunne brukt gamle Stavanger sykehus til noe annet enn i dag – og som også kunne gi mer liv i parken rundt, til glede for alle som bor både i sentrum og på Våland? Rogaland Teaters plassering er et viktig byutviklingsgrep og hva skal vi gjøre når Ryfast åpner og Tau-ferjen forsvinner fra sentrum? Hvordan bør dette området utvikles til det beste for byen og for kontakten mellom dagens sentrum og Stavanger Øst? Forslaget om en mathall er kjent, kanskje kan området rundt Torget bli manifestasjonen på den mat-

byen vi ønsker å fremstå som? Dette er noen av problemstillingene det nå jobbes med.

– Når man besøker byer som København er ikke gåavstander et stort tema. Man går mye, uten å tenke så mye over det. Hva skal til for å oppnå det samme her?

– Det er viktig å tenke gode strøk. Vi er villige til å gå mye lenger dersom vi opplever at det er trivelige strøk. Det er også noe av det sentrumsplanen må legge opp til, at folk skal kunne bevege seg over større avstander.

UTÅLMODIG

45-åringen kan ikke helt forstå at hun driver med noe så tidkrevende som byutvikling, til det er hun av natur altfor utålmodig, påstår hun. Men så er det heller ikke noen arketypisk byråkrat vi møter. At Facebook-gruppen for den nye sentrumsplanen har fått flere hundre tilhengere tyder på at tilnærmingen og språkbruken hennes er mindre papirknitrerende enn saken skulle tilsi. Bra er det, for Kristin vil helst snakke med alle, ha tid til de som vil snakke med henne. Og dét er mange. Sentrum engasjerer og vekker følelser enten man er glad i forandringer eller helst vil ha det som det alltid har vært.

– Jeg trives med å vanke i ulike miljøer og treffe forskjellige folk. Jeg er heldig som får møte så mange mennesker, slår hun fast.

– Hvordan vil du beskrive deg selv da?

– En som etter beste evne prøver å fylle rollene som mamma, kjæreste, venn og byutvikler. Stort sett blid og fornøyd, engasjerer meg lett og er slitesterk, men har aldri vært god på karriereplanlegging eller andre lange linjer i livet. Jeg tenker at hvis jeg bare gjør det beste jeg kan her og nå, så skjer det som skal skje. Ingen stor planlegger på den fronten, nei. Har i grunnen stadig sterkere respekt for intuisjon. Og jeg kjeder meg aldri! Kan ikke huske at jeg noen gang har kjent den følelsen. Har jeg ledig tid "tegner" jeg gjerne inni hodet. Det er ofte da nye idéer eller løsninger dukker opp. Andre ting som kjennetegner meg? Tja. Jeg liker ikke å kjæle med problemer. Det er langt mer interessant å bruke energien på å finne løsninger.

– Hvilket inntrykk håper du leserne våre sitter igjen med etter å ha lest dette intervjuet med deg?

– At jeg er en de vil ta kontakt med, og at jeg har stor interesse for Stavanger sentrum! Det håper jeg folk sitter igjen med. Vi skal få alle til å heie på naboen og gjøre hverandre gode. Det var det vi fikk til i Stavanger Øst, og det er det vi skal få til for hele sentrum!

Verdens
beste
alternativ.no

N59° HAUGESUND

DAGMØTER OG KONFERANSER

Vågen er fantastisk. Rett over fjorden, i Haugesund, ligger verdens beste alternativ – Rica Maritim Hotel.

Stor konferansekapasitet, gode utstillingsfasiliteter; utescene og sosiale aktiviteter gjør hotellet til et utmerket kurs/konferanse- og forretningshotell, idyllisk beliggende ved Smedasundet.

Booking: 52 86 32 63 booking@hotelmartim.no www.hotelmartim.no

Rica Maritim Hotel

-et Rica Partner Hotel i Caiano-gruppen

HELPENSJON
DAGMØTEPAKKE
20% rabatt
i januar, februar og mars.
Gjelder kun nybestillinger.
Bruk bestillingskode:
"Vinter"

Mus, gaselle eller elefant

– ikke gjør det dyrere enn nødvendig

Uansett størrelse på bedriften er det penger å spare på å fly med Norwegian, og enda mer om din bedrift inngår en bedriftsavtale.

For spørsmål om hvordan din bedrift kan senke utgiftene; kontakt vår salgsavdeling ved Rune Sand – rune.sand@norwegian.no eller Cecilie Thorsen – cecilie.thorsen@norwegian.no

Samme lave pris

fra /
én vei

399,-

norwegian
10 år

Prisen gjelder utvalgte ruter ved bestilling på norwegian.no og er inkl. skatter og avgifter. På enkelte avganger kan det være få eller ingen ledige plasser til annonsert pris. Spesielle betingelser gjelder. Forbehold om endringer.

norwegian.no

IF THE NORWEGIAN CONTINENTAL SHELF IS YOUR BUSINESS

“ONS er en effektiv organisasjon
som skaper de gode kontaktene.
Norge er et interessant marked
for danske selskaper.”

Mogens Tofte Koch,
Danish Pavillion

**ONS Norway er en ny møteplass signert ONS.
19.-21. august 2013 handler det om leverandørene
av tjenester, prosesser og produkter knyttet til
den norske kontinentalsokkelen.**

**Utstillingen er industriens mulighet til å presentere
seg for kontraktseierne, skape nye muligheter og
knytte nye kontakter. På konferansen presenterer
operatører og leverandører sine viktigste prosjekter,
planer og behov for de neste årene.**

Operatørene og de store kontraktseierne vil være til stede
for å se og diskutere løsninger. Her treffer du fremtidige og
nåværende kunder og samarbeidspartnere. Young professionals
og studenter fra relevante læresteder er spesielt inviterte til å
møte det som kan være deres neste arbeidsgivere.

Interessen for ONS Norway er stor og plassen begrenset.
Book nå på onsnorway.no. Velkommen til ONS Norway
19.-21. august 2013.

“Et arrangement som ONS Norway
er det perfekte stedet for å demon-
strere og vise potensielle kunder
alt det vi kan tilby: – denne mindre
og mer intime messen øker
synligheten for våre initiativ.”

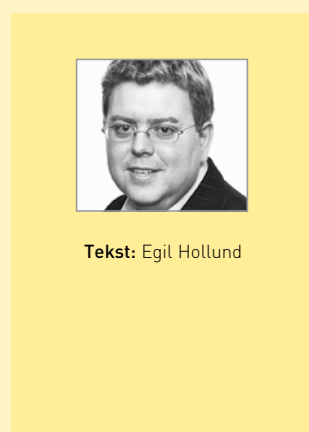
Per Tønnesen,
Lister Alliance

STAVANGER
19.-21. AUGUST 2013
BOOK PÅ ONSNORWAY.NO

**ONS
NOR
WAY**

2012 i Rosenkilden

Vi begynte 2012 med ny administrerende direktør i Næringsforeningen, da Harald Minge tok over etter Jostein Soland. Den Grenseløse Regionen har inspirert næringsliv og politikk og utfordringene er nesten utelukkende drevet fram av vekst. Slik var året 2012 i Rosenkilden.

Arkeologmangel hemmet bolig- og veibygging

Bolig- og veiutbygging i Stavanger-regionen ble kraftig forsinket på grunn av mangel på arkeologer. Mens Hordaland i praksis ikke hadde ventetid på å undersøke utbyggingsområder for fornminner, tok det opptil ett og et halvt år før arkeologene i Rogaland var i stand til å gi et klarsignal. I januar-utgaven av Rosenkilden slo byggebransjen alarm.

Jan Geir Auestad, fagleder i kulturseksjonen i Rogaland Fylkeskommunen, fortalte om en ny virkelighet hvor antall saker hadde eksplodert.

– Å undersøke områder for fornminner er lovpålagt. Problemet er nå at det har eksplodert med saker. De siste fem til ti årene har det vanligvis blitt behandlet 1.200-1.400 arealplaner årlig, sa Auestad.

Forsinkelsene rammet både offentlige og private planer.

– Før var det oftest kommunene som

var bestillere, men i dag er det mer vanlig at de private aktørene bestiller. Timeprisen for arbeidet er 700 kroner timen, og arbeidet kan ta fra to dager til flere måneder.

I løpet av våren 2012 lovet fylkeskommunen å utlyse fire nye stillinger for å bote på problemet.

- Det er optimale seilingsforhold med frisk bris fra vest og klar himmel, samtidig som mørke skyer med lyn og torden truer i sør og dønningene fra stormen på andre siden av Nordsjøen slår inn mot land, var konklusjonen når økonomer og bransjefolk spådde utsiktene for 2012. De mente 2012 kom til å bli et rekordår for Stavanger-regionen, men den krisetyngede verdensøkonomien kunne

Økonome og fagfolk mente 2012 kom til å bli et rekordår for Stavanger-regionen, men den krisetyngede verdensøkonomien kunne også komme til å ramme oss med full tyngde.

også komme til å ramme oss med full tyngde, var konklusjonen deres.

- Næringsforeningen kunne blåse lettet ut etter tidenes første TV-sendte finale i Det Norske Måltid. Hedersprisen ble tildelt Fjernsynskjøkkenets Ingrid Espelid Hovig på 87 år. Hun ble heiet fram av en fullsatt sal i Stavanger Forum og geleidet opp på scenen av Harald Osa og Jostein Soland. Det satte et verdig punktum for den TV-sendte finalen i Det Norske Måltid 2011.
- Jostein Soland hadde takket for seg som administrerende direktør i Næringsforeningen, og Harald Minge tok over. Soland sa han var stolt av organisasjonen han forlot og ydmyk overfor velstanden i regionen han selv og Næringsforeningen er en del av.

Hedersprisen under tidenes første TV-sendte finale i Det Norske Måltid ble tildelt Fjernsynskjøkkenets Ingrid Espelid Hovig på 87 år.

Harald Minge tok over som administrerende direktør i Næringsforeningen.

75 år i regionens tjeneste

I 2011 reiste over fire millioner passasjerer til og fra Stavanger lufthavn, Sola – med en av flyplassens ti nasjonale eller 42 internasjonale direkteruter. I februar-utgaven av Rosenkilden fortalte vi historien om Norges eldste sivile flyplass – og veien videre i anledning flyplassens 75-årsjubileum.

Norges eldste sivile lufthavn har rekordstor vekst, rekordstor byggeaktivitet og vilje til å satse for å møte framtiden. Flyplassbyen Stavanger lufthavn Sola er i ferd med å vokse fram, og lufthavnsjef Leif Anker Lorentzen avslørte at et av alternativene framover er å bygge en helt ny terminalbygning i forlengelsen av den eksisterende, som da vil strekke seg ut over den ene rullebanen i retning øst-vest, og en ny parallell rullebane.

– En godt fungerende lufthavn er en forutsetning for utviklingen av storbyen, konkluderte Lorentzen.

Aerotropolis, flyplassbyer, er et nærliggende begrep å ty til når Lorentzen i februar beskrev framtiden til 75-årsjubilanten. Og selv om det ikke akkurat er flyplasser og byer på størrelse med Stavanger den internasjonale forskeren Dr. John D. Kasarda sikter til når han snakker om aerotropolis, er utviklingen den samme. Lufthavnen er sentralt plassert, betyr og har betydd mye for næringslivet i hele regionen og er i ferd med å bygge opp en betydelig virksomhet i og rundt flyplassen som handler om mye mer enn bare å få fly opp og ned fra luften. Allerede stammer halvparten av inntektene til Avinor på Sola fra parke-ring, hotell og butikkdirift.

– Det er umulig å se byutviklingen og

lufthavnutviklingen separat. Flyplassen utvikler bedrifter og næringsområder i hele regionen. Vi har en sentralt plassert lufthavn og avstandene er korte og har alle muligheter i framtiden, mener Lorentzen.

- Greater Stavanger, Universitetet i Stavanger (UiS) og IRIS jobber for å etablere et nytt nasjonalt forsknings-senter for økt utvinning fra eksisterende olje- og gassfelt. Håpet er at det vil bli satset mer på oljeforskning i Norge.
- Universitetet i Stavanger har sett inn i krystallkula. 20.000 studenter, 2.000 forskere og et yrende internasjonalt studentliv med fakulteter, boliger og andre fasiliteter samlet på ett sted. Slik ser UiS-rector Marit Boyesen og resten av ledelsen for seg universitetet i 2040.
- En helhetlig utnyttelse av de sentrale havne og næringsarealene på Kaupanes i Egersund vil kunne gi økte muligheter innen godstrafikk og arbeidsplasser, samtidig som det på sikt kan frigjøre andre områder for byutvikling. Rosenkilden fortalte om planene for å bringe Egersund havn inn i en ny fase.

Slik kan Egersund havn bli seende ut i framtiden.

Forskningssjef Kirsti veggeland i IRIS, Ole Ringdal, dekan ved Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet ved UiS og rådgiver Geir Haug i Greater Stavanger, vil lage et landslag for økt utvinningsgrad.

Stavanger lufthavn, Sola er landets eldste sivile flyplass. I 2012 feiret lufthavnen 75 år.

- Bybanesaken har svekket oss

Avtroppende samferdselssjef Gunnar Eiterjord snakket ut i Rosenkilden etter at han tidligere ble nektet å uttale seg om bybaneplanene. – Bybanesaken har svekket vårt renommé hos sentrale myndigheter. Nå har vi behov for å lytte til de signalene vi får, sa han til Rosenkilden.

- I motsetning til hva kanskje mange tror, har jeg et avslappet forhold til bybane. Men jeg har en veldig tydelig, faglig integritet. Jeg tør å si fra om hva som er riktig og galt, jeg har egne meninger som jeg mener er faglig godt fundert og jeg ville ikke følt det riktig å holde det for meg selv. Jeg har også såpass god kontakt med fagmiljøene sentralt, at jeg vet veldig godt at de problemstillingene jeg har påpekt ikke er tatt ut av løse luften, sa Eiterjord.

Han la til:

- Jeg er svært komfortabel med å mene det samme i denne saken som Transportøkonomisk institutt (TØI) og SINTEF. En ting har jeg lært fra idretten: Glem det du ikke kan gjøre noe med og fokuser på det du kan gjøre noe med. Jeg

prøver å leve etter det, sa Eiterjord, som sluttet for å begynne som prosjektleder i Vegvesenet.

Men før han sluttet, anbefalte han at det ble bygget et bussvei-nett som kan dekke store deler av byområdet på Nord-Jæren. Flertallet i fylkestinget valgte også å høre på rådet fra Eiterjord, og stemte som kjent for en løsning med bussvei før jul. Kommunene anbefalte derimot bybane. Nå er det opp til regjeringen og Stortinget å ta det endelige valget.

- - Det er nå jobben starter, sa fylkesordfører Janne Johnsen (H), etter at transportetatene og Avinor la fram sitt forslag til ny Nasjonal Transportplan (NTP) for perioden 2014-2023. Næringsforeningen var fornøyd med

forslaget fra fagetatene, forutsatt at rammene økes med 45 prosent.

- Kunstattraksjonen Another Place kunne stått permanent på Solastranden. I stedet er de gåtefulle skulpturene som satte Stavanger på kartet i internasjonal presse nå å finne utenfor Liverpool. Hvordan kunne dette skje, og hvordan skal vi tenke for ikke å bli usynlige? Gallerieier Arve Opdahl utfordret oss i mars-utgaven!
- I 100 år har Norsk Hotellhøgskole bidratt til utviklingen av norsk hotell- og reiselivsnæring. For Stavanger-regionen har skolen hatt betydelig innvirkning på utviklingen av bransjen, fastslo Rosenkilden, i forbindelse med skolens jubileum.

Samferdselssjef Gunnar Eiterjord anbefalte bussvei i stedet for bybane, før han forlot fylkeskommunen til fordel for Statens vegvesen.

Fylkesordfører Janne Johnsen (H) påpekte at det er fram mot Stortingets vedtak sommeren 2013 at den virkelige jobben med NTB-en begynner.

- Byen og regionen mangler det skarpe, spisse kulturtilbudet som kunne ha gjort denne delen av landet så mye rikere, sa gallerieier Arve Opdahl, og beklaget at vi gikk glipp av Another Place.

Ordfører Ole Ueland (H) i Sola, Christine Sagen Helgø (H) i Stavanger, Stanley Wirak i Sandnes, Bjørn Kahrs (H) i Randaberg roste initiativet fra Næringsforeningen.

Grenseløse muligheter med grenseløst samarbeid

De fire ordførerne i Randaberg, Sandnes, Sola og Stavanger tok invitasjonen fra Næringsforeningen og ble med i "Den grenseløse regionen". - Dere kan være på ballen, holde oss i ørene og utfordre oss, sa Stanley Wirak, ordfører i Sandnes kommune.

Sammen med sine tre ordførerkolleger og Næringsforeningens administrerende direktør, Harald Minge, skrev Rosenkilden i april at Wirak skulle sitte i et samarbeidsorgan for prosjektet Det Grenseløse Regionen – som Næringsforeningen lanserte. Forumet skulle være befriende fritt for diskusjoner om kommunesammenslåinger – som alle er enige om at de er uenige om at de aldri vil bli enige om. I stedet skulle det handle om det som det som det er felles ønske og felles forståelse for at må løses i fellesskap. Stanley Wirak (Ap) i Sandnes, Bjørn Kahrs (H) i Randaberg, Ole Ueland (H) i Sola og Christine Sagen Helgø (H) i Stavanger så alle store muligheter i at dialogen kommunene mellom kunne bli enda bedre.

- Vi har tradisjon for å finne fram til de gode løsningene etter hvert som vi trenger dem. Det begynte med interkommunalt vannverk på 50-tallet. Nå ser vi en gryende start på boligsamarbeid og transportsamarbeid. Vi jobber best når vi jobber sammen på tvers av kommunegrensene og sammen med næringslivet, sa Wirak.

- Jeg synes initiativet som Nærings-

foreningen tar med "Den Grenseløse Regionen" er positivt. Dette handler om hva vi kan jobbe sammen om. Folk tenker ikke i like stor grad lenger hvilken kommune de ulike tilbudene ligger i. De er opptatt av tjenesten i seg selv, sa Sagen Helgø.

- Hvordan kunne Deutsche Bahn og Norsk Bane konkludere med at investeringer i høyhastighetstog mellom de store byene i Norge ville finansiere seg selv, mens Jernbaneverkets utredning konkluderte med det motsatte? En av grunnene er at Jernbaneverket opererer med billettpriser ned mot 388 kroner, avslørte Næringsforeningen og Pöyry i april.
- I 2012 blir det ferdigstilt 40.000 nye kvadratmeter med kontorlokaler i Stavanger-regionen, ifølge utbyggerne. Det gir plass til rundt 2.000 ansatte. Samtidig vil bedriftene ansatte 9.000 nye medarbeidere i 2012, ifølge konjunkturbarometeret. Selv om ikke alle skal ha et kontor, kan det bli trangt – skrev Rosenkilden.
- Allerede før fristen gikk ut, hadde næringslivet bladd opp nok penger

til å kunne forskuttere planleggingen av Transportkorridor Vest. – Vi har blitt mottatt på en veldig positiv måte, sa David Ottesen, administrerende direktør i Risavika Havn og leder av Næringsforeningens ressursgruppe for Risavika.

David Ottesen, administrerende direktør i Risavika Havn og leder av Næringsforeningens ressursgruppe for Risavika, var fornøyd responsen fra næringslivet for å få realisert Transportkorridor Vest.

Høyhastighetstog i Norge er langt fra like kostbart som Jernbaneverket hevdet i sin utredning. avslørte Næringsforeningen og Pöyry.

- Storbyregionene trenger styring

IRIS-forsker Einar Leknes sa i mai at storbyregionene er uten en klart definert styring.

– Storbyen Stavanger er i kraftig vekst. Men hvem har egentlig ansvaret for utviklingen, spurte Leknes, som nylig hadde avsluttet forskningsprosjektet «Det nye regionale Norge: Byregioner eller landsdelsregioner?».

Ligger ansvaret hos Stavanger kommune, Sandnes kommune, Rogaland fylkeskommune eller er det staten som til sjuende og sist må ta grep når det kniper og utfordringene vokser? Einar Leknes stilte spørsmålet, i samtale med Rosenkilden i mai-utgaven. For som den rutinerte forskeren påpeker: Stavanger-regionen står foran store utfordringer med å takle veksten framover. Det handler om infrastruktur – framkommelighet og nok boliger.

– Hvem er det som har i oppdrag å sørge for at vi lykkes? Og hvem skal vi egentlig peke på dersom det om 20 år viser seg at regionen ikke taklet utfordringene? Ansvaret er ikke klart definert, sa Leknes.

For som han understreker i sitt arbeid: Verken forvaltningsreformen, Odelstingsproposisjon nummer 10 («Om lov om endringer i forvaltningslovgivningen mv.») eller den øvrige statlige regionaliseringspolitikken forholder seg til den dynamiske utviklingen i byregionene. Dette står i sterk kontrast til hvor viktige disse er i verdiskapingen i landet.

- Det var stappfullt i toppen av Forum Jæren da Næringsforeningen sparket i gang sin nysatsing på Jæren. Inge Brigt Aabakke tok for seg industriens framtid og Aftenbladets sjefredaktør Lars Helle utfordrer de tre ordførere på Jæren til debatt. – Nøkkelen i dag ligger i å satse på lærlinger og den nye videregående skolen, fastslo Aabakke.

IRIS-forsker Einar Leknes sa at han tror hovedårsaken til at det ikke er gjort noe med byregionene tidligere, handler om at Oslo, Bergen og Trondheim ikke opplever de samme problemene.

- Stavanger boligbyggelag mente at de kan bygge flere boliger enn de gjør i dag. De vil slå seg sammen med Sandnes boligbyggelag – og tror de kan spille en viktig rolle for å løse storbyens boligkrise. – Vi har kapitalen som skal til, mens Sandnes har tilgang på tomter, påpekte administrerende direktør Paul A. Boxill.

- Lokale gründere satser stort i Østhusvik på Rennesøy. Hotellet skal vokse, det skal bygges golfbane, nye næringsarealer – samt en ny stor industrihavn på Hanasand, skrev Rosenkilden.

Administrerende direktør Paul A. Boxill i Stavanger Boligbyggelag tenker regionalt og sa i mai at de kan bidra sterkt til økt boligbygging i årene som kommer.

Det var helt fullt i toppetasjen i Forum Jæren da Næringsforeningen sparket i gang sin nysatsing.

- Plass til 450.000 på Forus

Hadde Forus vært på Manhattan i New York hadde området rommet 450.000 kontorarbeidsplasser eller 140.000 boliger. Det er med andre ord fullt ut mulig at Forus vokser fra dagens 40.000 ansatte til over 70.000, samtidig som vi verken får plassproblemer eller trafikkinfarkt – og ikke minst, skaper et sted der folk trives. I juni kunne vi lese hvordan det kan skje!

Uterom som innbyr til aktivitet, pulserende aktivitet, boliger og mennesker gatelangs i et internasjonalt kraftsenter for energibransjen. Slik ser arkitektgründer Harald Martin Gjovaag i Alliance Arkitekter for seg framtidens Forus. – Vi må ta noen etiske valg om hvilken utvikling vi vil ha, for utvikling og vekst blir det uansett, sa han til Rosenkilden i juni.

Stein Racin Grødem i Forus Næringspark mente også at Forus trenger en visjon for framtiden. – Vi kan bygge 15.000 boliger her ute og fortsatt ha plass til 100.000 arbeidsplasser, sa Grødem til Rosenkilden.

Grødem er overbevist om at folk ønsker å bo på Forus, som i dag er mer eller mindre kjemisk fritt for hus og leiligheter innenfor det som defineres som næringsparken.

Dersom vi bygger ut 15.000 boliger på Forus, vil det være med på å skape et område med flere kvaliteter, samtidig som det også vil dempe behovet for transport ut og inn, sa Grødem.

- Nærmere 70 prosent av kommunene i regionen mener at innsigelser fra statlige myndigheter i svært stor grad fører til forsinkelser i plansaker, viste en undersøkelse gjennomført av Næringsforeningen. – Det går ofte dobbelt så lang tid som først forutsatt, og prosessen i forhold til Fylkesmannen og staten er en viktig årsak til det, sa gruppeleder Ole Martin Lund i Asplan Viak.

- Den første ladningen kan gå av høsten 2012 etter at Stortinget vedtok Ryfast 12. juni. – Nå starter også vårt arbeid med å få finansiert 30 millioner av prosjektet fra næringslivets side, sa Harald Minge, administrerende direktør i Næringsforeningen.
- Er det lurt å være kvinne med kilerinstinkt? Svaret var ja, ifølge Elin Ørjasæter som tok salen med storm på Kvinneplassen. Sammen med god stemning og gode muligheter for nettverksbygging – innfridde det tredje møtet i rekken forventningene til fulle, skrev Rosenkilden i juni.

Fylkesmannen skal ivareta sin rolle som kontrollorgan. Jeg har derfor inntrykk av at de i enkelte saker vegrer seg for involvering og deltagelse i prosessene, sa Ole Martin Lund i Asplan Viak.

Kristin Færøvik, Elin Ørjasæter og Anne Jorunn Møkster var foredragsholdere på den tredje Kvinneplassen i rekken.

- Forus er unikt i norsk sammenheng, og konkurrerer med kanskje fire-fem tilsvarende kraftsenter for energibransjen internasjonalt. Da må vi sørge for å legge forholdene best mulig til rette for å utvikle dette i framtiden, sa Harald Martin Gjovaag.

75.000 flere på ti år

75.000 flere innbyggere i Stavanger, Sandnes, Randaberg og Sola på ti år. Det kan bli resultatet dersom oljeinvesteringene på norsk sokkel øker til 300 milliarder, samtidig som veksten i eksporten fra servicenæringen fortsetter. Det viste en analyse som iPax og Næringsforeningen presenterte i forkant av ONS 2012.

Slår dette til, vil veksten i folketallet bli omtrent dobbelt så stor som den vi har hatt i løpet av de siste ti årene. Fra 2002 og fram til 2012 økte befolkningen i de fire kommunene som utgjør storbyen med nesten 37.000, til rett i underkant av 230.000 personer nå i 2012.

Per Møller-Pedersen, seniorrådgiver og partner i iPax, mener 75.000 flere innbyggere er et høyt anslag, men samtidig heller ikke helt urealistisk.

- Analysen bygger på et scenario der de totale nyinvesteringene på norsk sokkel øker til 300 milliarder kroner i løpet av de neste ti årene og hva det kan føre med seg for Stavanger-regionen. 300 milliarder kroner er et anslag som analyseselskapet Rystad Energy har fremmet ved flere anledninger.

Tallene til Rystad Energy ligger over forventningene til Statistisk Sentralbyrå (SSB) og Oljedirektoratet (OD).

- Erfaringene viser at investeringsforventningene til de to sistnevnte har en tendens til å ligge på den konservative siden. De faktiske investeringene har ofte vist seg å bli høyere, påpekte Møller-Pedersen.

- Uansett om vårt scenario slår til eller ikke, er det viktige å diskutere de grepene som kan og må gjøres allerede nå, slik at vi er bedre forberedt på den mulige veksten som kan komme, sa Per Møller-Pedersen, seniorrådgiver og partner i iPax.

- Når du gjør et stort funn kan du ikke bare legge det på hylla og si at dette venter vi noen år med å bygge ut, sa oljedirektør Bente Nyland i ONS-nummeret til Rosenkilden.

● Oljedirektoratet opplever ingen 40-årskrise, snarere tvert i mot. Jubilanten mener det var langt verre å bli 30. Den gang kostet et fat olje like mye som en halvliter på byen. - Det har blitt mye kjekkere å være oljedirektør det siste året! Det er klart vi blir preget av større optimisme og høyere aktivitetsnivå, sa oljedirektør Bente Nyland.

● Stavanger Forum-området vil være totalt forandret når ONS ønsker velkommen i 2014. Da vil tre nye haller, to nye hoteller og et mye mer helhetlig messeområde med internasjonal

standard være bygget i løpet av de siste fire årene til en prislapp på over 1,5 milliarder kroner. - Da vil vi ha et område som vi kan glede oss til å vise fram og som vil gi oss mange muligheter, sa direktør i Stavanger Forum, Cornelius Middelthun.

● Rogaland fylkeskommune leder an i et spennende prosjekt for å styrke samarbeidet mellom en voksende russisk oljeindustri og vår egen modne oljeklynge. Det er viktig å involvere et bredt næringsspekter i samarbeidet, så både Næringsforeningen og Logistikkforeningen i regionen er nå involvert i prosjektet, skrev Rosenkilden.

Når Cornelius Middelthun ser ut over Tjensvoll-området om fire år, vil mye se annerledes ut enn i dag, fastslo vi i ONS-utgaven.

- Dobbeltspor klart på fem år

Det kan bygges dobbeltspor mellom Sandnes og Egersund på fire til fem år for mellom åtte og 11 milliarder kroner. – Vi vet at dobbeltspor på Jærbanen vil ha mye å si og gi god vekst i passasjertallet, sa regional utviklingsdirektør i Jernbaneverket, Lars Chr. Stendal, til Rosenkilden i september.

Det er veksten i passasjertallet etter at dobbeltsporet mellom Stavanger og Sandnes sto klart, Stendal viser til. Den har vært på formidable 30 prosent siden anlegget sto ferdig i slutten av 2009, eller mer enn én million passasjerer i året.

Ordfører i Hå, Mons Skrettingland, dro samtidig fram at dobbeltspor på Jærbanen kan løse mye av boligkrisen i regionen. Han etterlyste et krafttak for å få dobbeltsporet inn i Nasjonal Transportplan (NTP) for perioden 2014 til 2023, og fikk støtte av de andre ordførerne på Jæren.

Næringsforeningen gjorde samtidig klart at foreningen vil engasjere seg for å få realisert dobbeltspor på Jærbanen. – Vi ønsker å få i gang et initiativ sammen med de involverte kommunene på Jæren og i Dalane, sa administrerende direktør Harald Minge.

Han fortsatte:

– Dobbeltspor helt til Egersund vil være et stort og viktig løft for regionen. Næringsforeningen, den gangen som Handelsforeningen i Stavanger, var i sin tid sentral i finansieringen av Jærbanen på 1870-tallet. Det var også et enormt løft. I ettertid har vi sett hvor mye Jærbanen har betydd for utviklingen. Med dobbeltspor kan vi sikre at jernbanen vil bety mye også i framtiden, sa Minge.

- I september skriver Rosenkilden at Det Norske Måltid arrangeres for femte år på rad. Også i år blir det en ambisiøs tv-produksjon med fokus på mangfoldet og kvalitetene i norsk mat. Seerne får møte matentusiaster over det ganske land, det blir kokkekamp og en fantastisk matgalla i Stavangers nye konserthus 5. januar.

Den neste viktige brikken for å bygge regionen kan bli dobbeltspor på Jærbanen fra Sandnes til Egersund, skrev Rosenkilden i september.

- Syns du syklingen er preget av dyre sykler og kostbart treningstøy, spør vi i september. Da er du ikke alene. Denne høsten skal hverdagssyklisten frem i lyset og ut på to hjul. 20. august ble Sykkelløftetets høstkampanje tråkket i gang.
- Voksne, kompetente personer med 12-åringens nysgjerrighet og entusiasme er i ferd med å gi Egersund havn en ny attraksjon. Det såkalte "MacGyver-båtprosjektet", oppkalt etter TV-helten som ordnet opp i det meste med enkel teknologi, nærmer seg nå stadiet da den kan ta med folk for å oppleve livet i havet med kamera og sonarutstyr.

I september skriver Rosenkilden at Sykkelløftet har fått 3.000 deltakere fordelt på 130 bedrifter på Nord-Jæren. Det er prosjektleder Helmer Berre godt fornøyd med.

Denne illustrasjonen av Jens Flesjø dannet utgangspunktet da en gjeng voksne 12-åringer satte i gang med å skape en kombinert ekspedisjons- og etter-søkningsbåt i Egersund.

Inspirerte et samlet Næringsliv

Nando Parrado beveget og inspirerte et samlet næringsliv i regionen på historiens første Pulpit-konferanse i et splitter nytt konserthus, og toppet en fantastisk dag der konkurransekraft var tema. – Nå har vi skapt regionens store og samlende næringskonferanse, sier Harald Minge i Næringsforeningen og Helge Ims i SpareBank 1 SR-Bank.

– Nå er vi i gang med å finne en dato for neste år, sa de to, etter at konferansen var gjennomført i slutten av september.

Næringsforeningens administrerende direktør og SR-Banks konsernmarkeds-sjef ønsket både velkommen og avsluttet historiens første Pulpit. De er begge klare på at arrangementet er kommet for å bli.

– Vi er svært godt fornøyd med arrangementet, deltakelsen, tilbakemeldingene fra publikum og rammene i det nye konserthuset. Så nå gleder vi oss til Pulpit 2013, fastslo Ims.

Harald Minge var tydelig på at Pulpit er et arrangement regionen trenger og som vi har manglet tidligere. Vi snakker altså om den brede, spektakulære, inspirerende og samlende næringslivskonferansen.

Og forventningene ble innfridd, og vel så det.

– Aldri tidligere har vi klart å samle 575 deltakere på en bred næringskonferanse. Sjelden har vi fått like overstrømmende positive tilbakemeldinger. Vi kunne ikke ha fått en bedre start, mente Minge.

- Ett eneste alvorlig strømbrydd på én av kraftlinjene inn til Stavanger og Sandnes kan mørklegge hele eller deler av byen. Det bør ingen i regionen være komfortabel med. – Derfor må vi bygge nye forsyningslinjer i sentralnettet, sa kommunikasjonsdirektør Herbjørn Tjeltveit i Lyse til Rosenkilden i oktober.

- Bjerkreim har i underkant av 3.000 innbyggere. Det er landets største sauekommune og seiler nå opp som Norges nye vindkrafthovedstad. Det betyr mye for en slunken kommune-kasse, skrev Rosenkilden.

- Toppolitikere fra Stavanger, Sandnes, Sola og Randaberg var samlet på ett brett til felles formannskapsmøte. Det er ikke et nytt forvaltningsorgan, det er samarbeid i praksis i "Den grenseløse regionen", konkluderte vi i oktober.

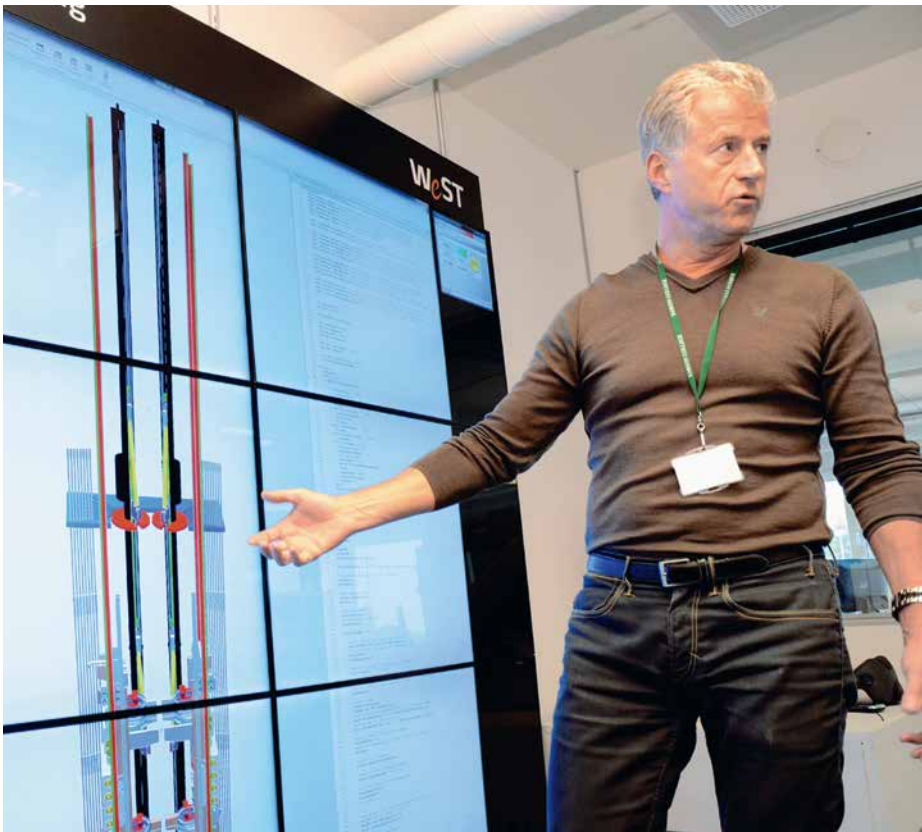

Skulpturmastene kan bli en del av en framtidig kraftlinje fra Lysebotn når nå Lyse vil styrke sentralnettet til Nord-Jæren, skrev Rosenkilden i oktober.

Ordførerne og formannskapene i de fire kommunene samlet seg for andre gang, noe Rosenkilden merket seg i oktober-utgaven.

– Ting skjer i livet, men når du har det vanskelig så tenk på meg. Remember me! sa Nando Parrado, en av de overlevende etter den kjente flystyrten i Andesfjellene til Pulpit-deltakerne.

Odd B. Skjærseth viste fram den virtuelle versjonen av riggen som skal bygges på Ullandhaug i november-utgaven av Rosenkilden.

- Vi har alt som skal til, men må bli flinkere til å vise frem det vi produserer og ta en nasjonal plass som det store matfylket, mener Lauritz W. Hansen.

Brødrene Cato (t.h.) og Njål Østerhus startet Øster Hus i 1984 og har bygget opp Øster Hus gruppen til en milliardvirksomhet. I november skrev Rosenkilden at de var kåret til Årets Bedrift 2012.

Vil bygge ny forskningsrigg

Det er dyrt å bore etter olje. Nå kan gründeren Odd B. Skjærseth ha løsningen som halverer kostnadene, skrev Rosenkilden i november. I stedet for å stoppe hver 30. meter, skal det bores kontinuerlig med god hjelp av roboter. Men først må en ny forskningsrigg til 200 millioner på plass på Ullandhaug.

I et kontorlokale på Forus jobber en håndfull mennesker med det som blir den ledende måten å bore etter olje på i fremtiden. Det er målet til gründer og daglig leder i West Group AS, Odd B. Skjærseth.

- Vi har ikke tenkt tanken på at dette ikke skal gå. Vi har lang industriell erfaring. Dette prosjektet har vi jobbet med i fire år og brukt mellom 40 og 50 millioner kroner allerede, så det er klart at vi får det til, fortalte han til Rosenkilden.

Store summer, men småpenger målt mot inntektsmulighetene dersom de lykkes. Eller når de lykkes. Selskapet hans, West Group, teller i dag 10 personer, 25 når vi regner med samarbeidspartnere som er involvert i utviklingen av boreteknologien.

Fredag 26. oktober ble de nødvendige avtalene underskrevet som sikrer byggingen av en ny forskningsrigg på Ullandhaug, like ved den eksisterende Ullrigg. Kostnadene er rundt 200 millioner kroner, CMR-teknologien skal prøves ut og eventuelle skeptikere overbevises.

● I oktober mottok han kongens fortjenestemedalje for sin mangeårige innsats for norsk matkultur og reiseliv. For Lauritz W. Hansen var det en hyggelig anerkjennelse etter 50 år i bransjen. I november sa han til Rosenkilden at Rogaland må gjenvinne posisjonen som landets Matfylke. Med stor M – og bli tøffere i trynet.

● I november skriver Rosenkilden at Jær-kommunene, med ordførerne i spissen, skal jobbe for dobbeltspor på Jærbanen sørover mot Egersund og etablerer nå en arbeidsgruppe sammen med Næringsforeningen. - Dette er et godt og viktig prosjekt som utvider regionen vår, sier Stanley Wirak, ordfører i Sandnes.

● Øster Hus ble kåret til Årets Bedrift 2012! Lokalt eierskap, trivsel på arbeidsplassen, stolthet til håndverket og fornøyde kunder er viktigst for eierne, og var en viktig del av juryens begrunnelse. Øster Hus AS er også lokomotivet i Øster Hus Gruppen og står for halvparten av omsetningen i konsernet.

Her kommer den nye næringsparken i Hillevåg, sentralt plassert mellom Fylkesvei 44 og dobbeltsporet – skrev vi i desember.

Hillevåg våkner av dvalen

50 mål med 5.000 moderne arbeidsplasser. En by i bydelen skal skapes. For 2,5 milliarder kroner skal den gamle industribydelen Hillevåg bli stedet alle vil jobbe, skriver Rosenkilden i desember.

Tre kilometer sør for Stavanger sentrum ligger Hillevåg. Fylkesvei 44 deler bydelen i to, toget passerer, men stopper ikke lenger. Det ble det slutt på da dobbeltsporet mellom Stavanger og Sandnes åpnet i 2009. Hillevåg er bydelen som har gitt sitt bidrag til så vel gastronomien som odøren i distriktet, både Hillevågskjevå og Hillevågsluktå har blitt velkjente begreper gjennom generasjoner. Selv om Hillevåg har lange tradisjoner for industri og arbeidsplasser, har bydelen havnet i skyggen av vekstområder som Forus, Risavika og Dusavik. Det skal det bli slutt på, Hillevåg er sentrumsnært, sentralt plassert midt i kollektivsystemene mellom Stavanger og Sandnes. Spenstige utbyggingsplaner skal sørge for at bydelen reiser seg som en fugl føniks.

- Det har skjedd veldig lite i bydelen de siste 20 årene. Det bærer bygningene preg av. Nå skal vi rive utdaterte bygninger, bygge nytt og skape en næringspark med hypermoderne kontorbygg, fortalte Inge Oliversen, daglig leder for Hillevåg Næringspark som står bak utbyggingen. Selskapet er eid av Felleskjøpet Rogaland Agder (98 prosent) og Step Change (to prosent). Reguleringsplanen er banket gjennom politisk, byggestart blir i siste kvartal neste år og de første bedriftene flytter inn i 2014.

- For 582 millioner kroner kan Ålgård-banen gjenoppstå med passasjertrafikk. Et godt togtilbud vil kunne åpne opp storbyen sørover og gjøre attraktivt tomteland enda mer tilgjengelig, mener næringsliv og politikere i Gjesdal. Jernbaneløst mener det rent teknisk er enkelt å realisere planene, skrev Rosenkilden i desember.

- Han ledet Seadrill fram til å bli verdens største riggselskap, men måtte gå fra direktørjobben da John Fredriksen bestemte seg for å flytte hovedkontoret fra Stavanger. – Det var bra at Fredriksen kjøpte Seadrill. Alternativet hadde vært verre, sier han. I desember snakket Rosenkilden med Alf C. Thorkildsen.

- DNB-sjef Rune Bjerke var klokkeklar i sin tro på næringslivet i Rogaland da han snakket til et rekordstort publikum under Rogaland på Børs. – Det er økt sannsynlighet for at Europa holder seg på skinnene, sa han.

Ålgårdbanen åpnet i 1924 og ble stengt i 1988. Men togsportet ligger der fortsatt, totalt rundt 12 kilometer. Nå kan banen få nytt liv.

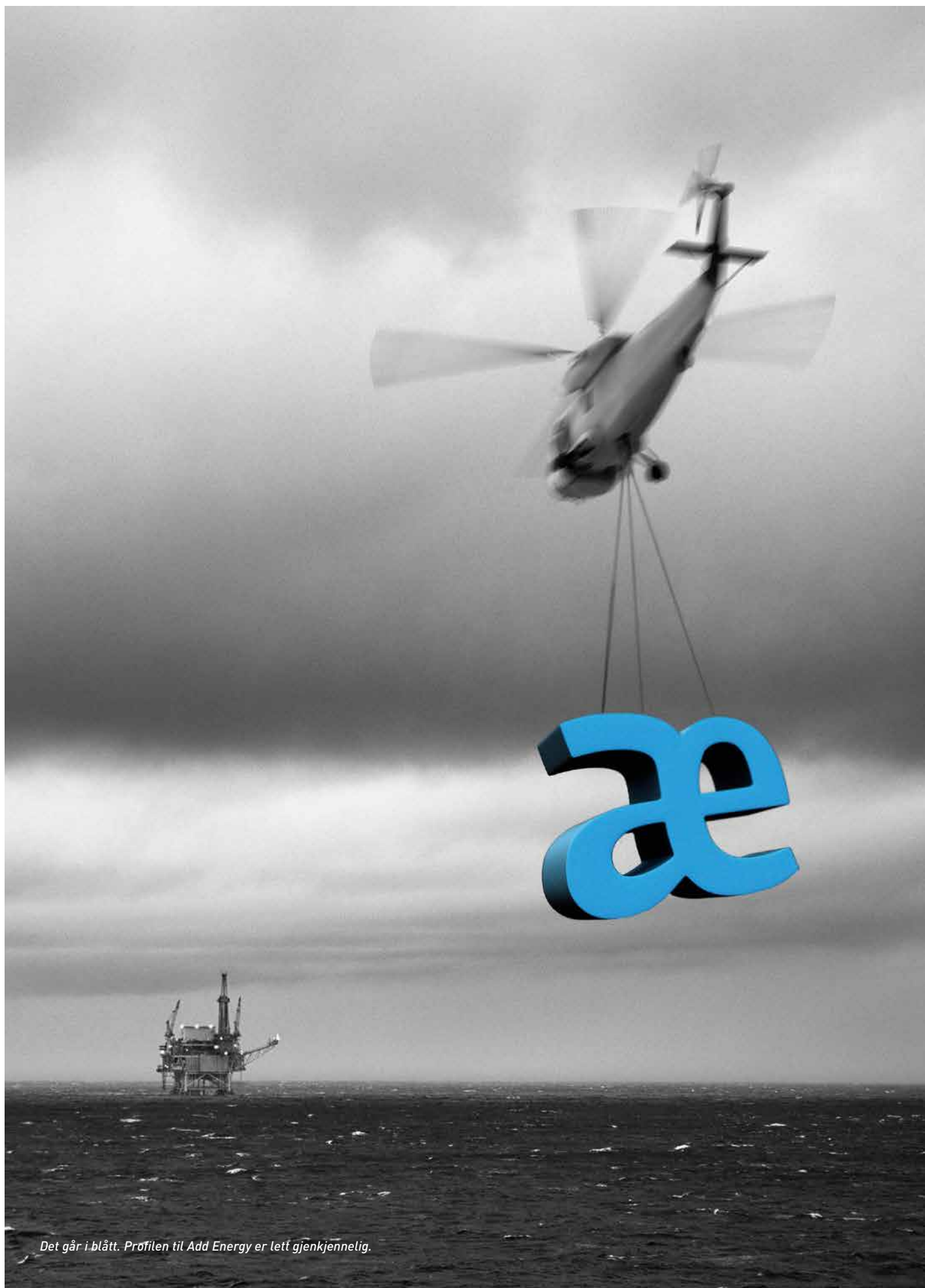

Alf C. Thorkildsen ville ikke flytte Seadrill-hovedkontoret fra Stavanger. Da måtte han gå som toppsjef. Nå venter ny jobb som seniorpartner i HitecVision, skrev Rosenkilden i desember.

**GJØR
KLAR
FOR
AVGANG!**

Stavanger lufthavn

Det går i blått. Profilen til Add Energy er lett gjenkjennelig.

Blått er godt

Da BP skulle tette Macondo-brønnen under oljekatastrofen i Mexico-golfen i 2010, fikk ekspertene i Add Energy en telefon. I ettertid har de fått en stor del av æren for at lekkasjen ble stoppet. Selskapet er verdensledende på området. Oljeserviceselskapet på Forus har ikke rigger og utstyr, de har folk med spisskompetanse, programvare og en unik erfaring.

Tekst og foto: John Gunnar Skien

I høst flyttet Add Energy inn i splitter nye lokaler på Forus, den første bygningen i næringsparken 2020park. Det unge selskapet nærmer seg 300 ansatte etter etableringen i 2007, og hadde behov for å samle de delene av selskapet som ligger i Stavanger-området. Styrken er høy kompetanse innen utvalgte nisjer, mener konsernsjef Stig H. Christiansen.

– Innen miljøledelse er vi ledende i Nordsjøen. Innen bore-, brønn- og HSSEQ-konsulentvirksomhet er vi i alle fall blant de ledende aktørene på norsk sokkel. Når vi snakker om brønnskroll og utblåingsstøtte er vi faktisk ledende i verden, sier konsernsjefen.

Rollen til selskapet under oljekatastrofen i Mexicogolfen tilsier at dét ikke er noen overdrivelse.

– BRA BRAND!

Selv om selskapet ikke er noen gigant med tanke på antall ansatte, har forbløffende mange lagt merke til dem, innhyllt i bølger av blått og en logo som til forveksling likner en æ. Men ikke la deg lure, det er æ. Add Energy, eller add energy - med små bokstaver, bare for å spille autokorrektoren et aldri så lite puss. Utforming og fargebruk i alt materiell oppfattes nok som atypisk olje- og gasssektoren, men navnet og det grafiske uttrykket er langt mer enn staffasje.

– Det er utrolig mange som kjenner oss og mener at vi skiller oss ut fra konkurrentene våre. Så det er en bra brand, en sterk merkevare! Navnet fungerer godt internasjonalt og virker også samlenende i forbindelse med integrasjonen av nye selskap, sier konsernsjefen.

Og det er viktig for et selskap som har elleve kontorer i åtte land, blant andre Australia, Singapore, USA, Skottland og Oman. Selv om Add Energy Group ikke er mer enn fem år, er flere av selska-

pene langt eldre. Filosofien er enkel: Selskapene som kjøpes eller fusjoneres inn i gruppen skal ikke slukes og overkjøres. De skal inkluderes slik at fagmiljøene består. Så kommer samhandling og integrasjon etter hvert innenfor Add Energy-rammen.

– Man må velge om det er viktig å slå sammen en juridisk struktur eller foredle det som er bra i det enkelte teamet. Det er ingen tvil om at det er det siste som er det viktigste hos oss, sier Christiansen.

VOKSER I GRUPPE

Selskapet har klart å vokse og øke omsetningen hvert eneste år siden oppstarten, selv om 2009 og 2010 var en ekstra krevende periode – som for resten av bransjen. Det lokale investeringsfondet Progressus er største eier med 35,7

Ellen M. Walvik (t.v.), Tom Dagstad, Elisabeth Saupstad og Stig H. Christiansen i Add Energys splitter nye lokaler i 2020park på Forus.

- Man trenger ikke å vite størrelsen på rørene for å være en god leder, sier Elisabeth Saupstad.

Stig H. Christiansen er konsernsjef i Add Energy.

prosent av aksjene, og sammen med de øvrige eierne, berømmes Sparebank 1 SR-Bank for god støtte og finansiell fleksibilitet når man har hatt behov for det. For ekspansjonen har vært kraftig helt frem til desember 2011. Da stoppet Add Energy opp for å konsolidere, foredle og bygge team.

- Vi hadde aldri drømt om å jobbe i Australia! Det sier Tom Dagstad som er administrerende direktør i Add Novatech, ett av flere selskaper i gruppen.

Novatech ble etablert i 1986, men ble til Add Novatech i 2008, og da skjedde det noe med bedriften, som blant annet utvikler programvare til miljøstyring.

- Med nye eiere fikk vi mulighet til å utvide og forbedre software-løsningene våre. Siden den gang har salget av lisenser på programvarene tredoblet seg og vel så det, forteller Dagstad.

ARENAER

Det jobbes mye med å skape en felles kultur i selskapet, uten at det skal gå på bekostning av identiteten til enkelt-teamene. En måte Add Energy har gjort det på er å opprette arenaer med representanter fra alle selskapene der felles behov skal løses, eksempelvis HR, finans, kommunikasjon og informasjon.

-- Vi ønsker ikke en tung konsernstruktur, forteller kommunikasjonssjef Ellen M. Walvik, og legger til: Vi er bedre tjent med at det meste løses lokalt i det enkelte selskapet. Dette gir større hand-

lingsrom i den enkelte bedriften, samtidig klarer vi å ivareta behovene for ulike tjenester på konsernnivå.

- Dette er faktisk ekstremt viktig, det er dette hele filosofien vår dreier seg om, legger konsernsjef Christiansen til. I stedet for å ha eksempelvis en HR- eller markedsdirektør, har vi arenaer, med mandat fra meg og medlemmer fra selskapene globalt. Dette styrker integrasjonen og bidrar direkte til erfaringsoverføring og forbedring.

JUBILANT

Add Energy feiret femårs-jubileet sitt i november, og hva passer vel bedre enn å markere dette med å flytte inn i splitter nye lokaler på Forus. Oljeserviceselskapet leverer konsulent- og engineering-tjenester innen boring, produksjon, energi, miljø og sikkerhet for rundt en halv milliard kroner i år - og ordrereserven er i nærheten av 400 millioner kroner. Elisabeth Saupstad har forlatt hotellbransjen, med ansvar for hele Comfort-kjeden i Norge de siste årene, til fordel for administrerende direktør-jobben i Add Consulting.

- Jeg har jobbet lenge i ledende stillinger, og man trenger ikke å vite størrelsen på rørene for å være en god leder. Jeg elsker å jobbe med folk. Nå skal jeg blant annet formidle konsulenter til de store operatørene. I hotellbransjen lever vi av god service og har en velutviklet evne til å løse problemer veldig fort, det er nyttig å ta med seg til en ny bransje, sier Saupstad.

- Vi så etter boreingeniøren som er flink med folk og har velutviklede markedsgeener da vi skulle finne en ny leder til Consulting. Men så var det noen kloke hoder som fikk oss på et annet spor. Vi innså at vi trenger en energisk person som sprer entusiasme og som forstår

seg på folk! Da fant vi heldigvis Elisabeth. Bransjespråket vil hun fort klare tilegne seg, skyter konsernsjefen inn.

AMBISJONER

Oljeserviceselskapet Add Energy Group har ikke rigger og utstyr. Det handler om folk, software og erfaring. Men kampen om de beste folkene merkes også i dette selskapet, uten at det legger en demper på ambisjonene. I strategiplanene legges det opp til dobbelt så mange ansatte om fem år, det vil si rundt 500.

- Og dette er uten flere oppkjøp eller fusjoner. Altså organisk utvikling. Femårs-målet er en dobling av både antall ansatte og omsetning, sier Christiansen.

- I sommer opprettet dere et eget kommunikasjonsselskap, Add Communication. Hva var tanken bak det?

- Vi vil være en strategisk rådgiver for topledere og aktører innen olje og gass. Og med det aktivitetsnivået vi ser på norsk sokkel, vil vi bistå nye selskaper som vil inn. De utenlandske og nye trenger dessuten opplæring i norsk kultur og regelverk - og hvordan vi jobber for å få lisens til å operere på norsk sokkel. Dette er en viktig nisje i et kompetansehus som vårt.

Add Energy Group AS

Etablert: 2007

Konsernsjef: Stig H. Christiansen

Omsetning 2012:
500 millioner kroner

Største eier:
Progressus (35,7 prosent)

Ansatte: 275

Add Energy flyttet i høst inn i det første bygget i den nye næringsparken 2020park på Forus.

2020park

Stavanger
12 min

Gausel

Sandnes
7 min

Klepp
16 min

Bryne
20 min

Nærbø
25 min

Egersund
55 min

Lei av at verdifulle medarbeidere må bruke tid i kø?

Dobbeltsporet har 97%* punktlighet og gjør arbeidsreiser mer forutsigbare og presise.

Kontakt oss i dag for et tilbud på kontorlokaler.

Ring 997 37 758
2020park.no

2020parkTM

*) Tall fra Jernbaneverket. 2011

Fortsatt tilfredse medlemmer!

I en ny tilfredshetsundersøkelse svarer 93 prosent av medlemmene at de er fornøyd med Næringsforeningens arbeid og aktiviteter.

Tekst: Trude Refvem Hembre

- Vi er selvsagt svært godt fornøyd med tilbakemeldingene fra medlemmene. Selv om resultatene er eksepsjonelt bra når det gjelder tilfredshet, er det alltid ting å forbedre. Jeg tror jeg trygt kan si at dette er en organisasjon med fokus på fornying, sier adm. direktør i Næringsforeningen Harald Minge. Næringsforeningen har lagt bak seg et nytt hektisk år med vekst på de fleste områder.

Målet med undersøkelsen er å kartlegge i hvilken grad medlemmene er fornøyd med Næringsforeningen - og få innspill til forbedringsområder. Resultatene gir viktig informasjon til styre og administrasjon, som for øvrig er meget fornøyd med tilbakemeldingen fra medlemmene. Det er imidlertid alltid rom for forbedring.

Halvparten av respondentene oppgir at de er daglig leder/administrerende direktør. 72,8 prosent er menn, 27,2 prosent kvinner - og 63 prosent har sin virksomhet i Stavanger.

ORD OG VERDIER SOM BESKRIVER FORENINGEN

Næringsforeningen beskrives først og fremst som dagsordensettende, troverdig og godt vertskap. Her kunne medlemmene oppgi tre verdier som beskriver Næringsforeningen. 50,4 prosent oppga dagsordensettende, 44,9 svarte troverdig og 40,2 mente at Næringsforeningen er et godt vertskap.

Møtetilbudet og nettverket er fremdeles de viktigste årsakene til medlemskap.

- I likhet med medlemsbedriftene våre er vi preget av høy aktivitet og etterspørsel. En rekke viktige næringspolitiske saker har stått på dagsorden i 2012, og det er viktig at vi er avstemte og har en bred forankring hos medlemmene.

Et eksempel er jo saken om bybane kontra bussway hvor det viser seg at 78 prosent av de 705 medlemmene som svarte på undersøkelsen er enige i foreningens holdning i saken. Dette var også den saken de samme hadde best kjennskap til, sier han, og nevner spesielt tre områder hvor foreningen har vokst i 2012: Vi er ganske imponert over at deltakelsen på de mange møtene og seminarne våre har vokst med hele 30 prosent i 2012. Videre har vi en meget sterkt økning i vår internasjonale satsing som går ut på å hjelpe bedriftene med å integrere arbeidskraft fra utlandet. Vi gir dem kurs, et nettverk og 50 årlige arrangementer på engelsk. Knappheten på arbeidskraft er stor, så dette er en svært bevisst strategisk satsing fra vår side. Vi forventer ytterligere vekst på dette området neste år. Til slutt har vi nå passert 1600 medlemsbedrifter, og har spesielt stor vekst på Jæren og i Dalane hvor vi har en mye tettere tilstedeværelse med egne ressursgrupper og egne medlemsmøter, sier Minge.

LAV KJENNSKAP TIL RESSURS-GRUPPENE OG INN

Medlemmene svarer at de i liten grad kjenner til arbeid som foregår i ressursgruppene. Næringsforeningen har 22 slike grupper, men mange av disse er delvis ukjente for medlemmene. Også INN-tilbudet er lite kjent i markedet.

LEDELSE OG STRATEGI MEST INTERESSANT

På spørsmål om hvilke tema/fagområder som er mest interessante, var det - som ved forrige kartlegging - ledelse og strategi som fikk høyest score. Deretter fulgte motivasjon/kommunikasjon, næringspolitikk og kompetanseutvikling på noenlunde samme nivå. Det er ingen tvil om at Næringsforeningens Lederskole i samarbeid med BI har slått godt an.

Noen tall fra undersøkelsen:

- 92 prosent mener at de fortsatt er medlem neste år
- 93 prosent er fornøyd med den jobben NiS gjør
- 94 prosent mener NiS har et godt renommé
- 95 prosent er fornøyd med arrangementene de har deltatt på
- 91,5 prosent ville anbefalt medlemskap til andre
- 82 prosent er fornøyd med Rosenkilden

Noen av forslagene til forbedring fra medlemmene:

Nettsiden bør bli enklere å navigere seg frem i.

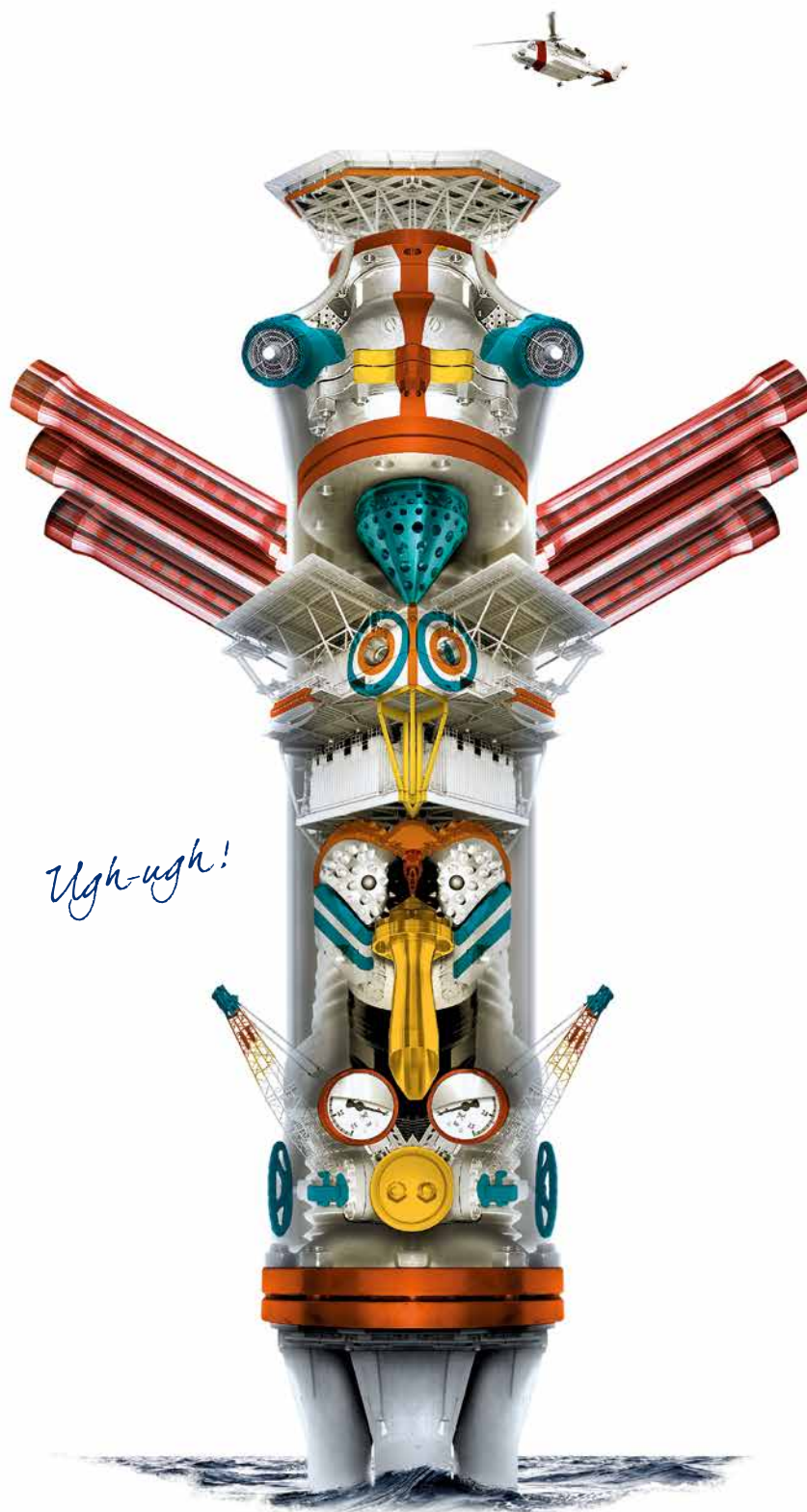
Bli enda mer fokusert på region for å rive ned barrierer mellom kommuner. Bør informere SVG Aftenblad at den negative fokusering mellom Stavanger og Sandnes ikke hjelper regions tenking. Målsetting må være å etablere den mest dynamiske region (By) i landet hvor vi klatrer på antall innbyggere ved å slå sammen regionen til en By = større gjennomslagskraft.

Jeg synes dere sender ut ALT for mye mailer med informasjon om ulike arrangementer i regi av foreningen. Dette bør begrenses til EN mail pr. uke som kan inneholde både info om denne ukens arrangementer og fremtidige arrangementer.

Fokuser på samferdsel - få ned køene på veiene - binder regionen sammen.

GJENNOMFØRING AV MARKEDSUNDERSØKELSE

Fra 5.-26. november foretok Næringsforeningen en undersøkelse blant foreningens 4.001 medlemmer. 705 medlemmer svarte på undersøkelsen, noe som gir en svarprosent på 18 prosent. Ved forrige tilfredsundersøkelse i mai 2011 var responsen 16 prosent.

DET NYE TONEANGIVENDE FAGMILJØET INNEN INNKJØP, ANSKAFFELSER OG KONTRAKTER, ETABLERER SEG I STAVANGER

Nå leter vi etter 10 svært dyktige personer som snakker olje- og gassindustriens stammespråk

Send kortfattet CV til post@inventura.no eller besøk oss på [inventura.no/karrieremuligheter](https://www.inventura.no/karrieremuligheter).

BERGEN | OSLO | MALMÖ | EDINBURGH | STAVANGER

*Det er her
du kommer
inn i bildet*
↖

Lærer næringslivet stressmestring og bedre livskvalitet

Medco bedriftshelsetjeneste tilbyr nå kurs i hvordan takle stress, noe som fører til økt livskvalitet og bedre trivsel.

Friske medarbeidere er enhver virksomhets viktigste ressurs!

Tekst: Trude Refvem Hembre
Foto: Eirik Anda/BitMap

Medco bedriftshelsetjeneste AS har i over 25 år vært en levende og ledende bedriftshelsetjeneste-aktør (BHT) i Stavanger-regionen.

- Helt siden oppstarten har Medco vært kjent for sin gode, fleksible og kundenære service. Vi utfører blant annet arbeidsmiljøkartlegginger og målrettede arbeidshelseundersøkelser, utsteder offshore helsesertifikater, foretar kartlegginger og revisjoner på land og offshore, og arrangerer kurs i forebyggende helsearbeid, yrkeshygiene og ergonomi. I tillegg ytes det konsulentbistand ved blant annet organisasjons- og lederutvikling, forteller daglig leder Asbjørn Josdal.

Medco har en rekke ledende virksomheter innen oljeservice-næringen på kundelisten – fra de minste med under ti ansatte til de store med over 2.000 på lønnslisten.

- Mange av våre kunder er innen olje- og gass-bransjen. Vi har laget praktiske og godt egnede tilbud innenfor det som er lov og forskriftsregulert - og har alltid god kapasitet på det medisinske. Ved å følge og jobbe med kunder over tid, lærer vi mye om hva som skal til for tiltak som virker og betyr noe for bedrift og ansatt. Og vi har dyktige engasjerte medarbeidere som bidrar til at vi kan utvikle og tilby ulike tjenester for markedet, forteller Josdal.

Denne langsiktigheten og allsidige kundeporteføljen gjør dem i stand til å

Forebyggende helsearbeid er primær-oppgave

Lege Tonje Talberg trener næringslivet i stress-mesting

være oppdatert over et bredt spekter av arbeidsmedisinen.

- Vi er en moderne BHT med god kapasitet og har dyktige medarbeidere som leverer tjenester av høy kvalitet tilpasset det behovet kundene har. Medco skreddersyr også opplegg for den enkelte virksomhet.

FORNYER SEG

- Hvilke verdier har dere for virksomheten, og hva er suksesskriteriene?

- Medco sin suksessformel er å være tett på kundene, ha tilgjengelighet på høy og riktig kompetanse og vise stor entusiasme blant sine ansatte. - På vår arbeidsmedisinske poliklinikk skal vi gi alle en god opplevelse - dvs. alle skal gå herfra med en god følelse av å ha blitt behandlet seriøst. Vi skal strekke oss litt lenger og være fleksible. Det å vokse sammen med kundene er viktig. Vi har jobbet fokusert med utvikling av egen organisasjon og har nettopp flyttet inn i moderne lokaler her i Tananger. Nå er vi godt i gang med ny grafisk profil og ny hjemmeside, forteller Josdal.

TEGN I TIDEN

Næringslivet kjennetegnes ofte av høye krav og høyt tempo. En utfordring for mange bedrifter er den økte globaliseringen. Det fører til at medarbeidere forholder seg til kolleger i ulike land og tidssoner.

- Skillet mellom jobb og fritid har i større grad blitt visket ut de siste 10-15 årene, sier lege Tonje Talberg. Mange av våre kunder har ansatte internasjonalt som eksempelvis sjekker mail sent og tidlig. Det blir nesten en avhengighet å sjekke mail og være i forkant av hva som kommer til å prege neste arbeidsdag. Enkelte opplever "å gå i veggen", og da tar det noen ganger lang tid før de er tilbake i full jobb. Hvis jeg ber dem ikke ha pc med hjem eller ikke sjekke mail etter jobb, kan de oppleve det som svært vanskelig, nesten ubehagelig, forteller Talberg.

- Jeg opplever at de som kommer til meg er mennesker som har tatt seg sånn ut og brukt mer enn de har å gi over tid, sier Talberg. Dette handler ofte

om folk som er vant til å yte, har høye prestasjonskrav og som vil gjøre sitt beste og ikke klarer å leve med halvgodt utført arbeid. Dette med hva som er godt nok er vanskelig å definere for dem. Ofte er det kjempeviktige medarbeidere for bedriftene, men de klarer ikke å sette en grense for hvor mye de skal kjøre på. Ofte har de samme mønster på hjemmebane også. Mange klarer ikke å akseptere en sykemelding fordi de ikke orker tanken på å ikke være en såkalt "high achiever". Det å bli sykemeldt oppleves da som et tap og nederlag. Inntrykket mitt er at det er en generell positiv anerkjennelse i å ha det veldig travelt. Vi føler oss betydningsfulle når vi står på, får ting gjort og gjør vårt beste. Det er sjelden vi hører at "«så flott at du bare slappet av i ettermiddag".

MESTRING AV STRESS - UNIKT TILBUD HOS MEDCO

Stress er et sammensatt begrep og vi kan ikke bli kvitt det, men lære og mestre. Over tid reduserer stress vår oppmerksomhet, yteevne, kreativitet, konsentrasjonsevne og vår mentale kapasitet. Gjennom mental trening kan vi påvirke hjernen vår på en slik måte at vår kreativitet og yteevne øker og gjør oss mer robuste. En stor del av sykefraværet skyldes stress, Verdens helseorganisasjon anslår at 80 prosent av sykdom i den vestlige verden skyldes stress i 2020.

- Vi har et åtte ukers kurs med yoga/meditasjonsbaserte øvelser. Dette er et utviklingsverktøy som over tid bidrar til at deltakerne håndterer hverdagen på jobben på en annen måte. De blir mer bevisst på hvor de bruker energien, blir mer selektive og gjør bedre prioriteringer og valg. Det handler i stor grad om å få bedre kontakt med seg selv. Det går ut på å hjelpe folk gjennom konkrete øvelser og bevisstgjøring som over tid roer ned systemet - både den fysiske og mentale aktiviteten. Uroen i kroppen, stresshormoner og adrenalin driver oss videre. Dette gjør at det går altfor langt for mange. De klarer ikke gi seg muligheten til hvile og restitusjon.

Stress i seg selv er positivt. Det er

en reaksjon i kroppen som gjør oss skjerpet og i stand til å håndtere krevende situasjoner. Det har gjort oss i stand til å overleve når fysiske farer har truet. Men tankene våre skaper også stressreaksjoner, det at vi blir avbrutt hele tiden mens vi jobber, det å stadig måtte ta stilling til nye problemstillinger uten å få gjort noe ferdig. Men folk takler det ulikt. Noen håndterer det på en måte som gjør at de ikke blir syke, mens andre tenker worst-case-scenarier og tar et veldig stort ansvar. På den måten er vi skrudd sammen forskjellig. Men det er ikke svake mennesker som får stress-symptomer, men det er summen av krav over tid som blir problematisk i lengden, forteller Talberg engasjert.

Det er strenge krav til hvem som blir sertifisert for å holde MBSR-kurs og det var betryggende for Talberg som lege å tilby et kurs som hun visste var gjennomprøvd i 30 år og hvor de kan vise til gode resultater. Hun forteller at hun har hatt god bruk for kurset selv.

- Dette er et kurs vi tilbyr våre kunder, og som vi i større grad vil kunne tilby det øvrige bedriftsmarkedet, legger Josdal til.

NY MEDLEM I NÆRINGSFORENINGEN

- Vi meldte oss inn i Næringsforeningen både for å bedre følge med på hva som rører seg og for å profilere oss sterkere overfor medlemmene, forteller Josdal.

Josdal har bakgrunn innen forretningslivet både fra operatørselskapene Elf og Shell - og er medgründer av flere selskaper innen IT, HMS og boring- og brønnselskap. I Medco overtok han som daglig leder i september, men har sittet i styret og vært på eiersiden siden 2002.

Medco:

Etablert: 1987

Daglig leder: Asbjørn Josdal

Ansatte: 11

Omsetning: ca. 10 millioner

NYE MEDLEMMER SIDEN SIST

Byggmester Jens Gerlach Sørensen A/S

Bryne

Kontaktperson:

Rasmus Pollestad

Webside: www.byggmester-sorensen.no

Firmabeskrivelse:

Byggmester Jens Gerlach Sørensen A/S ble opprettet i 1967 av Leif Høyland og Jens Gerlach Sørensen. Firmaet har 18 ansatte i dag. Den gjennomsnittlige størrelsen på firmaet siden slutten av 70 tallet har vært 14 ansatte. Firmaet har 2 stillinger på kontoret, resten er produktivt arbeid ute på byggeplassene.

Selskapet har siden starten hatt eget lager og kontorlokaler. I 1987 flyttet de kontor/lager fra Tu til egen tomt og moderne lokaler på Håland Sør v/Bryne.

Selskapets oppdrag spenner fra restaurering/rehabilitering, ombygging/tilbygg, prosjekt i offentlig sektor som barnehager etc., nye eneboliger, spesielle arkitekttegnede boliger og hytter. Ellers det meste fra å skifte et vindu til større oppdrag.

Fonnafly AS

Sand

Kontaktperson: Lasse Eide

Webadresse: www.fonnafly.no

Firmabeskrivelse:

Fonnafly AS har sitt foretningshovedkontor på Sand i Ryfylke. Vi har operative baser i Bergen, Voss, Fornebu, og stasjonar på Sola og Sand.

Selskapet opererer i dag ni helikoptre og eit sjøfly: To Robinson R44 og en EC 120. En 350 B2 og fire AS 350 B3 som løfter opp til 1400 kilo. En EC 135. it Cessna TU206 sjøfly.

Taxi, sightseeing -og lasteflyging er primærnæringen til selskapet, men også foto og reportasje flyging er godt representert. Selskapet opererer hele året.

Årdal Maskinering AS

Nærbø

Kontaktperson: Marit Undheim

Webside: www.aardal.as

Firmabeskrivelse:

Årdal Maskinering ble etablert høsten 1997 av Jørn Arve Årdal, da som eneste ansatt. Selskapet opplevde stor vekst, og i 2003 flyttet de til nye lokaler på over 1000 kvadratmeter. I dag har de over 40 ansatte.

De har spesialisert seg på produksjon etter bestilling, og har ingen egne produkter. 90 prosent av produksjonen er oljerelatert.

De er en moderne og innovativ bedrift med høy kvalitet på produkter og god leveringsdyktighet.

drivkraft

VERDIER SATT I SYSTEM

RIKTIG

Vi skal levere riktig regnskap til rett tid. Riktig vil si leveres etter etiske, juridiske og myndighetskrav.

ORIENTERT

Vi skal oppleves som den MEST ORIENTERTE i bransjen innenfor vårt fagområde, slik at vi oppfattes som utviklerne i bransjen.

TROVERDIG

Vi skal skape en troverdighet i markedet slik at ansatte, kunder og myndigheter stoler på oss.

TRIVELIG

Vi skal ha en TRIVSEL, tillitsforhold og god relasjoner gjennomsyret internt, mot kunder og leverandører.

ROT
T
R

ROTT REGNSKAP OG RÅDGIVNING

PEDERSGATA 18, 4013 STAVANGER TLF: 51 85 86 50 - WWW.ROTTREGNSKAP.NO

DEN DE ANDRE LYTTET TIL

Aksel L. Hansson**Møbelfabrikk**

Hjelmeland

Kontaktperson: Lise Hansson**Webside:** www.Aksel.no**Firmabeskrivelse:**

Jærstolen AKSEL, finner seg til rette i ethvert miljø. Rak i ryggen, sprek og leken. Tradisjonell, men samtidig tidløs. Stolen fra Hjelmeland i Ryfylke har vært en tradisjonsbærer siden 1938. Stolens enkle form og design, kombinert med styrke og komfort gjør at den fremdeles står sterkt.

Fircroft Norway

Stavanger

Kontaktperson: Nils Henrik Stokke**Webside:** <http://www.fircroft.com/>**Firmabeskrivelse:**

Fircroft er et internasjonalt rekrutteringsselskap som i over 40 år har spesialisert seg på personell til teknisk industri. Selskapet har per i dag over 6500 ansatte på kontrakt i selskaper verden over, samtidig som de rekrutterer personell til permanente stillinger innen olje- og gassindustrien, bilindustrien, kraftbransjen, gruveindustrien og ingeniørtjenester. De har avtaler med verdens ledende energiselskaper. Når det gjelder å finne riktige folk til den riktige jobben, mener de å være de riktige folkene til nettopp den jobben.

Jærmester AS

Varhaug

Kontaktperson: Rolf Skrettingland**Webside:** www.jermester.no**Firmabeskrivelse:**

Jærmester er et byggefirma med 30 ansatte. Selskapet ble etablert i 1986 og har hatt en jevn utvikling og vekst siden. De påtar seg de fleste typer byggeoppdrag. Selskapet holder til på Varhaug i Hå kommune - i hjertet av Jæren.

Jærmester arbeider kontinuerlig med å perfektionere seg og å oppdatere seg på nyvinninger innen fag, materialer og utførelse. Deres rutiner sikrer at kunnskap og erfaring utveksles internt i firmaet. Samtidig tar selskapets erfarne byggmestre og tømrere ansvar for at læringer får en solid opplæring - til beste for våre brukere.

En liten og effektiv administrasjon samordner oppdragene, sørger for at alle avtaler overholdes og at materialer og utstyr er tilgjengelig når det trengs. Selskapet vektlegger godt håndverk, ryddighet og leveransedyktighet.

Morgendagens kontorlokaler med regionens mest sentrale beliggenhet, på Forus Vest.

Innflytting 1. kvartal 2013

Med åpning av Solasplitten blir det enda lettere å komme seg til og fra flyplassen.

Kanalsletta

Åsenvegen

Sola Golfklubb

Forusbeen

E39

Kontakt for leie av kontorer:

Torill Skrettingland tlf **917 77 814**Torill Østrem Sevild tlf **916 69 530**For mer informasjon se **kanalsletta.no**

NYE MEDLEMMER SIDEN SIST

Kjøkkenet cafe og delikatesse

Bryne

Kontaktperson: Ewa Sophia Edbach

Webadresse: <http://kjokkenet-bryne.no/>

Firmabeskrivelse:

Kjøkkenet cafe og delikatesse tilbyr deg en kombinasjon av mat, drikke og atmosfære, som fungerer som balsam på en travel hverdag. I tillegg dufter det både av hjemmebakst og deilige varme og kalde retter. God service og et cafe-tilbud på dagtid, sammen med kvelds-åpent, alkohol- og uteservering gjør selskapet til en allsidig cafe. Imponer dine venner, gjester og arbeidskollegaer med smakfull mat og drikke - litt utenom det vanlige. Ta gjerne en tur innom for en prat og en kopp kaffe. De mener å ha byens beste tilbehør. Selskapet kan også tilby catering med retter som tapas, pasta med mere.

Lilland Hotell

Tau

Kontaktperson: Eyvind Flood

Webseite:

www.lillandhotell.no

Firmabeskrivelse:

Med sin beliggenhet i gangavstand fra fergekaia på Tau, er de et naturlig hotellvalg for Ryfylke-turister, kursdeltakere på NOSEFO og forretningsfolk på jobb i regionen. Sist men ikke minst, hotellet er også et glimrende alternativ når Stavanger-hotellene er fullbooket, bare 20 til 40 minutter med hurtigbåt eller ferge unna Stavanger.

NCC Property Development

Oslo

Kontaktperson: Jone Salte

Webseite: www.ncc.no

Firmabeskrivelse:

NCC Property Development
En ledende aktør innen eiendomsutvikling
NCC Property Development AS har i underkant av 100 ansatte i Norden, hvorav 12 i Norge, og er en del av NCC AB konsernet. Selskapet utvikler fremtidsrettede næringseiendommer med siktemål å skape inspirerende arbeidsmiljø, økt trivsel og derigjennom bedre resultater for sine leietakere. Deres arbeidsprosess, eller verdikjede, starter med søk etter nye prosjekter, deretter kjøp av eiendom, utvikling, utleie, bygging, drift/forvaltning og til slutt salg til langsiktige eiere.

getINLEAD

Det beste av Microsoft Dynamics CRM på 1-2-3
KUN kr 499,- per bruker per mnd.
Ferdig implementert

INLEAD
Ta kontakt for en presentasjon! ☎ 458 09 000

EBT

Endresen Brygfeld Torall
ADVOKATFIRMA

Arbeidsrett – Erstatningsrett – Fast eiendom – Kontraktsrett

Verksgata 7 4013 Stavanger
Postboks 155 Sentrum 4001 Stavanger
Telefon +47 51 89 96 00 • post@ebtas.no

Vår erfaring – din fordel

www.advokatene.no

Right Skills AS

Stavanger

Kontaktperson: Camilla Johannessen Mæland

Website:

www.rightskills.no

Firmabeskrivelse:

Right Skills er et lokal, fleksibelt og energisk bemanningsselskap, med utleie og rekruttering som spesialitet. Mange års bransjeerfaring har gitt bedriften et stort nettverk og inngående kjennskap til det regionale næringslivet. Målet er ikke å være størst, men å levere kvalitet i alle ledd. Right Skills er opptatt av å være tilstede, tilgjengelig, og ikke minst begeistre kunder og konsulenter. Right Skills tilbyr personell innenfor følgende kategorier: HR, administrasjon, sentralbord/resepsjon, økonomi/regnskap/lønn, bank/finans, kundesenter, lager/logistikk, innkjøp/kontrakt, salg/markedsføring.

SI.BYGG AS

Varhaug

Kontaktperson: Ole Kristian Ingebretsen

Website: www.sibbygg.no

Firmabeskrivelse

SI.BYGG AS er en tradisjonsriktig byggmesterbedrift, etablert i januar 1980 av Ståle Skretting og Ole Kristian Ingebretsen. SI.BYGG AS har i dag 13 ansatte. Fem av disse er byggmestere med mesterbrev og er med på eiersiden. SI.BYGG AS er godkjent lærebedrift i tømrerfaget og har normalt en til to lærlinger hvert år. Vi har også sentralgodkjenning i klasse 2. SI.BYGG AS tar på seg alle typer byggeoppdrag, fra små vedlikeholdsoppdrag til større totalentrepriser. Deres spesialområde er små boligområder, fra tomannsboliger til boligfelt på 30 til 40 enheter. Har du tomt eller ønsker å gjøre endringer eller påbygg på allerede eksisterende bygning, kommer de gjerne på befaring.

Sveisehuset Vest AS

Sandnes

Kontaktperson: Per Nebdal

Webadresse: <http://www.sveisehuset-vest.no/>

Firmabeskrivelse:

Totalleverandør til offshore- og mekanisk industri. Sveisehuset Vest er en handels- og produksjonsbedrift som betjener offshoreindustrien og annen lokal industri med sveiseprodukter, gassprodukter, pakninger og industriprodukter. Den kompetanse og bransjeerfaring selskapets ansatte har, har gjort at firmaet er et av de ledende på salg innen sveiuststyr og pakninger. Sveisehuset Vest startet virksomheten i 2002. I 2010 kjøpte de Arne Bø Pedersen as, en bedrift med over 50 års erfaring som pakningsleverandør til mekanisk- og offshoreindustrien. Selskapet er i dag 18 ansatte og holder til i nye lokaler i Sandnes. Sveisehuset Vest AS ble i 2006, 2007 og 2008 kåret til "Gaselle-bedrift" blant flere ekspansive norske bedrifter.

drivkraft

MER ENN BARE SVARTE OG RØDE TALL

ROTT REGNSKAP OG RÅDGIVNING

PEDERSGATA 18, 4013 STAVANGER TLF: 51 85 86 50 - WWW.ROTTREGNSKAP.NO

BOKFØRING - LØNN - ÅRSOPPGJØR - STIFTELSE - SELVANGIVELSE - ØKONOMISK RÅDGIVNING

NYE MEDLEMMER SIDEN SIST

Teo Teknikk

Nærbø

Kontaktperson: Even Obrestad Hægstad

Webside: www.teo.no

Firmabeskrivelse

Teo Teknikk ble et aksjeselskap i 1985. Deres første produkt, silovekter for landbruket, ble en umiddelbar suksess. SK-kranvektene for industrien ble så introdusert, og har nå vært i produksjon i over 20 år. En effektiv produksjon har blitt ytterligere effektivisert i løpet av årene, og gjør at selskapet er konkurransedyktige i det tettpakkede vektmarkedet.

Andre produkter i sortimentet er: gaffeltruckvekt, rundballevekt, husdyrvekt, grisevekt, taljetester, wirestrekkemålere, pallevendere for næringsmiddelindustrien og tippegaffel for potethåndtering. Teo Teknikk har godt kvalifiserte medarbeidere: Kalibreringsoperatører, sveisere, maskineringsoperatører, verktøymakere, maskiningeniører og innovatører. Mangfold og fleksibilitet er stikkord for deres personell.

Terra Eiendomsmegling Jæren AS

Bryne

Kontaktperson: Kristen Helland

Webadresse: <http://www.terra.no>

Firmabeskrivelse:

Terra Eiendomsmegling er en landsdekkende eiendomsmeglerkjede i mindre byer og tettsteder. Selskapet tilbyr eiendomsmegletjenester innen salg og kjøp av bolig, fritidseiendom, prosjekter, næringsbygg og utleievirksomhet.

Terra Eiendomsmegling er tett knyttet opp til Terra-Gruppens sparebanker. Dette gir dem et solid grunnlag til å være en sterk lokal aktør, som skaper trygghet og tillit i markedet. Deres fokus er å gi kunden personlig oppfølging og en forutsigbar salgsprosess. Dette sørger for en effektiv og trygg bolighandel.

Spike Distribusjon AS

Stavanger

Kontaktperson: Erik Torvik

Webadresse: www.spike.no

Firmabeskrivelse:

Spike Distribution AS ble etablert i 2004 av Erik Thorvik.

Spike er et distribusjons selskap som har som mål å distribuere kjente varemerker til det norske mote og sportsmarkedet. Vi begynte med distribusjon av Nike swimwear før det ble Alprausch og Barts. I dag selger vi ca 80.000 Barts luer til 300 forhandlere i det norske markedet. Dette gjør oss til markedsleder på luer.

Spike har showrom i Oslo og Stavanger. Vi er tre selgere som ønsker å gi våre kunder god service og lønnsomme produkter.

Kee Sport AS ble etablert i 2010 og er norsk distributør av Rip Curl. Kee jobber tett med Spike og isammen ønsker vi å bli en foretrukken partner for norske forhandlere.

Vinterpris på konferansearrangement

“Konferansepakke 1” = kr 1.790,- eks mva pr person. Gjelder i perioden 1.1 til 1.3.2013. Alle bor på enerom med full bevertning. Grupper må ha min. 6 personer.

Frokost - 2 stk lunsjer (2 varme valg + dessert) - 3 retters middag
- Kaffe, te, isvann, oppskåret frukt og en kakebit gjennom dagen.

FJORDBRIS HOTELL
ØSTHUSVIK

Se mer:
www.fjordbris.no

2013 Offshore Strategikonferansen

11.-13. februar 2013

Clarion Hotel Stavanger

strategikonferansen.org

GISMARVIK

- Lokomotivet for fremtidig vekst og verdiskaping på Vestlandet

Ny offshorebase på Vestlandet

Haugaland Næringspark er det mest sentrale knutepunktet i Haugesund-regionen når T-forbindelsen åpner til våren 2013. Lokalisert på Gismarvik i Tysvær Kommune ligger næringsparken også veldig nær Stavanger-regionen. Realisering av Rogfast vil gi en kjøretid til Stavanger på ca 45 minutter.

Næringsparken er på 5000 dekar og har egen havn med dypvannskai. Det planlegges nå etablering av ny offshorebase på Gismarvik, med sikte på å betjene operatørselskapene på de nye feltene i Nord-sjøen. Denne blir en del av den eksisterende olje- og gassregionen.

- et konkurransekraftig lokaliseringsalternativ for morgendagens industri og næringsliv
- unike etableringsbetingelser i miljørobuste omgivelser
- aktiv medvirkning til gode og funksjonelle løsninger

**HAUGALAND
NÆRINGS-PARK**
Ressurser i samspill

Tlf. 982 37 052
post@haugaland-park.no
www.haugaland-park.no

DÅRLIG SPRÅK ER «BAD BISNISS»

... bli tryggere når du
kommuniserer internasjonalt

Ring: 907 97 431

Berlitz Language Services Stavanger-Regionen
Langgt. 19, 4306 Sandnes • Tlf: 907 97 431 • www.berlitz.no

Berlitz[®]
Helping the World Communicate

Norges sjefsblogger

Tinteguri eller Anita Krohn Traaseth er gift, mor til tre, toppsjef i Hewlett-Packard Norge og blogger. I løpet av fem korte måneder har hun allerede over 390.000 besøkende. I mars kommer hun til Lederskolen.

Tekst: Elianne Strøm Topstad

Umiddelbart er det nok mange som tenker at ledere og blogg ikke er en naturlig kombinasjon. Noe av grunnen til dette mener Anita Krohn Traaseth er fordi sosiale media fremdeles er relativt nytt.

- Jeg synes at som toppsjef, og da spesielt i min bransje, bør man være nysgjerrig og ta i bruk ny teknologi. Sosiale media er mye mer enn applikasjoner som Twitter og Instagram. Det handler om så mye mer sier hun.

- Det er en ny måte å kommunisere på, fortsetter hun. Jeg pleier å sammenligne sosiale media med e-business på midten av nittitallet. Man trodde først at det var nok å ha en web-adresse, men etterhvert så innså man at dette handlet om mye mer. Det gjennomsyret hele bedriften fra salg til distribusjon, til kundebehandling til logistikk og konkurransekraft. Slik er det med sosiale media også.

IKKE PLANLAGT

Krohn Traaseth, som selv kastet seg ut i bloggverdenen uten å ha planlagt det nøye, trodde aldri at hun skulle få så mye oppmerksomhet som hun har gjort. En dag måtte hun fortelle det til sjefen.

- Som toppleder blir tingene du gjør lagt merke til og heldigvis var min sjef kjempepositiv. Han ba meg fortsette og bruker nå dette som et eksempel på hvordan man kan lede i 2012. Det hadde jeg aldri trodd, forteller den engasjerte lederen.

Hun sier videre at det at hun turte å kaste seg ut i det også har inspirert flere i HP Norge til å komme seg på sosiale medier. Blant annet har alle lederne gått kurs og er nå på Twitter.

Bloggen, Tinteguri, er personlig, selv om hun deler profesjonelle refleksjoner rundt lederoppgavene og ledelse generelt. Hun kaller bloggen for en ledelsesblogg anno 2012.

Anita Krohn Traaseth blogger om ledelse så vel som power dressing på sin blogg Tinteguri.

- Den skal vise alle aspektene ved lederrollen, og da må jeg åpne opp for å fortelle hvem jeg er, bakgrunn, familie, og gi et innblikk i hvordan jeg lever livet mitt. Da må rollen som mamma og kvinne også inkluderes.

Det er nyttig for Krohn Traaseth at hennes kollegaer ser at hun har et liv utenom jobb. En gang skrev hun om en episode hvor hun hadde forsovet seg til et viktig møte. Dette høstet mye ros og positive tilbakemeldinger.

- Jeg tror at det å skrive om slike episoder i livet gjør meg mer tilgjengelig som leder. Jeg ønsker å skape en kultur for tillitt og da er det viktig å vise at jeg også er et alminnelig menneske som kan gjøre feil sier hun.

BLOGGING ER IKKE FOR ALLE

Likevel mener hun at det er forskjell på å være privat og personlig, og at man som blogger må sette grensen selv.

- Jeg tenker at de samme reglene som gjelder i livet gjelder i sosiale medier. Alt jeg skriver og formidler er egne erfaringer og meninger som jeg står for som privatperson og som ikke kan tilknyttes hverken arbeidsgiver, kollegaer, venner eller øvrig familie. Som blogger må man være genuin, raus og det svært viktig å ha et innhold i det man gjør.

Hun har snakket med flere ledere som går og tenker på om de skal lage en egen blogg. Beskjeden er klar: Blogging er ikke for alle ledere.

- På lik linje som at Birken og jogging heller ikke er for alle ledere og ledergrupper, må man finne sine kilder og kanaler for å hente energi og å reflektere, fordi det er det blogging handler om. Blogging er et sosialt medium, en ny digital plattform for refleksjon, et alternativ til eller kompletterende til en tur i marka, til en joggetur, til en tradisjonell lederdialog. Du kan lage egen blogg, du kan blogge på selskapets blogg, du kan gjesteblogge eller du kan rett og slett la vær.

Som blogger må du være villig til å dele og by på deg selv forteller hun. Hennes egne erfaringer viser at det er

størst treff på innlegg hvor hun byr på egne refleksjoner og viser flere sider av seg selv som leder, også morsrollen.

- Alt du skriver må du stå for og det må tåle en forside. Skal du blogge, så gir du alle muligheten til å kommentere dine meninger og innhold. Det er verdifullt det er da du lærer og får nye perspektiv.

LEDERSKOLEN

Krohn Traaseth ser fram til å komme til Stavanger og snakke med ledere i Rogaland. Selv om hun mener at blogging ikke nødvendigvis er for alle, synes hun at norske ledere og bedrifter har mye igjen for å være aktive på sosiale medier. Det er dette hun skal snakke om på Lederskolen i mars.

- Jeg skal snakke om mytene rundt sosiale medier, og jeg vil snakke om de barrierene en leder må gå igjennom. Jeg vil også vise hvilke muligheter som finnes på sosiale medier ved å dele HP Norge sin strategi.

Hun er godt forberedt og har snust litt blant følgerne sine på Twitter for å få litt input om hvilke bedrifter og personer i Rogaland som er synlige på sosiale medier.

- Det er mange spennende bedrifter i Rogaland og jeg ser at det er noen som skiller seg ut sier hun.

Lederskolen våren 2013

25. januar: Del I

1. mars: Del II

12. april: Del III

24. mai: Del IV

• Følg med på møtekalenderen på rosenkilden.no for oppdatert program! Ønsker du å delta på alle modulene kan du ta kontakt med Elianne Strøm Topstad i Næringsforeningen. Pris for deg som medlem er kr. 1500,- for alle fire modulene.

Møtene våren 2013

4. januar
Aksjeåret 2013

5. januar
Fagkonferansen - Det Norske Måltid

5. januar
Finalen i Det Norske Måltid 2012

24. januar
Byggebørsen 2013

25. januar
Lederskolen I

29. januar
Energiåret

30. januar
Nytt og nyttig i Dalane

13. februar
Treffpunkt Jæren

27. februar
Nytt og nyttig i Dalane

1. mars
Lederskolen II

6. mars
Entreprenørskapsdagen

20. mars
Nytt og nyttig i Dalane

10. april
Treffpunkt Jæren

12. april
Lederskolen III

17. april
Generalforsamling

24. mai
Lederskolen IV

• Programmet for Våren 2013 er under utarbeidelse. Sjekk rosenkilden.no for de siste oppdateringene.

SPA-HOTELL
VELVÆRE

HMS på Ryfylkevis

Vi supplerer ditt HMS-arrangement med en spennende HMS-meny med aktiviteter, foredrag, underholdning og humor.

Ta kontakt med oss for informasjon og tilbud.

- Kurs- og konferanser med energipauser
 - Kun 50 minutt med fra Stavanger
- Vi ordner all transport.*

Velkommen til Hjelmeland!

Tlf: 480 50 600

E-post: post@spahotellvelvaere.no

www.spahotellvelvaere.no

Göran Persson til Vestlandskonferansen

Stavanger konserthus er stedet, 21. februar datoen. Det grenseløse Vestlandet er temaet, hvordan skal vi møte veksten spørsmålet. Kanskje har Sveriges tidligere statsminister, Göran Persson, noen av svarene?

Tekst: John Gunnar Skien

- Göran Persson har vært i Stavanger før og han kjenner Norge og Vestlandet godt. Men han er virkelig en europeer og kan se landsdelen vår med dét blikket i tillegg, så det blir både interessant og nyttig, sier Harald Minge, administrerende direktør i Næringsforeningen og medlem av programkomiteen for Vestlandskonferansen.

GRENSELØST

Næringsforeningen i Stavanger-regionen tok i 2012 initiativet til "Den grenseløse regionen" der kommunene på Nord-Jæren samarbeider om felles utfordringer. Den tanken skal nå overføres til hele Vestlandet, forteller Minge.

- Vestlandet er nødt til å posisjonere seg som region og samarbeide bedre. En ferjefri kyststamvei er ett eksempel på et felles mål. Men vi er også i ferd med å havne i bakleksen på jernbane. På Østlandet investeres det for mellom 100 og 150 milliarder kroner i Intercity-nettverket. Det er fint for Østlandet, men det betyr at vi må organisere oss bedre og ta skikkelig grep for å sikre Vestlandet nødvendige milliarder til jernbane. Vestlandskonferansen blir starten på det, nå skal Vestlandet samles, sier Minge.

Den tidligere statsministeren i Sverige, Göran Persson, besøker Vestlandskonferansen 21. februar.

MØTEPLASS

Den tidligere statsministeren i Sverige blir ikke det eneste vitnet til samlingen av Vestlandet. Høyre-leder Erna Solberg kommer, det samme gjør fylkesordfører Janne Johnsen, prosjektleder for Ferjefri E39, Olav Ellevset, komiker Pål Mangor Kvammen – og flere til.

Vestlandskonferansen ble etablert av Sparebanken Vest i 1999 og er et samarbeid mellom aktører som er opptatt av utviklingen på Vestlandet. Her møtes ledere og opinionsdannere innen næringsliv, politikk, forvaltning, forskning, utdanning og kultur. Konferansen er et samarbeid mellom Sparebanken Vest, Bergens Næringsråd, Næringsforeningen i Stavanger-regionen, Vestlandsrådet og mediehusene Bergens Tidende, Stavanger Aftenblad, Firda og Sunnmørsposten.

- Vestlandet er nødt til å posisjonere seg som region og samarbeide bedre, mener administrerende direktør i Næringsforeningen, Harald Minge. Foto: Egil Hollund.

KOMMUNEDELPLAN FOR STAVANGER SENTRUM – HØRINGSUTTALELSE

Innledning

Stavanger Sentrum AS (STAS) og Næringsforeningen i Stavanger-regionen (NiS) vil innledningsvis gi kommunen honnør for å ha utarbeidet et godt høringsdokument med særlig vekt på handel og næringsutvikling.

Vi viser i denne sammenheng til tidligere dialog om planarbeidet, og til det skriftlige innspillet oversendt 22.06.12. Innspillet var utformet av Næringsforeningens ressursgruppe for Stavanger sentrum.

Prosjektgruppe

STAS og NiS er innforstått med at dette er et planarbeid som må ta utgangspunkt i plan og bygningslovens bestemmelser og ellers de retningslinjer kommunen følger når det gjelder slikt arbeid.

Vi vil likevel bemerke at prosjektgruppen med unntak av næringssjef synes å mangle næringskompetanse. Dette er spesielt viktig både fordi sentrum primært er et område for næring og fordi høringsdokumentet også understreker dette.

Politiske vedtak

I utgangspunktet er de politiske vedtakene som ligger til grunn for planen fornuftige. Vi vil særlig gi sin tilslutning til og understreke målet om å;

”Styrke og utvikle Stavanger sentrum som regionens viktigste senter for handel, offentlig og privat tjenesteyting, kultur, uteliv, opplevelse og som regionens ledende arbeidsplassområde.”

Utviklingstrekk

Planen understreker at det kun er et utdrag av utviklingstrekk som beskrives.

Selv om de utviklingstrekkene som framkommer er korrekte savnes det likevel en litt grundigere beskrivelse. Slik STAS og NiS vurderer dette burde utviklingstrekkene fra den gang arbeidet med forrige plan startet og fram til i dag vært viet større oppmerksomhet. Det ville i større grad fanget opp dreiningen mot uteliv og kultur. I tillegg burde det vært beskrevet at sentrum, i en lang og sterk vekstperiode for hele regionen, har blitt tilført svært lite nye næringsarealer.

Mangelen på nye arealer er etter hvert blitt en av de største utfordringene for Stavanger sentrum.

Utvikling i antall arbeidsplasser

Mangelen på bygging av nye næringsarealer er i stor grad svaret på at sentrum er relativt stabilt når det gjelder antall arbeidsplasser. Beskrivelsen er noe unyansert og fanger ikke opp veksten det har vært innenfor uteliv, reiseliv og kultur.

Utviklingstrekk og fokusområder

Et gjennomgående trekk er at de bysentrum som nå er i en positiv utvikling har fått til et konstruktivt og godt samarbeide mellom det offentlige og private. Dette har til nå ikke vært tilfredsstillende i Stavanger. Slik dette beskrives i høringsutkastet synes opplegget knyttet til samarbeid med sentrumsaktørene uklart og lite forpliktende. En av svakhetene ved den forrige sentrumsplanen var at den i for liten grad var forankret blant sentrumsaktørene. Forankring kan

bare skje gjennom et godt og forpliktende samarbeid. Dette må tillegges stor viktighet.

I en rekke andre bysentrum er det en økende forståelse for kvelds- og nattøkonomiens betydning for sentrumsutviklingen. Dette gjelder i aller høyeste grad også for Stavanger sentrum. Dette temaet synes i liten grad å være beskrevet i høringsdokumentet.

I hele den vestlige verden har vi i økende grad fått et handelsmønster preget av store internasjonale kjeder. Disse kjedene har i stor grad konsepter som mange ganger ikke lar seg forene med vern. Dette utviklingstrekket burde ut fra sin spesielle betydning for sentrum vært tatt med i plandokumentet.

Plantema

STAS og NiS vil i store trekk slutte seg til de plantema som er beskrevet. Foreløpig er disse lite konkrete. Sett i forhold til at planen antakelig skal ha en lang horisont vil vi sterkt understreke at det i planen bør settes konkrete mål som:

- hvor mange kvadratmeter nytt næringsareal kan/skal etableres i sentrum i løpet av planperioden
- konkretisering av årlig vekst med tanke på arbeidsplasser
- konkretisering av økonomisk vekst
- antall nye boliger i planperioden
- antall nye parkeringsplasser
- konkretisering av økt kollektivandel

Vi vil i tillegg understreke at de områdene som her er nevnt kun er ment som eksempler i første rekke for å understreke nødvendigheten av å være konkret og definere mål som lar seg etterprøve.

Vern/fortetting/fornyng

I Stavanger er det stor oppmerksomhet knyttet til trehusbyen og vern av middelalderbyen. Viktigheten av vern er det neppe noen som er uenige i. Samtidig er det en fare for at bevaring kan bli konservering. Fra andre byer, også i Norge er det kjent at manglende funksjonalitet i eldre bygg har ført til at de blir stående tomme og gradvis forfaller.

Etter vår oppfatning bør det vurderes nærmere om det innenfor enkelte områder bør være mulig å foreta større inngrep. Deler av Løkkeveien bør eksempelvis kunne vurderes nærmere spesielt med tanke på boliger.

Vi mener det vil være nødvendig at planen drøfter forholdet mellom vern/fortetting/fornyng.

Kommersiell vurdering

Planprogrammet understreker viktigheten av at sentrum skal være handel og annen næring. Ved flere anledninger har STAS og NiS etterlyst en form for kommersiell vurdering i kommunens planer for områder der næring er av stor viktighet.

Vi vil foreslå at det til tema/forsalg i kommunedelplanen innarbeides en nærmere redegjørelse for hva tiltaket kan bety for den kommersielle utvikling av sentrum.

Planområdet

STAS og NiS har ved flere tidligere anledninger støttet forslaget om å utvide sentrumsgrensene.

Vi støtter at det er valgt et åpent utgangspunkt der dette skal avklares under den videre prosessen. Vi har tidligere også støttet at det historiske havnelandskapet inngår i sentrumsplanen.

Det legges derfor til grunn at det vil bli flere anledninger til å komme tilbake til dette spørsmålet.

Planprosessen

De fem første kapitlene i høringsdokumentet signaliserer etter vår vurdering en meget positiv holdning til å sette trykk på Stavanger sentrum. Dette inntrykket svekkes noe når en kommer til kapittel 6.

Kapitlet er uklart med tanke på hvordan synspunkter og forslag skal hentes inn og hvordan disse så skal behandles.

I tilknytning til det videre arbeidet skal det opprettes styringsgrupper, referansegrupper og arbeidsgrupper. Vi ser en viss fare for at det kan bli mange grupper uten særlig innflytelse, med kun en rådgivende rolle. Nøkkelen til en god sentrumsutvikling ligger bokstavelig talt hos gård- og grunneierne. Det er derfor viktig at gårdeierne blir representert i de ulike gruppene.

Medvirkning, samarbeid/dialog

Intensjonene i dette kapitlet støttes. Rent umiddelbart kan det virke som om det er viktig å få et breiest mulig enga-

sjement, men noe uklart hvordan dette engasjementet kan bli målrettet. STAS og NiS vil spesielt trekke fram behovet for å få gjort en grundig brukerundersøkelse. Vi håper å få anledning til å komme tilbake til dette på et senere tidspunkt.

Vedlegg

Kapitlet sier ingen ting om Kvelds- og nattøkonomiens betydning for sentrum. Dette bør tas med både under handel/service og opplevelse/rekreasjon.

Konklusjon

STAS og NiS ser positivt på at arbeidet med rullering av kommunedelplan sentrum nå er kommet i gang. I sum er planprogrammet et godt utgangspunkt for det videre arbeidet. Vi ser fram til et konstruktivt samarbeid i tiden som kommer.

Med hilsen

Cecilie Christ

Daglig leder
Stavanger sentrum AS

Harald Minge

Administrerende direktør
Næringsforeningen i Stavanger-regionen

ALLE MULIGHETER:

Industri, produksjon, lager og kontor +630 p-plasser!

Er det mulig å jobbe sentralt på Forus uten å stå i bilkø til og fra jobb eller bruke lang tid for å finne en ledig parkeringsplass?

Næringsparken tilbyr 31.700 m² lokaler. Hovedvekten er industri og produksjon. I 1. etasje kan takhøyden være seks meter. I tillegg vil det bli plass til gode kontorlokaler i etasjene over. Det er gode muligheter for å spesialtilpasse lokalene etter bedriftens behov.

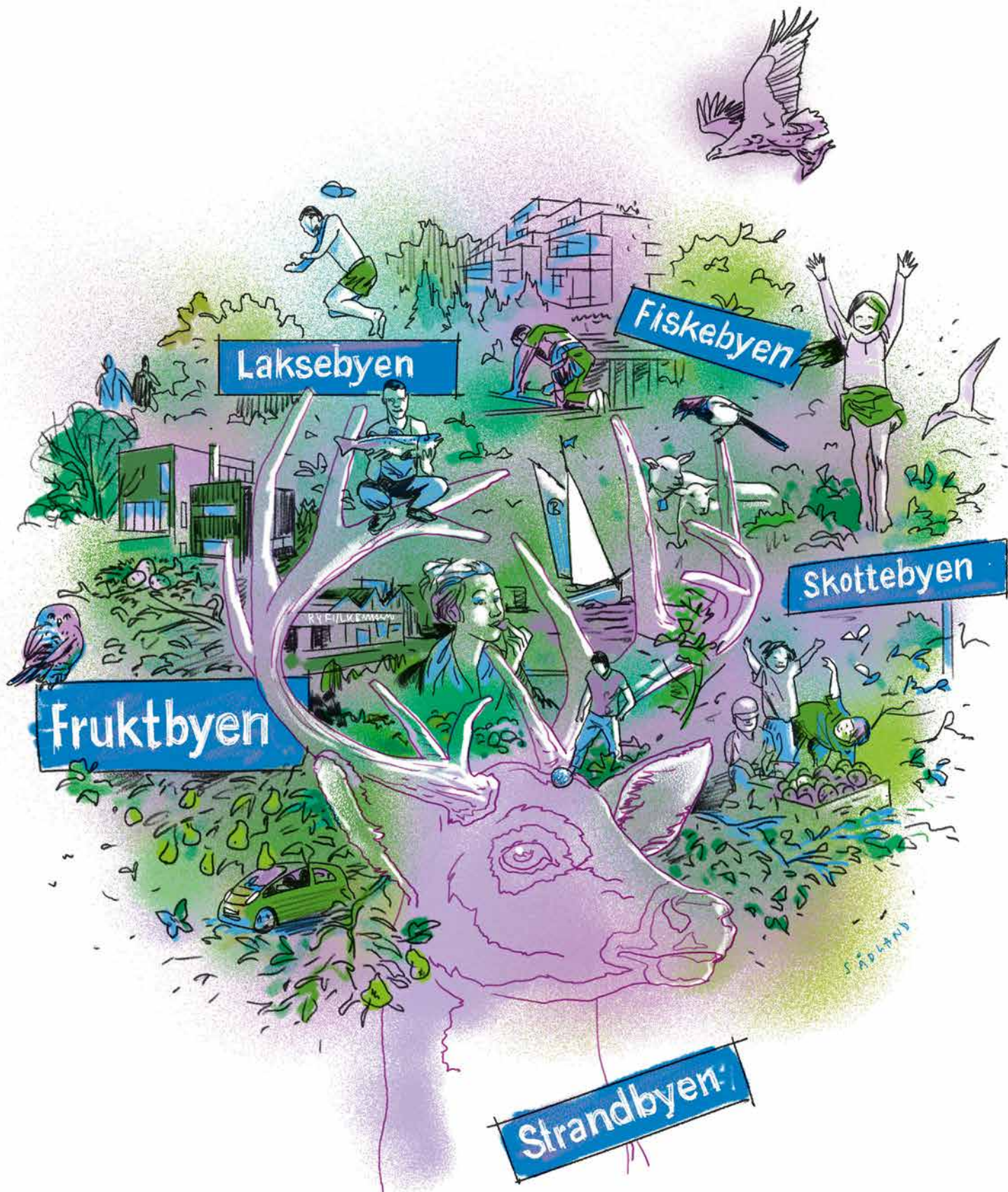
Ta kontakt på tlf: **51 88 51 88**

Mer informasjon på
www.splitten-neringspark.no

Arbeidet med Ryfast

er i gang!

Fylkestinget vedtok i 2001 planen for langsiktig byutvikling for Nord-Jæren uten at å ta med Ryfylke. Ryfast blir nå en joker – den åpner store områder i Ryfylke for boliger og næring i en av landets flotteste topografier. Fellesskapets utfordring er nå å gjøre Ryfylke til Nordens mest attraktive bo- og arbeidsområde? Er det mulig?

Nord-Jæren hadde en befolkningsvekst på rundt regnet 30.000 fra 2000 til 2010 – nesten som Haugesund. Vi får en forventet befolkningsvekst på 70.000 de neste 10 årene og 170.000 de neste 30. Folk skal ha et sted å bo. Nedbyggingen av jorda på Jæren kan ikke fortsette – Ryfast gir en åpning mot nord-øst som dobbeltsporet over Jæren vil kunne bli en "sikkerhetsventil" mot sør.

Sandnes øst ble påbegynt nå i mars og skal kunne ta imot 50.000 innbyggere. I tillegg blir behovet å skaffe boliger til ytterligere 20.000 de neste 10 årene. Her vil Ryfylke tjene som en sikkerhetsventil for hele Stavanger-regionen som i dag har 250.000 innbyggere mot Ryfylkes 25.000. Boligbehovet er akutt, og muligheten for kortsiktige og lett-vinte utbygginger – gjerne motivert av god inntjening – styrer i større og større grad markedet. Det må være et overordnet mål for alle at regionen ikke forledes til å bygge nye boligmaskiner a la Tjensvollbyen og Stovner. Der stod de sosiale utfordringene i kø... Kvalitet til fremme av bolyst må til.

TILRETTELEGGING FOR VEKST

Det er et «must» at Ryfylke legger til rette for å ta sin del av veksten. Fra naturens side framstår hele den vestvendte sjølinjen i Ryfylke som særdeles attraktiv. En kan spre boliger og næringsområder over et svært stort område. Men disse må tilfredsstillende dagens krav til økonomi, funksjon og miljø. Er dette mulig ved for eksempel å planlegge fem til ti "landsbyer" med 3.000 – 5.000 innbyggere der innflyttingen kan begynne rundt 2018?

Attraktive storbyregioner vil bestemme valg av bosted for framtidens arbeidskraft – særlig for mennesker i parforhold med barn. Arbeidsmarkedet – av planleggerne avgrenset til maks 45 minutters pendling – må ha en størrelse som tillater hyppigere jobbskifter, og boligområdene må ha nærhet til storbyens mange ulike tilbud.

De mulighetene er klart til stede i

Ryfylke – hvis en ser på summen av de samferdselsprosjektene som er i gang.

ORGANISERING

Utformingen av framtidens Ryfylke må begynne nå. Ingen av Ryfylke-kommunene vil alene være i stand til å håndtere den framskrevne veksten. Hva med et interkommunalt tomteselskap for boliger og næringsbygg? Dette finner fram til 5-10-15 områder som synes spesielt egnet for utbygging. I neste omgang må kommunene opprette en samhandlingsarena med næringslivet for "å forme framtidens Ryfylke" gjennom slike områder.

Nye utbyggingsområder kan for eksempel tematiseres rundt Ryfylkes spesielle attraksjoner i forhold til topografi, vegetasjon, virksomheter, historie: Strandbyen, Fiskerbyen, Frukthagen, Laksebyen, Skottebyen. Slik kan Ryfylke-byen bygges – både som merkevare og varemerke for «Nordens mest attraktive bo- og næringsområde – mot havet i vest og fjellet i øst».

Det inviteres til konkurranser for utforming av de enkelte «temabyene» med ulike boligløsninger. Disse skal integreres med fellesbygg for undervisning, helse-, handels- og servicevirksomheter. Eiendomsutviklere får anledning til å gjennomføre prosjektene helt fram til salg.

RYFYLKE ETTER RYFAST

2018 – Ryfast er åpnet! Ryfylke-byen er en realitet. Høyt utdannet og høyt spesialisert arbeidskraft fra hele Norden søker mot regionen. Ryfylke-byen er blitt et trekkplaster. Konseptet har vakt internasjonal oppmerksomhet: Bli din egen landsby! Ved fjorden? I skogen eller opp mot fjellet? Nye fellesskap tuftes på norsk natur, norske tradisjoner og norske verdier under sterk internasjonal påvirkning. Miljøet blir kreativt!

Ryfylke er blitt grenseløst i sin tenkning. Her trives særlig de menneskene som søker kontakt med naturen og trygghet oppvekst for sine barn. Og folk strømmer

til. Reaksjonen mot den sterke urbaniseringen i båndbyen Stavanger-Sandnes – med alle sine planlagte høyhus – blir uttalt. I 2008 hadde det for første gang bodd like mange mennesker i byer som på landsbygda på kloden vår. I 2050 skal 70 prosent bo i byer. Ryfylkebyen er unik.

I Ryfylke er «bulyst» en realitet. Trivselen gjør at folk godtar arbeidsreiser på 30-45 minutter. Og Ryfylke er i ferd med å bli en del av landets største rundkjøring sammen med Haugalandet og Nord-Jæren: Da Ryfast åpnet, var Sandsfjordbru på plass, T-sambandet i Tysvær hadde trukket Karmøy nærmere Ryfylke, og arbeidene på Rogfast nærmer seg avslutningen. I Sauda er arbeidet med Frette-tunnelen som binder Indre Ryfylke sammen med E134 kommet i gang. Argumentasjonen for denne vant gjennom da Stortinget i 2015 vedtok å bygge Haukelibanen med Sauda som stasjon for Indre Ryfylke og deler av Sunnhordland. I sør er Espedal-tunnelene snart ferdige. Nå er det bare kryssingen av Jøsenfjorden med Jøsenfast som står igjen. Ryfylke-byen med alle sine spennende og uensartede boliger og næringsbygg – ligger på «Solsiden» av denne rundkjøringen – med lett adgang til Nord- og Sør-fylket og nasjonale og internasjonale transportlinjer fra Sola og Risavika. Korteste veien til Oslo går gjennom Ryfast og de nye Haukeli-tunnelene. Attraksjonen er en realitet.

Ryfylke er blitt en vinner i spillet om framtidens arbeidskraft og næringsetableringer – Ryfylke trakk opp «Jokeren Ryfast» da hensynet til jordvernet på Jæren truet med å stanse veksten i Stavanger-regionen. Gjennom et nytt samhandlingsforum mellom folkevalgte og eiendomsutviklere hadde en maktet å frigjøre kvaliteter i Ryfylke – til beste for hele Stavanger-regionen – som ingen hadde maktet å utløse alene...

Jøkin Sand

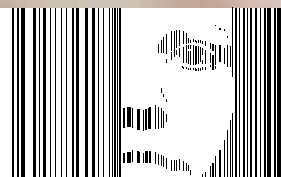
I SALG FRA 1/6 2030

KJØPER DU SEX?

Vet du hva du gjør når du kjøper sex? Du vet selvsagt at du bryter norsk lov. Det som kanskje er verre er at du blir en aktiv deltager i et marked som systematisk ødelegger mennesker – som regel kvinner og barn.

Hver dag kjøper 100 menn sex av prostituerte i Stavanger. Deres tankeløse handlinger ute på byen skaper grobunn for et av vår tids mørkeste bakrom – en markeds plass hvor mennesker er blitt en vare. De er med på menneskehandel.

STAVANGER MOT PROSTITUSJON er et samarbeid mellom Byen og Næringsforeningen i Stavanger-regionen.

STAVANGER
MOT PROSTITUSJON

Erik Øxnevad Larsen,

advokat og partner i Deloitte Advokatfirma

Dette betyr vikarbyrådirektivet

Det mye omtalte vikarbyrådirektivet ble vedtatt implementert i norsk rett av Stortinget tidligere i år. Det innebærer at det innføres regler om likebehandling. Ansatte i bemanningsforetak skal minimum motta samme lønns- og arbeidsvilkår som om de ble direkte ansatt i innleievirksomheten. Prinsippet gjennomføres i norsk rett gjennom nye regler i arbeidsmiljøloven fra 1. januar 2013.

For å sikre at likebehandlingsprinsippet etterleves av partene, innføres det regler om opplysningsplikt og innsynsrett og et solidaransvar for innleievirksomheten for lønn og feriepenger. Det påpekes at solidaransvaret ikke trer i kraft før 1. juli 2013.

INNHALDET I REGLENE

Reglene gjelder for innleide arbeidstakere fra norske eller utenlandske «bemanningsforetak». Hvorvidt en virksomhet skal betegnes som et bemanningsforetak beror på om virksomheten kan sies å ha til formål å drive utleie eller ikke. Normalt vil en virksomhet ha til formål å drive utleie dersom utleieaktiviteten omfatter mer enn 50 prosent av virksomhetens fast ansatte. Det betyr at tiltakene ikke omfatter arbeidstakere som leies inn fra virksomheter som ikke har som hovedformål å drive utleie, typisk konsultantselskaper og rene produksjonsbedrifter. Oppdrag som innebærer entrepriser omfattes ikke av reglene.

De mest sentrale tiltakene er:

- Bemanningsforetaket skal sørge for at utleid arbeidstakere minst sikres de samme lønns- og arbeidsvilkår som om han eller hun hadde blitt direkte ansatt i innleievirksomheten til å utføre de samme oppgavene (likebehandlingsprinsippet).
- Innføring av regler som skal sikre etterlevelse av likebehandlingsprinsippet. Blant annet regler om opplysnings- og drøftelsesplikter samt innsynsrett.
- Innføring av et solidaransvar for innleievirksomheten til å utbetale lønn etter likebehandlingsprinsippet.

LIKEBEHANDLINGSPRINSIPPET

Prinsippet om likebehandling skal omfatte de grunnleggende arbeids- og ansettelsesvilkår som gjelder hos innleievirksom-

heten. Dette gjelder likebehandling ved for eksempel lønn, arbeidstidens lengde, overtid, pauser, og tilgang til felles goder og tjenester som kantine, transport, bedriftsbarnehage og så videre. Krav om likebehandling vil dessuten omfatte ferie og feriepenger, samt fridager for de innleide arbeidstakerne. Pensjon holdes utenfor.

Vurderingen skal knyttes til den innleide arbeidstakeren og det vil være dennes erfaring og kompetanse som skal tillegges vekt på vurderingstidspunktet. Det er ikke i strid med likebehandlingsprinsippet om innleid arbeidstaker som er ung og uerfaren får lønn som er lavere enn faste ansatte med lengre ansiennitet.

Når det gjelder arbeidstidens lengde og arbeidstidsordninger, vil bestemmelsene som gjelder for innleievirksomheten også gjelde for den innleide. Det betyr at dersom det for eksempel gjelder en tariffavtale om ukentlig arbeidstid på 37,5 timer, skal den innleide følge denne ukentlige arbeidstiden, selv om arbeidsavtalen med vikarbyrået sier noe annet.

OPPLYSNINGSPLIKT OG SOLIDARANSVAR

For at sikre gjennomføring av likebehandlingsprinsippet, innføres det en plikt for innleievirksomheten til å gi bemanningsforetaket de opplysninger som er nødvendige.

Etter de nye reglene skal de som er utleid via vikarbyrå kunne få utlevert opplysninger for å vurdere om likebehandlingsprinsippet er gjennomført.

Fra og med 1. juli 2013 innføres det et solidaransvar for innleievirksomheten for vikarbyråets plikt til å dekke lønn, feriepenger og eventuelt andre vederlag etter likebehandlingsprinsippet. Dette betyr at dersom vikarbyrået ikke oppfyller sine lønnsforpliktelser mv. overfor de ansatte i henhold til likebehandlingsprinsippet, risikerer innleievirksomheten å måtte dekke deler av lønnen til arbeidstakerne de har leid inn.

Omfanget av solidaransvaret tilsvarer kun vikarbyråets plikt i henhold til likebehandlingsprinsippet. Det vil si at dersom det for eksempel er avtalt høyere avlønning mellom vikarbyrået og den ansatte, vil ikke solidaransvaret gjelde for den delen av lønnen som overgår arbeidstakerens krav etter likebehandlingsprinsippet.

Men der hvor lønnsnivået hos innleier er høyere enn det som følger av allmenngjorte tariffavtalen, vil arbeidstakeren kunne fremme et høyere krav overfor innleievirksomheten etter likebehandlingsprinsippet.

For det tilfellet at innleievirksomheten som en følge av solidaransvaret må dekke hele eller deler av lønnen til en innleid arbeidstaker, vil innleievirksomheten kunne kreve å få dette tilbakebetalt fra vikarbyrået etter de alminnelige regler om regress. Det anbefales at regler om dette uttrykkelig tas med i innleiekontrakten mellom vikarbyrået og innleievirksomheten. Også tilbakeholdsrett for å sikre seg mot ansvaret, og for å sikre regresskravet kan tas med i kontakten.

For utleier vil innsikt i lønnsvilkårene i innleie bedriften være av betydning for å kunne prise utleien på riktig måte.

NY HVERDAG – HÅNDTERING AV NYE KRAV

Innføringen av vikarbyrådirektivet fører med seg regelendringer som gir flere rettslige og administrative utfordringer ved bruk av innleid arbeidskraft.

Innleievirksomheten bør regulere i innleieavtalen med bemanningsforetaket at innleide arbeidstakere skal ha lønns- og arbeidsvilkår tilsvarende innleievirksomhetens eget nivå. Videre bør en sørge for at ansattes lønns- og arbeidsvilkår kommuniseres i tilstrekkelig grad til bemanningsforetaket. I forlengelse av dette kan det være hensiktsmessig at innleievirksomheten har klare retningslinjer internt på hvilke lønns- og arbeidsvilkår de ansatte har krav på, sett i lys av blant annet kompetanse og ansiennitet. Dette vil gi innleievirksomheten et bedre utgangspunkt for å etterleve likebehandlingsprinsippet.

Det blir dessuten viktig å ha på plass gode rutiner, og kontrollmuligheter, slik at risikoen for solidaransvar minimeres. Dette kan for eksempel gjøres ved at det avtales i innleieavtalen at innleievirksomheten jevnlig skal motta opplysninger om de innleide arbeidstakernes lønns- og arbeidsvilkår, og ved at man regulerer regressansvaret direkte i innleieavtalen.

De nye reglene kan gi økonomiske konsekvenser i form av solidaransvar, i tillegg til de eventuelle omdømmekonsekvensene dette måtte få.

Mosaique ble etablert i 2001 og har vokst til å bli en av de største aktørene innen headhunting.

Vi rekrutterer for det meste til olje- og gassbransjen, IT og stillinger relatert til salg og markedsføring.

Våre tjenester varierer fra direkte søk og headhunting av ledere og mellomledere, til bistand i rekrutteringen av fagspesialister og juniorpersonell.

VI FINNER kandidatene du leter etter

Mosaique har vokst til å bli den største aktøren innen headhunting i Stavanger-regionen. Med 13 ansatte i Stavanger og nyetablert Oslo-kontor er vi en betydelig aktør innen vårt område.

Det som kjennetegner de ansatte i Mosaique er at vi har alle lang og god kjennskap til markedene vi jobber mot - HR, IT, O&G, engineering og ledelse.

I dagens marked er det en utfordring å finne nye medarbeidere. Det er ikke bare å finne en person med de rette kvalifikasjonene, vedkommende skal også være riktig motivert og virkelig ha lyst på jobben. Vi har lyktes i et vanskelig marked. Fornøyde kunder og fornøyde kandidater er et bevis på det!

STAVANGER: Verksgaten 62, 4013 Stavanger. Telefon 5185 4160
OSLO: Drammensveien 82C, 0271 Oslo. Telefon 918 28 307
E-mail: info@mosaique.no • www.mosaique.no

MOSAIQUE
Headhunting

Heidi Kristina Jakobsen

direktør ved Stavangerregionens Europakontor

www.stavangerregion.no

68—69

NYTT FRA BRUSSEL

EU lanserer patent- og bankunion

Etter en begivenhetsrik høst er det mange som puster lettet ut i Brussel. På bakgrunn av fortsatt økonomisk stagnasjon og vanskelige forhandlinger om langtidsbudsjettet for perioden 2014 til 2020, har det vært skumlet om splittelse og EUs undergang. Også vi nordmenn har bidratt til overskriftene denne høsten, med provoserende ostetoll og omstridt fredsprisutdeling. Sistnevnte ble et rørende lyspunkt for EU, og for øvrig ble det hverken handelskrig eller kollaps i EU-samarbeidet.

Ikke bare har EU overlevd høsten, de har til og med klart å ta noen første avgjørende skritt for å komme ut av krisen.

Nobel-uken var en eksepsjonelt god uke for EU. Mens alle blikk var rette mot Oslo og fredsprisutdelingen, ble et felleseuropeisk patentsystem vedtatt. Dette muliggjør patentbeskyttelse i hele EU- og EØS-området på bakgrunn av en eneste søknad, hvilket innebærer enorme besparelser for næringslivet.

Som om dette ikke var nok; dagen etter patentforliket fattet EUs finansministre vedtak om opprettelse av en felles bankunion. Landene innser altså at overnasjonale tiltak er nødvendige for å få bedre kontroll med banksektoren og dermed forhindre nye kriser. EU beveger seg altså mot en reell økonomisk og monetær union.

I første omgang skal det opprettes et felles europeisk banktilsyn for de 17 eurolandene. Tilsynet skal ledes av Den europeiske sentralbanken og omfatte 150 til 200 av de største bankene med virksomhet i flere land. Dette betyr at

den såkalte europeiske stabiliseringsmekanismen kan rekapitalisere banker i nød direkte, noe som reduserer presset på nasjonale budsjetter og bryter sirkelen med stigende gjeld og problemer i finansmarkedet. I løpet av 2014 skal man også bli enige om en felles garantiordning for bankinnskudd, og hvordan sanksjoner mot banker i krise skal håndteres.

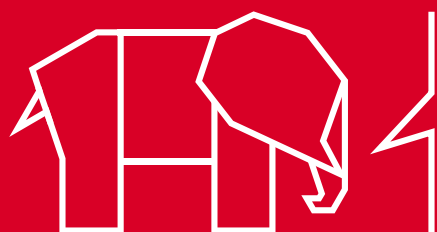
Norge er ikke direkte berørt av det nye forslaget og norske banker kommer fortsatt å være underlagt norske tilsynsmyndigheter. Samtidig er Norge gjennom EØS-avtalen del av det indre markedet for finansielle tjenester og i så måte omfattet av tilsynssamarbeidet i EU. Tiden vil vise hva dette betyr i praksis. Det som er sikkert, er at EU-toget fortsetter å gå fremover, tross alt. Så får vi se om EUs ledere klarer å opprettholde momentet også på nyåret, eller om politisk krisetretthet slår inn for fullt. Godt nytt år!

Vi flytter dine ansatte til og fra Norge!

For mer informasjon besøk oss på www.adamsexpress.no, eller send en e-post til: oslo@adamsexpress.no, bergen@adamsexpress.no eller stavanger@adamsexpress.no.

Adams
express

**Min jobb er å
gi deg en god
trykkeopplevelse**

Stavanger

Trykkerigården - Hillevågsveien 14 - 4016 Stavanger
Tlf: +47 51 90 66 00 - Faks: + 47 51 90 66 35

Kristiansand

Rigetjønnveien 3 - Postboks 146 - 4662 Kristiansand
Tlf: +47 38 00 30 50 - Faks: +47 38 01 43 42

www.kai-hansen.no

KAI HANSEN
TRYKKERI

Sissel Medby,
styreleder i
Næringsforeningen.

Godt nytt år!

Vel møtt i et nytt år, med gode ønsker om at året vi nå begynner skal bli godt – for våre medlemmer og for vår region. Godt Nytt År!

Vi har begynt det nye lenge før vi avslutter det gamle. Slik holder vi det gående.

Mange av oss startet 2013 med budsjetter og planer for flere uker siden. I Næringsforeningen har vi begynt på 2013 som første trinn i en ny strategisk periode fram mot et ønsket framtidsbilde i 2016.

Det er med spenning og forventning vi starter et nytt år. Det hører også med å gjøre opp status for hvor vi er, og hva 2012 brakte oss.

I Næringsforeningen har vi avsluttet det første året med ny administrerende direktør. For ett år siden tok vi farvel med Jostein Soland etter 18 år som administrerende direktør. Han hadde bygget opp Næringsforeningen fra nesten ingen ting. Han etterlot seg en solid plattform. Vi ønsket samtidig velkommen til Harald Minge. Vi heiet vi på Harald og ønsket ham lykke til i ny jobb. Han hadde noen store sko å fylle. Vi, styret og næringslivet i regionen, kan med stor tilfredshet konstatere at byttet til Harald Minge som administrerende direktør har vært svært vellykket. Han har, sammen med en fantastisk administrasjon, vist seg tilliten verdig, og bevist at Næringsforeningen på ingen måte har gått inn for landing. Tvert imot så fortsetter en fantastisk utvikling i rik-

tig retning. Vi ser tilbake på et år med stor innsats, høyt aktivitetsnivå og med mange og viktige møter – som har vært godt besøkt. Møtestatistikken i 2012 viser en positiv utvikling fra et allerede høyt nivå. Vi er i en region som beveger seg i positive retning for et grenseløst samarbeid. Pulpit, en stor konferanse med internasjonale innslag i Stavangers nye konserthus, var et av høydepunktene.

Næringsforeningens administrasjon har innfridd mange mål og forventninger i året som har gått. Tusen takk for godt arbeid til Harald og gjengen!

I 2012 har vi også hatt et sterkt fokus på strategi for Næringsforeningens videre arbeid fram mot 2016. En ny strategi er utmeislet og befestet. Selv om den i stor grad er en fortsettelse av tidligere strategi, er det likevel en tydelighet og bevissthet rundt de prioriteringene som skal gjelde, og administrasjonen er i full gang med å rigge sin innsats i forhold til de mål som er satt til beste for næringslivet og vår region.

Noen strategiske fokusområder fram mot 2016 er valgt fordi de har stor betydning for den videre utviklingen av vår region, og fordi vi tror at Næringsforeningen har noe å bidra med. De strategiske fokusområdene er infrastruktur, kompetanse og boligutviklingen. Disse områdene har stor betydning for næringslivet generelt, og for vår viktigste næring som er olje og energi.

Arbeidet med Ryfast ble startet høsten 2012 og vi kan begynne nedtellingen mot

en bedre forbindelse til Ryfylke.

Vi har fått et politisk flertall for busway i regionen, skjønt det er knapt og det gjenstår å se hva som kommer i Nasjonal Transportplan i løpet av 2013. Ingen er i tvil om hva dette betyr for både regionen og landets verdiskaping, og vi må dermed sette vår lit til at de nasjonale politikerne vet å prioritere riktig.

Vi har et allsidig spekter av hendelser å inkludere i vår oppsummering av året som gikk. I skrivende stund håper vi å stemme Team Sigvart til seier i finalen i TV2s Det store korslaget. Tidligere på høsten har vi heiet Hanne Sørvåg fram til seier i Skal vi danse, og Rita Eriksen til seier i Stjerneekamp på NRK.

Det er jo svært hyggelig at vår region markerer seg så positivt i slike sammenhenger og vi gleder oss over det.

Og det fortsetter. Den 5. januar arrangeres finalen i Det Norske Måltid 2012 i Stavanger konserthus. Vi har kunnet følge fem regionale sendinger på søndagskveldene i desember. Hvorvidt laget Vestpå vil vinne finalen, gjenstår å se. Uansett er det en stor bragd at vi i Stavanger er den regionen som har fostret fram Det Norske Måltid, med det fokuset dette gir – både på landets gode råstoff og produkter, men også på en næring og en yrkesgrupper som fortjener på bli løftet og synliggjort. Det skaper mange vinnere.

Så vi fortsetter inn i 2013 med forventninger og planer i en Næringsforening som gir kraft til vekst.

Grand Hotel Kurs og Konferanse www.grand-egersund.no

Vi utvider!

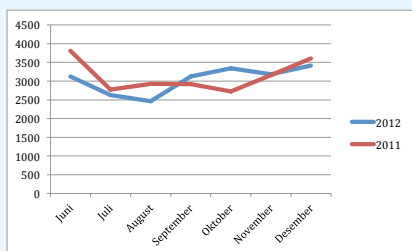
18 nye rom, nytt auditorium og ny konferanseavdeling klar februar 2013.

For mer informasjon:

Tlf: 51 49 60 60
booking@grand-egersund.no

Desember 2012
3413
ledige jobber

Det var 3413 ledige stillinger i Rogaland totalt ved inngangen til desember. Det er et par hundre lavere enn på samme tid i fjor. Året sett under ett, er 2012 temmelig likt som 2011, med litt høyere etterspørsel på våren, litt lavere i sommer, men høyere på høsten igjen – før det har gjevn seg ut.

	des.11	des.12
Administrasjon	371	357
Bank, finans og eiendom	36	19
Forskning og utvikling	2	
Helse og sosial	228	226
Hotell, restaurant, reiseliv	66	55
Bygg og anlegg	261	350
Industri og produksjon	57	64
Ingeniøryrker	235	337
Organisasjoner	7	7
IKT	252	173
Jordbruk og fiske	9	16
Konsulenter og frie yrker	38	9
Personlig tjenesteyting	29	46
Kunst og kultur	9	11
Media og informasjon	11	8
Offentlige forvaltning	70	53
Olje, gass og maritim	1046	915
Renhold og renovasjon	5	7
Salg og markedsføring	111	181
Transport og logistikk	126	107
Undervisning	125	146
Varehandel	150	123
Økonomi og regnskap	183	145
Øvrige jobber	181	58
Totalt	3608	3413

Stavanger Rekrutteringsindeks utarbeides av Mosaïque i samarbeid med søkemotorselskapet rubrikk.no, og presenteres hver måned i Rosenkilden. Indeksen utarbeides med bakgrunn i utlyste stillinger i annonser, på jobbportaler, hos arbeidsgivere og rekrutteringselskaper sine hjemmesider – og viser hvor mange utlyste stillinger det er i Rogaland ved inngangen til hver måned.

Fra barnehagesuksess til begeistringsbedrift

Else-Marie Sandvoll har klokketro på sammenhengen mellom begeistring, lønnsomhet og kvalitet. Denne filosofien har vært grunnlaget for utviklingen av Trollberget, en av regionens mest spennende barnehager. Nå tar hun med seg erfaringene og etablerer Begeistringsbedrifter AS.

Tekst: Frode Berge

Else-Marie Sandvoll er en gründer med 30 års erfaring fra barnehagesektoren. Nå har hun kastet seg ut i nytt farvann og etablert selskapet Begeistringsbedrifter AS. Målet er å bistå andre virksomheter til å utvikle seg ved systematisk bruk av begeistring, humor, galskap og dannelses. Sekundæreffekten er redusert sykefravær hvor bedriftene spares for store kostnader.

Fra 1999 til 2012 drev Else-Marie Trollberget barnehage. For dette arbeidet ble hun og barnehagen tildelt Rogaland Personalforum sin HR-pris for 2008. I begrunnelsen for prisen heter det blant annet at Trollberget er en barnehage som «har imponert med sitt profesjonelle og originale HR engasjement. Virksomheten setter menneskene som skal skape resultatene i fokus, samtidig

som de møter faglige og økonomiske mål. De er et eksempel på at trivsel og gode resultat kan oppnås ved hjelp av begrensede midler og målbevisst HR arbeid...I Trollberget jobbes det for at profesjonell ledelse, HR og HMS skal være en integrert del i barnehagedrift. Dette er banebrytende arbeid i denne bransjen.»

BRENNER FOR LEDELSE

Else-Marie Sandvoll tar altså med seg en spennende faglig ballast inn i den nye virksomheten sin.

– Jeg har etablert

Begeistringsbedrifter AS fordi jeg brenner for ledelse. Ledelse er et viktig, selvstendig fagområde og betydningen av god ledelse kan knapt overvurderes. Det er ingen naturgitt sammenheng mellom det å være sterk faglig, og det å være en god leder, sier hun.

På bakgrunn av egne erfaringer og teoretisk ballast fra blant annet Handelshøyskolen BI og nettverkene i Næringsforeningen har Sandvoll utviklet

sin egen ledelsesfilosofi. Denne er bygd opp på følgende suksesskriterier:

- Tro på det jeg gjør
- Eierskap
- Medansvar
- Humor og galskap
- Dannelse og utdanning

”Det er ingen naturgitt sammenheng mellom det å være sterk faglig og det å være en god leder.

- Generelt vil jeg si at ledere må bli mer bevisst sin egen rolle som leder. De bør utvikle suksesskriterier tilpasset egen virksomhet og egne utfordringer. En god leder er synlig tilstede blant de ansatte og legger til rette for reell medvirkning, eieforhold til bedriftens verdigrunnlag og kontinuerlig kompetanseheving.

Sandvoll er også tydelig på at humor og galskap er undervurderte verdier på arbeidsplassen.

- Humor bør være en utbredt del av arbeidsmiljøet, og ansatte og ledere må bli flinkere til å dyrke den sunne galskapen, de morsomme ideene og gale påfunnene. Dette skaper energi og øker trivselen. Større trivsel gir bedre arbeidsmiljø og lavere sykefravær. Kort sagt: Et arbeidsmiljø preget av humor og galskap er latterlig lønnsomt!

Dette er noen av erfaringene Else-Marie Sandvoll tar med seg inn i sitt

nye prosjekt Begeistringsbedrifter AS. Planen er å tilby coaching, veiledning og rådgiving primært til små og mellomstore bedrifter innen både offentlig og privat virksomhet.

NYTTIG NETTVERK

Sandvoll har vært medlem av Næringsforeningens ressursgruppe for entreprenørskap siden 2009. Hun opplever sitt eget engasjement i Næringsforeningen som svært verdifullt.

- Gjennom deltakelsen i ressursgruppen og på mange av Næringsforeningens

Else-Marie Sandvoll tar med seg en god dose begeistring og galskap fra barnehagen til sitt nystartede Begeistringsbedrifter AS.

arrangementer har både jeg mine ansatte fått tilgang til et veldig nyttig nettverk. Mye av det jeg kan, har jeg lært på møter i regi av foreningen. Dette har betydd mye for den personlige utviklingen min. Jeg anbefaler alle å melde seg inn i Næringsforeningen, avslutter den prisbelønte gründeren.

Peanuts
by brilliant people

Peanuts AS
ønsker alle forretningsforbindelser
og kontakter et riktig

Godt Nyttår!

www.peanuts.no

Medarbeidere i ny stilling?

Relocation sørger for at dine utenlandske medarbeidere kommer raskt i gang i ny stilling. Våre erfarne medarbeidere koordinerer immigrasjonsprosessen, bistår med boligsøk og praktiske nødvendigheter samt sørger for en trygg og rask start i et nytt land.

P.O. Box 1547, 4093 Stavanger. Tel: +47 51 51 00 30.
post@relocation.no www.relocation.no

 relocation
- the smooth start

returmetaller.no

til beste for deg
og miljøet

Håndtering av returmetaller

✓ Enkelt ✓ Effektivt
✓ Sikkert

 SARmetall

Harestadvika // post@returmetaller.no
51 41 81 00 // 906 51 340

Rosenkilden distribueres til private og offentlige virksomheter i Stavanger, Sandnes, Sola, Randaberg, Jæren, Dalane og Ryfylke.

Priser 2013: (størrelser angitt med BxH)

Helside: (utfallende) 210x297 mm, 186x270 Kr. 18.000.-

Halvside: 186x134 mm (ligg) Kr. 10.600.-

Kvartside: 186x65 mm (ligg) Kr. 5.800.-

Innstikk: pris etter avtale. Fem prosent rabatt for medlemmer.

For mer informasjon kontakt:

Ketil André Christiansen på telefon: 51 51 08 85
eller e-post: christiansen@stavanger-chamber.no

Frist for innlevering av materiell for neste nummer er 18. januar.

Annonsepriser og materiellfrister se: www.rosenkilden.no

Trykk: Kai Hansen Trykkeri AS

Camilla Stamnes
Partner i Right Skills

Camilla Stamnes er ny partner i Right Skills. 41-åringen har lang erfaring fra bemanningsbransjen og har vært ansatt i Right Skills siden desember 2012. Hun har 15 års erfaring fra Kelly Services,

hvorav de siste 10 årene som Senior Personalrådgiver innenfor rekruttering og bemanning. Camilla har variert erfaring fra andre bransjer, hvorav salg og kundebehandling har vært sentralt. Camilla er utdannet innen reiseliv.

Anne Marie Hauge
Partner i Right Skills

Anne Marie Hauge er ny partner i Right Skills. Hun begynte i desember 2012. Hun har 15 års erfaring som daglig leder i tekstilbransjen, hvor salg og kundebehandling har vært sentralt. De siste to årene

har Anne Marie jobbet som Senior Business Developer i Kelly Services med fokus på kundeoppfølging, samt rekruttering til både midlertidige og faste stillinger.

Anne Lise Falch Anfinen
Kommunikasjonsrådgiver i Nor PR

Anne Lise Falch Anfinen er ansatt som kommunikasjonsrådgiver i Nor PR, som er et av landets ledende kommunikasjonsbyråer. Hun kommer spesielt til å jobbe med kommunikasjons- og markedsstrategier, rådgivning, omdømme og branding, samfunnskontakt og mediekontakt. Hun kommer fra stillingen som salgssjef i Figgjo AS, og har tidligere jobbet som mulighetsutvikler og markeds- sjef i næringsutviklingsselskapet Greater Stavanger og markeds- sjef i Norges Røde Kors.

ter og tjenester og ha ansvar for all aktivitet ved Gastronomisk Institutt.

Tommy Raanti
Prosjekt-og salgsleder ved Gastronomisk Institutt

Tommy Raanti er ansatt som prosjekt-og salgsleder ved Gastronomisk Institutt AS. Han kommer fra stillingen som kjøkkensjef samme sted. Hans arbeidsoppgaver vil være å følge opp prosjekter, salg av produkter

og tjenester og ha ansvar for all aktivitet ved Gastronomisk Institutt.

Gunnar Haarr
Prosjektleder i Proserv

Gunnar Haarr startet nylig i Proserv. Før dette har han hatt flere roller i Sodexo, blant annet som driftssjef og kommersiell direktør. I Proserv jobber Gunnar som prosjektleder i Skandinavia.

Magne Christensen
Kjøkkensjef ved Gastronomisk Institutt

Magne Christensen er ansatt som kjøkkensjef ved Gastronomisk Institutt AS. Han kommer fra Baltazar. Christensen har variert erfaring fra restauranter både i Oslo, London og i Spania. Han skal ha

ansvaret for kreativitet, nettverksbygging og dokumentasjon av kompetanse på kjøkkenet.

Espen Opsanger
Distriktssjef i JM Norge

Espen Opsanger er ansatt som distriktssjef i JM Norge AS. JM Norge er et datterselskap av JM AB notert på Stockholmsbørsen, en av Nordens største utviklere av boliger. Årlig omsetning er på 13

milliarder svenske kroner og selskapet har rundt 2.300 ansatte. I Norge ferdigstiller JM cirka 800 boliger i år, men har ambisjoner om ytterligere vekst, og da er Rogaland et viktig satsningsområde. Opsanger kommer fra Såkorn AS der han ledet selskapet og var partner i eiendomsutviklingsprosjekter. Han har også vært direktør for næringsliv i Gjensidige - og har ledet flere eiendomsmeidlerforetak.

Jenny Ransholt
Senior Consultant i Amesto People

Jenny Ransholt er ansatt som Senior Consultant i Amesto People. Jenny er engineering-spesialist og arbeider eksklusivt med konsulentutleie, med ansvar for kontakt mot kunder og personalansvar for konsulentene. Jenny har lang

erfaring innen salg og har tidligere jobbet som Key Account Manager i samme bransje.

Endre Lindheim
Selger i Inlead

Endre Lindheim er ansatt som selger i Inlead. Endre har salgsbakgrunn fra flere bransjer og tiltrer som selger på Microsoft Dynamics CRM. Han skal arbeide dedikert med suksesskonseptet getInlead -

Det beste av Microsoft Dynamics CRM Online på 1-2-3.

Gratis for medlemmer!

Husk at alle medlemmer i Næringsforeningen kan legge inn nyansettelser i Nytt om navn på nett og i papirutgaven. Det er god profilering for deg og godt stoff for oss.

Send oss din melding og et bilde via rosenkilden.no eller på e-post til post@stavanger-chamber.no, så kommer dine nye ansatte med begge steder - helt gratis!

Rosenkildehuset går online!

Prøv vår nye nettside i dag for
å booke kurs, konferanse eller
selskapslokaler i ærverdige
Rosenkildehuset.

rosenkildehuset.no

Tilpasset både store og små arrangement,
topp moderne AV-utstyr og egen privat bar.
Déjà Vu sørger for en delikat og fristende matopplevelse.

Oppført i Louis Seize-stil for nesten 200 år siden og
diskret tilbaketrukket midt i Stavangers innerste havn tilbyr
Rosenkildehuset en annerledes ramme rundt ditt arrangement.

